

Til medlemene i Formannskap/økonomiutval

Det vert med dette kalla inn til / gjort kjent med møte i Formannskap/økonomiutval

Møtestad: Kommunestyresalen, Kommunehuset

Dato: 14.01.2016

Tid: 09:00

Dersom De ikkje kan møte, ber ein om at De melder frå til sentralbordet snarast råd.

Besøk av Fylkesmannen ved Kari Nordheim-Larsen, Per Dehli og Anne Spånem.
Orientering om Fylkesmannen si rolle og funksjon, samt arbeidet med kommunereform framover.

For leiar

Saksliste

Utvals- saksnr	Innhald	Lukka
	Referatsaker	
RS 1/16	Svar på søknad om snøscooterløyve til køyring av material, reiskap og arbeidsfolk ved oppføring av hytte på Grimås	
RS 2/16	Svar på søknad om løyve til bruk av snøscooter Tippen-Sanden til gnr 48/bnr 32 i Seljord kommune	
RS 3/16	Vedtak; Søknad om folkehelsemidler Forprosjekt Livstilendring Sterke-Nils senteret, Granvin kulturhus AS	
RS 4/16	Avgjere; Seljord Sogelag -søknad om tilskot - Den kulturelle spaserstokken	
	Saker til handsaming	
PS 1/16	Skoleruta for Seljord kommune skuleåret 2016/17	
PS 2/16	Busetting av flyktningar i Seljord kommune 2016-2019	
PS 3/16	Utvida barnehageopptak i Seljord kommune	
PS 4/16	Prioritering av søknadar om spelemidlar 2015	
PS 5/16	Møtestad Seljord AS- Tilskot	
PS 6/16	Handlingsplan for idrett og friluftsliv	
PS 7/16	Stiftinga Nasjonalt Landstadsenter; søknad om tilskot til Landstaddagane 2016 og trykkestøtte	
PS 8/16	Kommunalt næringsfond/ regionale utviklingsmidler Rapport 2015/ Plan for 2016	
PS 9/16	49/14 - Korensveg 10 - Søknad om kjøp av tilleggsareal til 49/60	
PS 10/16	Grunnlagsdokument for utvikling av RV 41	
PS 11/16	Utfordringsnotat for Midt Telemark - utviklingstrekk for Seljord kommune	
PS 12/16	Reglement for politiske møte	
PS 13/16	Web-overføring av kommunestyremøta	
PS 14/16	Oppfylging av ny Arbeidsmiljølov § 14-9, mellombels tilsetting	
PS 15/16	Innbyggjarhøyring i samband med kommunereform	
PS 16/16	Intensjonsavtale mellom kommunane Kviteseid, Nissedal og Seljord	
PS 17/16	Initiativ frå Kvitesid kommune om utvida samarbeid innan helse.	
PS 18/16	Oppnevning av byggekomite, anbod og byggeprosess m.v. i samband med bukollektiv og dagaktivitetssenter i Nesvegen 7 samt tilbygg demensavdelinga.	

Referatsaker

RS 1/16 Svar på søknad om snøscooterløyve til køyring av material, reiskap og arbeidsfolk ved oppføring av hytte på Grimås

RS 2/16 Svar på søknad om løyve til bruk av snøscooter Tippen-Sanden til gnr 48/bnr 32 i Seljord kommune

RS 3/16 Vedtak; Søknad om folkehelsemidler Forprosjekt Livstilendring Sterke-Nils senteret, Granvin kulturhus AS

RS 4/16 Avgjere; Seljord Sogelag -søknad om tilskot - Den kulturelle spaserstokken

Saker til handsaming

Saker til handsaming

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	1/16	14.01.2016

Skoleruta for Seljord kommune skuleåret 2016/17

Saksdokument:

Opplæringsloven § 2-2 "Omfanget av grunnskoleopplæringen i tid".

Vedlegg:

1 Vedtatt skulerute Telemark fylkeskommune 2016/17

Saksutgreiing:

Det går fram av Opplæringsloven § 2-2 at "kommunen gir forskrifter om skole- og feriedagar i skuleåret for elevane. Forskrifta skal vere tilpassa avvikling av nasjonale prøver. Kravet i § 38 første leddet bokstav c i forvaltningslova om kunngjering i Norsk Lovtidend gjeld ikkje.."

Skoleruta for Seljord kommune blir utarbeidd innanfor ramma av vedtatt skulerute for Telemark fylkeskommune. Skoleruta til Fylkeskommunen legg ei ytre ramme tilsvarende 193 skuledagar. Elevane i grunnskulen skal ha 190 skuledagar og Seljord kommune kan difor vedta ei skulerute som avviker frå fylkeskommunen sin versjon. Dersom kommunen vel å utvide talet på skuledagar utover det som ligg til grunn i den fylkeskommunale skuleruta, må kommunen sjølv organisere og betale for alle skysskostnadene den/dei aktuelle dagane. Skoleruta i Seljord er utarbeidd i samarbeid med barnehagane og er lagt med saka som vedlegg.

Skoleruta 2016/17 legg til grunn skulestart for elevane 15. august 2016 og siste skuledag for elevane fredag 16. juni 2017. Planleggingsdagar for dei tilsette er ikkje regulert av Opplæringsloven § 2-2, men er regulert av særavtaler i skule, barnehage og SFO.

I Seljord vil det skuleåret 2016/17 vere 6-7 planleggingsdagar for skulen, 5 i barnehagen og 3 for tilsette i SFO.

Rådmannen si tilråding:

Skuleruta for grunnskulen i Seljord 2016-2017 blir vedtatt slik det går fram av vedlegget, "Skule- og barnehagerute 2016-2017 for Seljord kommune".

Utskrift til: Skulane, Utdanningsforbundet, pedagogisk konsulent Seljord kommune, Telemark fylkeskommune, Telemark bilruter og Nettbuss.

Skolerute 2016-2017

Måned	Datoer	Skoledager
August	Skolestart: Mandag 15. august. (Planleggingsdager for lærerne)	13
September		22
Oktober	Høstferie uke 41 (f.o.m. mandag 10. oktober t.o.m. fredag 14. oktober).	16
November		22
Desember	Siste skoledag før jul: Torsdag 22. desember	16
Januar	Første skoledag etter nyttår: Mandag 2. januar	22
Februar	Vinterferie uke 8 (f.o.m. mandag 20. februar t.o.m. fredag 24. februar)	15
Mars		23
April	Påskeferie f.o.m. mandag 10.april t.o.m. mandag 17.april (2. påskedag mandag 17.april)	14
Mai	Offentlige fridager mandag 1.mai, onsdag 17.mai og Kr himmelfartsdag torsdag 25.mai. Fri fredag 26.mai	19
Juni	Offentlig fridag 2. pinsedag mandag 5.juni. Siste skoledag fredag 16. juni	11
Sum		193

Elevene skal ha 190 skoledager, dvs. at 3 av skoledagene ovenfor skal brukes til planleggingsdager for lærerne. Den enkelte kommune bestemmer dette selv og legger det inn i skoleruta.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	2/16	14.01.2016
Kommunestyret		28.01.2016

Busetting av flyktningar i Seljord kommune 2016-2019

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Brev frå IMDi om busetting av flyktningar i 2016
- 2 Brev frå Bufdir om busetting av einslege mindreårige
- 3 Brev frå Innvandrings- og inkluderingsministeren om busetting av einslege mindreårige

Saksutgreiing:

Kommunestyret fatta fylgjande vedtak i sak 134/15, den 17.12.2015:

1. Seljord kommune kan i 2016 busette inntil 16 flyktningar.
2. Det bør i hovudsak leggest vekt på å ta i mot barnefamiljar.
3. Avdelingar som får ekstrakostnader knytt til busettinga må få dette kompensert. Det blir avsett ressurs tilsvarende 60 % stilling for arbeid med tilrettelegging av kommunale språkpraksisplassar.
4. Seljord kommune skal utarbeide ny kommunal strategi/busettingsplan 2016-2019 for arbeidet med flyktningar. Dette skal skje tidleg våren 2016.

I brev datert 10.8.2015 frå Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, IMDi, vart kommunen oppmoda til busetting av 15 flyktningar i perioden 2016-2019. I nytt brev frå IMDi, datert 17.11.2015, er kommunen oppmoda til ytterlegare utvida mottak, samt mottak av einslege barn og unge. Innhaldet i dette brevet var ikkje innarbeidd i saksutgreiinga til formannskapet og kommunestyret i desember 2015 og det er difor naudsynt å ta stilling til denne utvida oppmodinga om busetting:

"Flyktningkrise og det store talet asylsøkarar som kjem til Noreg, førar til eit auka behov for busetting av flyktningar generelt og einslege barn og unge flyktningar spesielt. Difor må kommunane busette langt fleire flyktningar enn det talet IMDi tidlegare har oppmoda kommunane om.

Nasjonalt utval, som er samansett av representantar frå kommune og stat, har oppjustert tidlegare busettingsbehov og fastsatt at det vil vere behov for å busette minst 18 000 flyktningar i 2016. Det er ein auke på nær 30 prosent samanlikna med tidlegare oppmoding på 14 000 for 2016. Førebels plantal for 2017 er oppjustert til minst 21 000 flyktningar, som er ein auke på nær 60 prosent samanlikna med tidlegare plantal på 13 200. For meir informasjon om behovet for busetting av flyktningar, sjå IMDi sine heimesider www.imdi.no/bosettingsbehov.

Det er ein særstør auke i talet einslege barn og unge under 18 år (einslege mindreårige) som skal busettast i 2016. Oppdaterte prognosar viser at det er behov for å busette minst 4 400 einslege mindreårige i 2016. Førebels plantal for 2017 er oppjustert til minst 7 000 einslege mindreårige. Om lag 20 prosent av dei einslege mindreårige er under 15 år. Med bakgrunn i dette går IMDi ut med ei oppmoding til alle busettingskommunar om òg å busette einslege mindreårige.

Med bakgrunn i det auka behovet for busettingsplassar, oppmodas Seljord kommune om å ta i mot 20 flyktningar i 2016, kor av minst 5 er einslege barn og unge. I tillegg ber vi Seljord kommune om å leggje til grunn følgjande førebelsplantal for 2017: Minst 20 flyktningar i 2017, kor av minst 10 er einslege barn og unge. Plantalet inkluderer desse.

Det er stor uvisse knytt til kor mange asylsøkarar som kjem til Noreg i 2016 og 2017. IMDi vil i løpet av 2016 oppdatere kommunen på busettingsbehovet for 2017 i det årlege oppmodingsbrevet, og så langt som mogleg gje førebels plantal for 2018 og 2019.

IMDi ønskjer å understreke betydinga av føreseielig vedtak for det talet flyktningar som kommunen skal busette. **Vedtak må innholde eit konkret antall personar som skal busettast i 2016.** Vi ber om at det ikkje fattast vedtak som inkluderer familiesameinte.

Skulle det av ulike grunnar ikkje la seg gjere å realisere busettingsplassane i løpet av året, ber vi om at plassar som ikkje er vorte brukt overførast til neste års busetting.

Økonomi og rammevilkår

I statsbudsjettet for 2016 og i tilleggsnummer om auka asyltilstrøyming føreslår regjeringa å auke det særskilde tilskotet med 100 000 kroner per einsleg mindreårig flyktning som vert busett i 2016, og eit ekstratilskot på kr. 50 000 per flyktning som kommunen busett i 2016 utover det talet kommunen blei oppmoda om for 2015. For meir informasjon om dei ulike tilskotsordningane som følgjer med busetting av flyktningar, sjå IMDi sine heimesider (www.imdi.no). (Brev IMDi 17.11.15).

Den ekstraordinære situasjonen vi opplever vil ha konsekvensar for samfunnsplanlegging og samfunnsutvikling lokalt også her i Seljord. Det er grunn til å tru at Seljord kommune i åra framover må busette fleire flyktningar. Vedtaket om mottak av 16 flyktningar i 2016 er eit relativt høgt tal for Seljord. I perioden 2012-2015 var målsettinga busetting av 10 flyktningar per år og det var i denne perioden m.a. vanskeleg å få tak i bustader. Totalt blei det busett 30 flyktningar i denne perioden.

Dersom ein no skal auke busettinga til 20 flyktningar kvart år framover vil dette ha store konsekvensar på fleire område.

Mottak av einslege mindreårige har ikkje kommunen erfaring med. Einslege mindreårige vil ha behov for fosterheim (barn under 15 år) eller bufelleskap (barn mellom 15 og 18 år). Det er Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Bufdir, som har ansvar for busetting av einslege mindreårige under 15 år med opphaldsløyve, medan IMDi har ansvaret for å busette dei mellom 15 og 18 år.

Seljord kommune kan i liten grad styre mottak av einslege mindreårige under 15 år da det i hovudsak vil vere tilgangen til fosterheimar som regulerer dette, men kommunen kan fatte vedtak om at ein også stiller seg positiv til busetting av einslege mindreårige under 15 år.

Seljord kommune kan etablere t.d. bufellesskap for aldersgruppa 15-18 år for å sikre plassar for busetting av einslege mindreårige. I eit bufellesskap er det fulltidsbemanning/ turnusordning. Einslege mindreårige vil ha eit stort behov for oppfølging og tverrfagleg samarbeid.

Eit anna alternativ kan vere samarbeid med lokale folkehøgskular. I brev datert 18.12.2015 frå Kunnskapsministeren og Innvandrings- og inkluderingsministeren, viser ein til at kommunane kan samarbeide med folkehøgskulane for å busette einslege mindreårige i alderen 16-18 år.

Oppsummering:

Seljord bør ta ansvar for den prekære flyktningsituasjonen vi opplever i dag. Det er eit stort press på mottaksapparatet over heile landet og det er viktig at flyktningane blir busett i kommunane så raskt som mogleg. Seljord kommune har i og med vedtaket frå kommunestyret 17.12.2015 tatt ein del av ansvaret for å løyse situasjonen som har oppstått.

Vesentleg utviding av busettingstalet og busetting av einslege mindreårige er likevel nye utfordringar som kommunen treng tid for å konsekvensvurdere og realisere. Det er difor grunn til å oppretthalde plantalet for 2016 med busetting av 16 flyktningar, men auke busettingstalet til 20 flyktningar frå og med 2017.

I løpet av 2016 kan ein da vurdere ulike praktiske løysingar for mottak av inntil 10 einslege mindreårige frå og med 2017.

Det samla plantalet for 2017 til 2019 vil da vere årleg mottak av 20 flyktningar. I den aktuelle perioden kan kommunen også leggje til rette for mottak av 10 einslege mindreårige.

Administrasjonen vil utarbeide ein plan for korleis ein skal realisere det utvida mottaket i planperioden og leggje det fram for kommunestyret i løpet av 2016.

Rådmannen si tilråding:

Seljord kommune opprettheld vedtaket frå 17.12.2015 om busetting av 16 flyktningar i 2016 og at dette i hovudsak skal vere barnefamiliar.

Seljord kommune kan i perioden 2017 til 2019 busette

2017	Inntil 20 flyktningar.
2018	Inntil 20 flyktningar.
2019	Inntil 20 flyktningar.

Frå og med 2017 kan kommunen busette 10 einslege mindreårige.

Dersom ein ikkje lykkast med busetting etter plantalet det aktuelle året blir plassane overført til neste år i planperioden.

Vedtaket inkluderer ikkje familiesameinte.

Utskrift til:

- IMDi
- Kunnskapsdepartementet
- Bufdir

- Barnevernet i Vest-Telemark
- Vaksenopplæringa Seljord
- Flyktningetenesta Seljord
- Seljord folkehøgskole

vedlegg 1.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Seljord kommune
Brøløsvegen
3840 Seljord

Ber om at brevet vert distribuert til:

Rådmann
Ordfører

DYKKAR REF

VÅR REF

09-00520-24/the

DATO

17.11.2015

Postadresse:
Postboks 8059
Dep.
0031 OSLO

Besøksadresse:
Tordenskioldsgt
65, 4614
Kristiansand

Internett:
www.imdi.no

E-post:
post@imdi.no

Sentralbord:
24 16 88 00

Telefaks:
24 16 88 01

Oppmoding om busetting av flyktningar i 2016

IMDi syner til tidlegare oppmoding/planbrev om busetting av flyktningar i 2016 sendt juni/aug 2015. Her vart Seljord kommune bedt om å busette 15 flyktningar i 2016. I dette brevet oppdaterer IMDi oppmodinga til kommunen for 2016 etter at busettingsbehovet for 2016 har auka.

Flyktningkrisa og det store talet asylsøkarar som kjem til Noreg, førar til eit auka behov for busetting av flyktningar generelt og einslege barn og unge flyktningar spesielt. Difor må kommunane busette langt fleire flyktningar enn det talet IMDi tidlegare har oppmoda kommunane om.

Nasjonalt utval, som er samansett av representantar frå kommune og stat, har oppjustert tidlegare busettingsbehov og fastsatt at det vil vere behov for å busette minst 18 000 flyktningar i 2016. Det er ein auke på nær 30 prosent samanlikna med tidlegare oppmoding på 14 000 for 2016. Førebels plantal for 2017 er oppjustert til minst 21 000 flyktningar, som er ein auke på nær 60 prosent samanlikna med tidlegare plantal på 13 200. For meir informasjon om behovet for busetting av flyktningar, sjå IMDi sine heimesider www.imdi.no/bosettingsbehov.

Det er ein sær stor auke i talet einslege barn og unge under 18 år (einslege mindreårige) som skal busettast i 2016. Oppdaterte prognosar viser at det er behov for å busette minst 4 400 einslege mindreårige i 2016. Førebels plantal for 2017 er oppjustert til minst 7 000 einslege mindreårige. Om lag 20 prosent av dei einslege mindreårige er under 15 år. Med bakgrunn i dette går IMDi ut med ei oppmoding til alle busettingskommunar om òg å busette einslege mindreårige.

Med bakgrunn i det auka behovet for busettingsplassar, oppmodas Seljord kommune om å ta i mot 20 flyktningar i 2016, kor av minst 5 er einslege barn og unge.

I tillegg ber vi Seljord kommune om å leggje til grunn følgjande førebels plantal for 2017:

- **Minst 20 flyktningar i 2017, kor av minst 10 er einslege barn og unge. Plantalet inkluderer desse.**

Det er stor uvisse knytt til kor mange asylsøkarar som kjem til Noreg i 2016 og 2017. IMDi vil i løpet av 2016 oppdatere kommunen på busettingsbehovet for 2017 i det årlege oppmodingsbrevet, og så langt som mogleg gje førebels plantal for 2018 og 2019.

IMDi ønskjer å understreke betydinga av føreseielig vedtak for det talet flyktningar som kommunen skal busette. **Vedtak må innholde eit konkret antall personar som skal busettast i 2016.** Vi ber om at det ikkje fattast vedtak som inkluderer familiesameinte.

Skulle det av ulike grunnar ikkje la seg gjere å realisere busettingsplassane i løpet av året, ber vi om at plassar som ikkje er vorte brukt overførast til neste års busetting.

Økonomi og rammevilkår

I statsbudsjettet for 2016 og i tilleggsnummer om auka asyltilstrøyming føreslår regjeringa å auke det særskilde tilskotet med 100 000 kroner per einsleg mindreårig flyktning som vert busett i 2016, og eit ekstratilskot på kr. 50 000 per flyktning som kommunen busett i 2016 utover det talet kommunen blei oppmoda om for 2015. For meir informasjon om dei ulike tilskotsordningane som følgjer med busetting av flyktningar, sjå IMDi sine heimesider (www.imdi.no).

Kontakt med IMDi om oppmodinga

IMDi deltek gjerne på møter med kommunane om busetting av flyktningar. Om kommunen ønskjer meir informasjon om oppmodinga eller om busetting av flyktningar generelt, ta gjerne kontakt med IMDi regionkontor Sør

For å leggje til rette for ei mest mogleg føreseieleleg busetting i 2016, ber vi om tilbakemelding frå kommunen innan 31.12.2015. Vi ber dykk sende vedtaket skriftleg og på e-post til IMDi post@imdi.no med kopi til KS v/Nina Gran nina.gran@ks.no.

Vi ser fram til eit framleis godt samarbeid med Seljord kommune!

Venleg helsing
for Integrerings- og mangfaldsdirektoratet

Ingrid Sætre
regiondirektør IMDi Sør

Torhild Helgesen
seniorrådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
KS
Fylkesmannen i Telemark

Dato: 15. desember 2015

Vedlegg 2.

Til alle landets kommuner
ved ordfører og rådmann

Rekruttering og etablering av fosterhjem for enslige mindreårige flyktninger. Behov for en langsiktig satsning knyttet til bosetting

Med bakgrunn i høye ankomster av flyktninger til Norge og at mange barn kommer alene, er behovet for å rekruttere fosterhjem i tiden fremover svært viktig. Det anslås at 4400 enslige mindreårige skal bosettes i 2016, hvorav ca. 900 er under 15 år. Mange av disse barna vil ha behov for å flytte til et fosterhjem når de skal bosettes i en kommune.

I Norge bor i dag over 11.000 barn og unge i fosterhjem. Det har over flere år vært ventetid på å skaffe egnede fosterhjem til barn og ungdom, og derfor har det vært et sterkt nasjonalt fokus på å rekruttere flere fosterhjem. Kommunene er sentrale samarbeidspartnere for Bufdir og Bufetat i dette arbeidet, som har båret frukter. I 2014 rekrutterte vi 1366 fosterhjem, og ved utgangen av oktober i år var det allerede rekruttert 1118 fosterhjem.

Kommunene og barnevernet har et ansvar for enslige mindreårige flyktninger, både i asylsøkerfasen og når de bosettes, jf. brev utsendt fra Bufdir, Helsedirektoratet og Utdanningsdirektoratet 30.10.15. I dette brevet ønsker vi å sette søkelys på hvordan kommunene kan bidra i det videre bosettingsarbeidet, særlig med tanke på rekruttering og etablering av fosterhjem, enten egeninitiert eller gjennom nasjonal rekruttering.

Bufdir og IMDi har sammen med kommunene et særskilt ansvar for å sikre kvalitet i bosettingsarbeidet. Under vil vi peke på mulighetene og støtten kommunene gis når det etableres fosterhjem i deres kommune og/eller når kommunene påtar seg bosettingsansvar.

Anbefaling om ansvar for barna som skal bo i fosterhjem

Bufdir anbefaler at bosettingskommune og kommunen fosterhjemmet ligger i er den samme. Dette fordi det er bosettingskommunen (kommunene som fatter vedtak om å bosette enslige mindreårige) som vil motta alle tilskudd, inkludert å kunne søke refusjon for barnevernutgifter. I et integreringsperspektiv vil det for barnet på sikt være hensiktsmessig å kunne etablere nettverk og relasjoner i den kommunen som har et definert ansvar overfor den enkelte. I noen tilfeller vil kommunen kunne motta tilskudd også etter at barneverntiltaket opphører, og hensynet til stabilitet i omsorgs- og nærmiljø kan tilsi at det er fordeler ved at ungdommen har tilhørighet til bosettingskommunen allerede. Fosterhjems kommuner vil ikke lenger ha noe ansvar for ungdommen når fosterhjemsvedtaket opphører, og det kan være en risiko for at ungdommen ved behov for mer bistand og støtte på sin vei inn i voksenlivet, ikke får den nødvendige hjelpen fra fosterhjems kommunen.

Mulighetene for å bygge nettverk og sikre stabilitet kan bli bedre ved at fosterhjemmet ligger i kommunen som også har bosettingsansvaret, og det vil være mindre byråkrati knyttet til å sikre ungdommen støtte og hjelp ved behov.

Det er to måter en kommune kan påta seg bosettingsansvar for enslige mindreårige flyktninger på:

1. kommunen kan fatte vedtak om å ta imot og bosette et visst antall innenfor et budsjettår
2. kommunen kan fatte vedtak om bosetting av konkrete barn på bakgrunn av at det er rekruttert et egnet fosterhjem i kommunen

Det er mulig for kommuner med bosettingsvedtak å påta seg ansvaret for barnet når fosterhjemmet ligger i en annen kommune. I slike tilfelle må det inngås avtale mellom de aktuelle kommunene vedrørende ansvar og økonomi. Se vedlegg vedrørende økonomi for en nærmere beskrivelse av fremgangsmåte for utbetaling av tilskudd i disse tilfellene.

Uansett hvordan vedtak om bosetting gjøres, og eventuelle avtaler mellom kommuner om ansvar for fosterhjemmet, så vil integreringstilskudd (kr. 184.000 i 2016-tall), særskilt tilskudd for enslige mindreårige (kr. 207.000 i 2016-tall) og for 2106

ekstratilskudd for enslige mindreårige (kr. 100.000) tilfalle bosettingskommunen. Se vedlegg for oppgaver og økonomi knyttet til drift av fosterhjem.

Dagens situasjon for barn på flukt som kommer til Norge

Pr. i dag er det mange barn i omsorgssentre som venter på å kunne flytte til et fosterhjem. Dette er uheldig, særlig for de yngste barna. Bufdir vurderer at denne barnegruppen må prioriteres av myndighetene og kommunene.

Pr. i dag oppholder 130 barn, som har fått innvilget oppholdstillatelse, seg i omsorgssentre rundt i landet. Noen av dem har fått tildelt en bosettingskommune og flytter i løpet av relativt kort tid, men mange barn venter på å få tildelt kommune. Den felles innsatsen for å finne kommuner og hjem til disse barna viktig. Videre er det svært viktig for barna å ta fatt på sitt nye liv i Norge, og uheldig å måtte vente unødvendig lenge i påvente av å få en kommune å flytte til. Se <http://www.imdi.no/no/Bosetting/> for ytterligere informasjon om bosetting.

Enslige mindreårige under 15 år

Ved bosetting av enslige mindreårige er det kommunen som skal foreta en vurdering av den enkeltes behov og på den bakgrunn tilby egnet botiltak. Kommunen har ansvar for omsorgen uavhengig av type botiltak og det er kommunen som bestemmer hva slags oppfølging den enslige mindreårige skal få i kommunen. I løpet av den perioden barnet oppholder seg på et omsorgssenter kartlegges og vurderes behovene for oppfølging. Ca. 80 % av alle enslige mindreårige flytter til et bofellesskap, og ca. 20 % flytter til et fosterhjem, enten hos slektninger eller til et ordinært fosterhjem.

Med bakgrunn i den erfaringen vi i dag har med enslige flyktninger under 15 år, vurderes det som sannsynlig at langt flere enn 20 % av barna ville hatt best utbytte av å vokse opp i et fosterhjem. Bufetat har på bakgrunn av dette økt innsatsen på å rekruttere flere fosterhjem til denne barnegruppen.

Pr. 2. tertial 2015 var det 37 kommuner som hadde fattet vedtak om å bosette enslige mindreårige under 15 år. Fosterhjem for denne gruppen kan imidlertid finnes i alle kommuner.

Enslige mindreårige mellom 15-18 år

Også ved bosetting av enslige mindreårige over 15 år er det kommunen som skal foreta en vurdering av den enkeltes behov og på den bakgrunn tilby egnet botiltak. Kommunen har ansvar for omsorgen uavhengig av type botiltak. Det er relativt sjelden at fosterhjem vurderes å være behovet eller det best egnede tiltaket for denne gruppen, men det kan forekomme. Det er de alminnelige reglene i barnevernloven om fosterhjemsplassering som gjelder også for denne gruppen.

Rekruttering av fosterhjem - oppfølgingsansvar

Bufetat har, i samarbeid med kommunene, ansvar for å rekruttere fosterhjem. Fosterhjem kan rekrutteres gjennom slekt og familie, kommunen, fosterhjemtjenesten eller private aktører. Uavhengig av hvem som rekrutterer og hvem som rekrutteres, så må kommunen fosterhjemmet ligger i godkjenne fosterhjemmet for det enkelte barnet. Når det gjelder enslige mindreårige som flytter i fosterhjem, så vil kommunen fosterhjemmet ligger i også i utgangspunktet ha rollen som omsorgskommune (den kommune som har det daglige omsorgsansvaret og oppfølgingsansvaret for barnet), i tillegg til å ha tilsynsansvaret.

Før barn under 15 år skal bosettes i en kommune foretar omsorgssenteret en kartlegging av barnets behov med tanke på bosetting i en kommune. Omsorgssenteret kan på bakgrunn av kartleggingen anbefale at barnet skal flytte i (evt. et konkret) fosterhjem. Bufetat anbefaler da at det søkes etter fosterhjem som egner seg for barnet. Dersom Bufetats regioner finner et egnet fosterhjem til barnet kan det være avgjørende for hvor i landet barnet bør bo. Kommunen der fosterhjemmet ligger anbefales i så tilfelle som bosettingskommune for barnet.

Dersom kommunen der fosterhjemmet ligger påtar seg å bosette barnet, må barneverntjenesten foreta en selvstendig vurdering av om barnet har behov for fosterhjem, etter reglene i barnevernloven kapittel fire. Bufetat kan ikke instruere eller pålegge kommunene å treffe vedtak om plassering i fosterhjem.

Bufdir og IMDi ser at det er utfordringer knyttet til at fosterhjem til denne gruppen barn ligger i kommuner som i utgangspunktet ikke har vedtak om å bosette enslige mindreårige under 15 år. Vi anmoder derfor alle kommuner til å vurdere på nytt om de likevel kan ta ansvar for enslige mindreårige dersom det finnes egnede fosterhjem i egen

kommune til konkrete barn, og ta ansvar for oppfølgingen av barna og disse fosterhjemmene.

Blant de 37 kommunene som allerede har tatt imot og bosatt enslige mindreårige, er det mye erfaring og kompetanse om denne barnegruppen. IMDi og Bufdir vil legge til rette for at erfarne kommuner og bosettingsrådgivere i Bufetats regioner vil kunne bistå kommuner slik at de får den nødvendige kompetanse og oppfølging.

Vedlagt følger oversikt over oppgaver og økonomi knyttet til enslige mindreårige og fosterhjem.

Forespørsel til kommunen

Det haster med å få bosatt de enslige mindreårige barna som venter på å begynne på livet sitt her i Norge. Vi ber derfor om at din kommune vurderer denne henvendelsen raskt:

Vi ønsker svar på om din kommune stiller seg positiv til å ta ansvar for en enslige mindreårige som kan bo i fosterhjem i din kommune.

Svaret kan sendes IMDi i forbindelse med kommunens svar på IMDis anmodning om bosetting av flyktninger, hvor svarfrist er 31. desember.

Dersom kommunen har spørsmål knyttet til dette oppfordres kommunen til å ta kontakt med enten IMDis regionkontor <http://www.imdi.no/no/Stottemeny/Kontakt/>, som over eller med Bufetats regionkontorer ved bosettingsrådgiver http://www.bufdir.no/Kontakt/Bufetat_regionkontorer/

Hilsen

Geir Barvik
Direktør IMDi

og

Mari Trommald
Direktør Bufdir

Oppgaver knyttet til enslige mindreårige som bosettes i fosterhjem

Nedenfor følger en kort oversikt over kommunenes ansvar og oppgaver knyttet til fosterhjem og bosetting avhengig av om bosettingsansvar og ansvaret for fosterhjemmet ligger i samme kommune eller om det er fordelt på to ulike kommuner:

Når kommunen er fosterhjemscommune (dvs. at omsorgsansvar, evt. bosettingsansvar ligger hos en annen kommune):

Oppgaver:

- Føre tilsyn (søker da refusjon etter avtale for utgifter til dette)
- Sikre barnehage/skoletilbud og tilgang til øvrige velferdstjenester på lik linje som til øvrige barn (integrering)

Når kommunen er omsorgskommune/bosettingskommune uavhengig av hvor fosterhjemmet ligger (gjelder all oppfølging av fosterhjem):

Oppgaver:

- Sikre et adekvat omsorgstilbud
- Sikre oppfølging av omsorgstilbudet og av barnet
- Sikre nødvendig ettervernstilbud
- Utbetale arbeidsgodtgjøring og utgiftsdekning etter KS sine satser til fosterhjemmet. Ved forsterkning gjøres avtale med Bufetat
- Dekke tilsynsutgifter

Når fosterhjemmet ligger i samme kommune som har omsorgsansvar/bosettingsansvar:

Oppgaver :

- som hos omsorgskommune/bosettingskommune over og:
- Føre tilsyn
- Sikre barnehage/skoletilbud og tilgang til øvrige velferdstjenester på lik linje som til øvrige barn (integrering)

Se rutiner for hvordan fosterhjemmet skal følges opp

[http://www.bufdir.no/Fosterhjem/Veiledning og oppfølging av fosterforeldre/](http://www.bufdir.no/Fosterhjem/Veiledning_og_oppfolging_av_fosterforeldre/)

Økonomi knyttet til enslige mindreårige som bosettes i fosterhjem

Alle kommuner som mottar og bosetter enslige mindreårige har rett på en rekke tilskudd, se <http://www.imdi.no/no/Tilskudd/>

og refusjon av utgifter til kommunale barneverntiltak

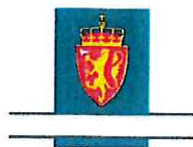
[http://www.bufdir.no/Barnevern/enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger/Bosetting i kommunene1/](http://www.bufdir.no/Barnevern/enslige_mindrearige_asylsokere_og_flyktninger/Bosetting_i_kommunene1/)

Merk at alle tilskudd fra IMDi går automatisk til bosettingskommunen der personen har sin bostedsadresse. I tilfeller hvor bosettingskommunen fortsatt har det økonomiske ansvaret selv om fosterhjemmet er i en annen kommune, ber IMDi om at det inngås en skriftlig avtale mellom de to kommunene som viser at tilskuddet fortsatt skal gå til bosettingskommunen. Det er nødvendig at kommunen sender denne avtalen inn til IMDi slik at tilskuddet utbetales til bosettingskommunen og ikke kommunen hvor personen har adresse i folkeregisteret.

Når barn flytter i fosterhjem er det faste satser for hvordan familien godgjøres og utgiftene til barnet dekkes. Det er de samme satsene som gjelder for enslige mindreårige.

Se <http://www.bufdir.no/Fosterhjem/betaling/> og evt

<http://www.ks.no/fagomrader/utdanning-og-oppvekst/barnevern/fosterhjem/veiledende-satser-for-fosterhjem-og-besokshjem/>

Kunnskapsministeren
Innvandrings- og inkluderingsministeren

Vedlegg 3

Kommunene

Dato
18.12.2015

Bruk av folkehøgskole ved busetting av einslege mindreårige flyktningar

Det er ein sær stor auke i talet på einslege barn og unge under 18 år (einslege mindreårige) som skal busettast i 2016. Prognosar viser at det er behov for å busette 4 400 einslege mindreårige i 2016. Om lag 2/3 av desse er i alderen 16-18 år.

IMDi har oppmoda nær alle busettingskommunane om òg å busette einslege mindreårige. Sjå www.imdi.no for nærare informasjon om behovet for busetting av flyktningar og einslege mindreårige og dei ulike tilskotsordningane som følgjer med busetting av flyktningar.

Folkehøgskolane har teke initiativ til å ta i mot om lag 280 einslege mindreårige flyktningar frå januar 2016 og ut skoleåret (midten av mai 2016). Frå hausten 2016 kan folkehøgskolane ta i mot endå fleire einslege mindreårige flyktningar, så framt bruken av plassane vert planlagt og avtala tidleg i 2016 under opptaket for skoleåret 2016-2017.

Bruken av folkehøgskolane i arbeidet med busetting av einslege mindreårige flyktningar krev at det blir inngått konkrete avtalar mellom den enskilde kommunen og folkehøgskolen. Kostnaden for kommunane ved ein elevplass, inkludert undervisning (medrekna grunnleggjande norskopplæring), kost og losji og nødvendig utstyr til opphaldet på folkehøgskole utgjer om lag 33 000 kroner per måned. I samråd med Folkehøgskolerådet har vi utarbeidd følgjande rettleiande satsar per einsleg mindreårig asylsøkar per måned :

- 21 000 kroner i fast tilskott
- 7 000 kroner til nødvendig utstyr og opphald i feriar i løpet av skoleåret (av dette skal om lag 1500-2000 kroner nyttast til utstyr)
- 5 000 kroner til grunnleggjande norskopplæring

I tillegg kjem 1 040 kroner i lommepengar.

Satsane tek utgangspunkt i gjennomsnittskostnader per elev i folkehøgskole når reiser til utlandet ikkje er inkludert.

Vi set pris på at folkehøgskolane vil delta i ein dugnad for einslege mindreårige flyktningar, og trur at opphald på ein folkehøgskole kan vere eit positivt bidrag til integreringa for desse ungdommane. I denne samanhengen viser vi til at det allereie finst gode lokale døme på avtalar mellom kommunar og folkehøgskolar om tilbod for unge einslege asylsøkarar. Erfaringane viser at tilbodet fungerer best for ungdommar på rundt 17 år som kan dra nytte av tilbodet innafor ein individuell plan for utdanning.

Vi legg til grunn at kommunen sørger for at personar over 16 år får dei rettane dei har etter introduksjonslova. Vi viser elles til at folkehøgskolane ikkje tilbyr formell opplæring etter opplæringslova. I den utstrekning unge einslege flyktningar på folkehøgskole har rett til grunnskoleopplæring må det leggjast til rette for kommunen kan tilby dette i samarbeid med folkehøgskolen. Tilsvarande bør det leggjast til rette for at ungdommar med rett til vidaregåande opplæring frå hausten 2016 blir informert om søknadsfristar mv. Fylkeskommunen har ansvaret for vidaregåande opplæring, og dette bør på ein formålstenleg måte bli tilrettelagt i samarbeid med folkehøgskolen.

Vi oppmodar dei kommunane som har høve til å busette einslege asylsøkarar i folkehøgskole i januar/februar 2016 om raskt å kontakte IMDi for å avklare aktuelle ungdommar. Per 1. desember var det om lag 300 einslege mindreårige flyktningar på 16 og 17 år som kommunane ikkje hadde plass til i 2015, og talet veks raskt. Tilbodet må på førehand vere avklart mellom kommunen og den aktuelle folkehøgskolen.

Venleg helsing

Sylvi Listhaug

innvandrings- og integreringsminister

Torbjørn Røe Isaksen

kunnskapsminister

Kopi:

Folkehøgskolerådet

Fylkeskommunane

Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet

Utdanningsdirektoratet

Utlendingsdirektoratet

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	3/16	14.01.2016
Kommunestyret		28.01.2016

Utvida barnehageopptak i Seljord kommune

Saksdokument:

Barnehageloven
Handlingsprogram for Seljord kommune

Saksutgreiing:

Bakgrunn:

Kommunestyret fatta fylgjande vedtak om utvida barnehageopptak i møte 17.12.2015:
"Det vert innført rullerande inntak i barnehagane i kommunen heile året, og visst det ikkje er ledige plassar blir saka lagt fram for politisk handsaming."

Status:

I Seljord har vi gjennomført hovudopptak i mars 2015 etter barnehageloven. Det er talet på plassar i bruk etter hovudopptaket som definerer behovet for stillingar i barnehagane, jf. lokal bemanningsplan for barnehagane. Det er gjennomført tilsetting våren 2015 i samsvar med talet på plassar tildelt i hovudopptaket. Sommaren 2015 viste det seg at fleire familiar ikkje hadde behov for det tilbodet dei hadde fått i hovudopptaket. Kommunen fekk fleire oppseiingar og ved oppstart av barnehageåret hadde vi difor om lag 1,5 stilling overkapasitet i barnehagane. Formannskapet blei orientert om dette og administrasjonen la til grunn at det var ein betre løysing å gjennomføre etteropptak utover hausten enn å redusere talet på stillingar.

Etteropptak er difor gjennomført til og med desember 2015 for ledige plassar.

Barnehageloven § 12a. Rett til plass i barnehage

"Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter. Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt. Kommunen skal ha minimum ett opptak i året. Søknadsfrist til opptaket fastsettes av kommunen."

I handlingsprogram for Seljord kommune (side 27) kan ein lese at *Barnehage- og SFO-tilbodet skal dekkje etterspørsel og i størst mogeleg grad vere tilpassa eit fleksibelt arbeidsliv...*

Kommunen har tolka hovudmål 4 snevert og avgrensa barnehageopptaket til det som går fram av barnehageloven: Rett til plass i barnehagen for barn som har fylt eitt år før 1. september og som har søkt ved hovudopptaket. Dette avgrensa tilbodet har ført til at det er usikkert for foreldre med små barn som fyller eitt år etter 1. september når dei kan returnere til arbeidslivet. Kommunen må auke den økonomiske ramma for barnehagane med inntil to millionar kroner dersom ein skal realisere fortløpande opptak gjennom året (basert på barnetalet som har vore i perioden 2012-15). Det har fram til no ikkje vore økonomi til å gjennomføre opptak gjennom heile året. Kommunen bør difor prioritere etteropptak i hausthalvåret framfor andre tiltak, som t.d. utvida opningstider."

Januar 2016 er det fire barn på søkjarliste heilt utan plass i barnehage. Andre søkjarar har allereie plass i barnehagen, men ynskjer utviding av tilbodet eller byte av barnehage. I og med gjennomførte etteropptak hausten 2015 er det ikkje lengre ledig kapasitet i barnehagane ut i frå bemanninga. Alle tildelingar av plassar vil føre til auke i talet på stillingar.

Tussejuv barnehage har om lag 50 m2 ledig areal januar 2016. Det er ikkje ledig areal i dei andre barnehagane. Etter lokal bemanningsnorm vil opptak av fire barn, jf. søkjarlista, føre til 100 % stillingsauke. Ein ekstra pedagogstilling vil koste om lag 550 000 kr i året.

Problemstillingar:

"Det vert innført rullerande inntak i barnehagane i kommunen heile året, og visst det ikkje er ledige plassar blir saka lagt fram for politisk handsaming."

- "Rullerande inntak" blir tolka slik at ein skal effektuere etteropptak gjennom **heile** barnehageåret.
- "Ledige plassar" blir vurdert som plassar som er ledige grunna oppseiingar, og/eller plassar som er ledige fordi barnehagen har bemanning utover det talet på plassar som ligg til grunn for bemanning etter hovudopptaket (jf. situasjonen barnehageåret 2015/16). Dersom bemanninga etter hovudopptaket er i samsvar med talet på plassar i bruk og det ikkje blir ledige plassar gjennom året i form av oppseiingar av plassar, så vil "rullerande inntak" føre til auke av stillingar.
- Ved behov for auke av stillingar grunna "rullerande inntak" vil kvar enkelt søknad føre til auka lønskostnader og såleis bli handsama av kommunestyret. Dersom kommunestyret fattar vedtak om fleire plassar/stillingar kan administrasjonen gjennomføre tilsetting. For søkjar kan dette innebere fleire månader før det blir avklart om ein kan få plass eller ikkje.
- Det er uklart om ny praksis skal innebere ei rett til utviding av plass for dei som allereie har fått tilbod om plass etter hovudopptaket, eller om det bare er meint å sikre nye søkjarar (innflyttarar, barn som fyller eitt år etter 1. september) eit barnehagetilbod.
- Det er heller ikkje klart om rett til plass inneber at søkjar skal få tilbod om full eller delvis plass, jf. talet på dagar det blir søkt om plass (2,3,4 eller 5 dagar plass).
- Auke av talet på barn utan tilsvarande bemanningsauke kan føre til at kommunen ikkje oppfyller bemanningskrava i lov og forskrift. Kommunen legg difor til grunn at det da ikkje vil vere grunnlag for realisering av etteropptak dersom bemanninga ikkje er på plass.

Ved fleire opptak av nye barn gjennom året vil ein stadig måtte utvide storleiken på stillingar og rekruttere nye tilsette til dei ulike barnegruppene/aldersgruppene. Dette vil føre til ein meirbelastning for styrar og dei tilsette og meir "uro" på gruppene. Dette er ein situasjon som vil føre til redusert kvalitet i barnehagen.

Dersom intensjonen i vedtaket er å "garantere" for plass i barnehagen kan kommunen realisere det med bemanning ut i frå talet på plassar/areal til disposisjon i barnehagane. Ei slik ordning vil føre til at enkelte av barnehagane har høg bemanning om hausten, men så vil dette vil truleg bli utlikna i løpet av året. Ei slik ordning vil føre til auka kvalitet og stabilitet for barna og dei tilsette. Det er lagt til grunn at ei slik ordning vil føre til kostnadsauke mellom 1,5 til 2 millionar kroner. Det er da **ikkje** tatt omsyn til at nye enkeltbarn kan ha behov for spesialpedagogisk hjelp/støtte i form av assistent/pedagog utover ordinær grunnbemanning.

Rådmannen si tilråding:

Utval for hovudopptak i barnehagane gjennomfører opptak av barnehageplassar etter barnehageloven. Utval for etteropptak gjennomfører etteropptak i tidsrommet september til 1.mai.

Retten til etteropptak er knytt til søkjarar/barn utan tilbod i barnehage og søknader om endring av plass, jf. vedtektene for barnehagane.

Ein føresetnad for etteropptak er at det er ledig areal i barnehagen og at bemanninga blir auka i samsvar med opptaket.

Meirkostnad grunna utvida etteropptak i 2016 blir finansiert av disposisjonsfond.

Utskrift til:

Styrarane i barnehagane

Foreldreråd i barnehagane

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	4/16	14.01.2016

Prioritering av søknadar om spelemidlar 2016**Saksutgreiing:**

Endeleg frist for å søkje om spelemidlar for 2016 er 15. januar. Seljord kommune ved Formannskapet, må vedtaka kommunens prioritering av søknadar om tilskot av spelemiddel til anlegg for idrett og fysisk aktivitet for 2016.

Aktuelle søknadar er;
ORDINÆRE ANLEGG

Seljord kommune; Turveg – Seljord sentrum del 1	700.000 Gjenteke
Seljord idrettslag; Eventyrøy Kunstgras fotballbane	2.500.000 Gjenteke
Seljord idrettslag; Eventyrøy – Friidrettsbane m. fast dekke	1.200.000 Gjenteke

NÆRMILJØANLEGG

Seljord idrettslag; Eventyrøy – Ball-løkke	300.000 Gjenteke
Seljord kommune; Aktivitetsområde Seljord barneskule	130.000 Ny
Seljord kommune; Aktivitetsområde Flatdal skule	130.000 Ny

Idrettsrådets si tilråding:

Seljord idrettsråd (SIR) vil handsamma prioriteringa av spelemiddelsøknadane i sitt møte 11. januar og vil der rå kommunen om prioritering av søknadane.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen vil gje sitt råd om prioritering basert på Idrettsrådets tilråding.

Aktuelle søknadar er;
ORDINÆRE ANLEGG

Seljord kommune; Turveg – Seljord sentrum del 1	700.000 Gjenteke
Seljord idrettslag; Eventyrøy Kunstgrasfotballbane	2.500.000 Gjenteke
Seljord idrettslag; Eventyrøy – Friidrettsbane m. fast dekke	1.200.000 Gjenteke

NÆRMILJØANLEGG

Seljord idrettslag; Eventyrøy – Ball-løkke	300.000 Gjenteke
Seljord kommune; Aktivitetsområde Seljord barneskule	130.000 Ny
Seljord kommune; Aktivitetsområde Flatdal skule	130.000 Ny

Rådmannen får fullmakt til å gjere naudsynte justeringar av prioriteringane, i samarbeid med søkjar, fram til endeleg søknadsfrist.

Utskrift til: Telemark fylkeskommune

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	5/16	14.01.2016

Møtestad Seljord AS- Tilskot**Saksutgreiing:**

Møtestad Seljord As blei stifta i 2000 og er eigd av Seljord kommune (40%), Seljord Næringslag (40 %) og Dyrsku'n Arrangement As (20%).

Møtestad Seljord As har p.t likviditetsbehov på om lag 60.000,- for å klare inngåtte forpliktingar ut inneverande år. Dette sjølv om det er gjennomført tiltak som å redusere stillinga til dagleg leiar og avtala om kontorlokala er sagt opp.

Seljord har gjort mange tiltak for å bli synleg og å utvikle attraksjonar med eit mål om at tilreisande skal vere i kommunen ein dag ekstra. Besøksnæringa er ei viktig næring i Seljord, og det er viktig å utvikle og synleggjere kva Seljord kan tilby turister. Dette er ikkje noko som berre kan gjerast om sommaren, men fordrar eit profesjonelt apparat som gjennom heile året kan svare, delta i utvikling av brosjyrar og sider på Internett og vedlikehalde nettverk. Samt så er det viktig at næringslivet har eit samlande organ som kan vere med på å utvikle Seljord som besøksstad. Møtestad Seljord As er vårt verktøyet i Seljord.

Formålet med Møtestad Seljord AS (MSAS) er;

Møtestad Seljord AS skal støtte næringsverksemdene i utvikling, tilrettelegging og marknadsføring av tilboda som kommunen har til turistar, innflyttarar, næringsliv og reiseliv. Gjennom sitt arbeid skal selskapet fremje samarbeid, auka aktivitet og utvikling av eksisterande og nytt næringsliv.

Målet er at auka kunnskap og omsetjing vil styrke næringslivet, og gjere Seljord til ein endå betre kommune å besøke og å bu i.

Selskapet skal drive turistinformasjon på heilårsbasis.

Møtestad Seljord AS skal òg vere ein aktiv part i lokal og regional marknadsføring, og i arrangements- og reiselivsutvikling.

Møtestad Seljord As har m.a. ivareteke kommunens vertskapsrolle overfor besøkande. I 2012 blei det underskrive ein samarbeidsavtale for å betre regulere samarbeidet og avklare rollene mellom kommunen og MSAS. Avtala var og meint for å sikre samarbeidet ein betre tryggleik for MSAS sin forpliktingar.

Avtala med MSAS regulerer kommunens kjøp av tenestar for om lag kr 410.000 i året.

Styre i MSAS har informere eigarane sine om den økonomiske situasjon og det er ynskeleg å finne ein form for vidare drift av Møtestad Seljord AS, dersom det er økonomisk forsvarleg. Ei avvikling av selskapet fordrar at ein finn ein anna måte å løyse dei oppgåvene som blir gjort av MSAS i dag.

Ordføraren har bedt rådmannen om å leggje utfordringa med den økonomisk situasjonen til MSAS fram som ei sak for møte i formannskapet den 27. november 2015 og ordføraren tilrår at det vert gjeve eit tilskot til Møtestad Seljord AS på inntil kr. 60.000,- slik at MSAS kan betale sin forpliktingar for 2015. Tilskotet er å sjå som ei forskotering på tilskot av 2016. Det ligg difor til grunn at overføring på 419.000 som er ny overføring jamfør avtala (2016 budsjett) blir redusert med 60.000,-. Denne summen skal tilbakeførast til disposisjonsfond i 2016 frå næringsfond budsjettpost 440 - 3252

Forpliktingar for 2016 må ikkje inngåas før kostnadsdekning av tiltaket er sikra. Styret bes utvikle ein plan for vidare drift av selskapet eller arbeidsoppgåvene så fort som mogleg.

Ordføraren si tilråding:

Formannskapet rår kommunestyret til å fatte fylgjande vedtak;

Seljord kommune gjev eit tilskot til Møtestad Seljord AS på inntil kr 60.000,- slik at MSAS kan betale sin forpliktingar for 2015. Tilskotet vert dekt av disposisjonsfond.

Tilskotet er å sjå som ei forskotering på tilskot av 2016. Det ligg difor til grunn at overføring på 419.000 som er ny overføring jamfør avtala (rådmannens forslag til budsjett 2016) blir redusert med 60.000,-. Denne summen skal tilbakeførast til disposisjonsfond i 2016 frå næringsfond budsjettpost 440 – 3252.

Utskrift til: Møtestad Seljord AS

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	6/16	14.01.2016

Handlingsplan for idrett og friluftsliv

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Utkast til mellombels handlingsplan for idrett og friluftsliv 2016

Saksutgreiing:

Kulturdepartementet stiller krav til at alle kommunar må ha vedteke Handlingsplan for idrett og friluftsliv som del av Kommunal plan for idrett og friluftsliv for å kunne søke om spelemidlar til idretts- og nærmiljøanlegg.

Kommunens søknadsfristen for spelemidlar er 15. januar.

Kommunen har arbeida med ny kommunedelplan for idrett og friluftsliv ein stund. Men dette arbeidet er satt i vent til mål for friluftsliv, folkehelse, utvikling av lågterskeltilbod/ tilrettelegging for lågterskelaktivitetar er vedteke.

Formannskapet må difor godkjenne Handlingsplan for idrett og friluftsliv 2016 for Seljord kommune. Handlingsplan for idrett og friluftsliv vil vera ein del av den framtidige Plan for idrett og friluftsliv.

Som lågterskeltilbod reknast turveggar/ - stigar, sykkelveggar, skiløyper, aktivitetspark, badeplassar og liknande i områder der folk bur.

Idrettsrådet i Seljord vil drøfte utkast til Handlingsplanen i sitt møte 11. januar 2016 og vil der rå kommunen til å godkjenne justert Handlingsplan for idrett og friluftsliv for Seljord kommune for 2016.

Utkast til Handlingsplan dagsett 3. januar 2016 ligg som vedlegg i saka.

Idrettsrådet og rådmannen sine tilrådingar vil bli sendt formannskapetets medlemmer når dei er klare.

Seljord idrettsråd si tilråding;

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår Formannskapet gjere fylgjande vedtak;

Utskrift til: Telemark fylkeskommune

**UTKAST TIL MELLOMBELS HANDLINGSPLAN FOR IDRETT OG FRILUFTSLIV 2016-
AST/ Pr 3.1.2016**

SELJORD KOMMUNE

Anleggstype:	Eigar:	Anlegg	Status:	Tiltak:	Spelemidler:
Turveg Seljord sentrum Del 1	Seljord kommune	Ordinært	Delvis ferdig (80 %)	Dyrskuplassen- Ingrid Slettensveg Eventyrøy rundt, med trimstasjonar Bjørgeøyane Bjørge sag – Bjørgesanden /Tårnet	Gjenta 2016
Turveg Seljord sentrum Del 2	Seljord kommune	Ordinært	Avtaler / regulerings- arbeid ferdig	Ny trase langs vasskanten mellom Nes og Skippergata	Søk 2017
Turveg Seljord sentrum Del 3	Seljord kommune	Ordinært	Ikkje på begynt	Bru over Vallaråi mellom Eventyrøy og Bjørge sag	Søk 2017
Flatdal skule	Seljord kommune	Nærmiljø	Prosjektert	Utvide aktivitetsområde	Søk 2016
Seljord barneskule	Seljord kommune	Nærmiljø	Prosjektert	Utvide aktivitetsområde bak skulen	Søk 2016

SELJORD IDRETTSLAG

Anleggstype:	Eigar/driftsansvar	Anlegg	Status:	Tiltak:	Spelemidler:
Kunstgrasfotballbane	Seljord idrettslag	Eventyrøy	Planleggjast	Nye kunstgrasbane for fotball	Søk 2015/2016
Friddrettsanlegg med fast dekke	Seljord idrettslag	Eventyrøy	Planleggjast	Løpebaner, sprintbane, høyde og lengde	Søk 2015 /2016
Kunstgras Balløkke	Seljord idrettslag	Eventyrøy	Planleggjast	Ny balløkke med kunstgras	Søk 2015 / 2016
Klubbhus	Seljord idrettslag	Eventyrøy	Delvis i bruk	Rehabilitering av garderobe og 2. etg	Søk 2016
Lys og varmebu i Skileikanlegget	Seljord idrettslag	Raudkleiv skianlegg	Skileikanlegget er fullført i 2014	Sette opp nokon lysmaster med lys Byggje mindre varmebu/ heishus	Søk 2016 ?????

ÅMOTSDAL IDRETTSLAG

Anleggstype:	Eigar/ driftsansvar	Anlegg	Status:	Tiltak:	Spelemidler:
Lysløypa	Åmotsdal idrettslag	Lysløype	Prosjekteras	Dårlege lamper/ - 6 lyspunkt ved tidtakarbui PCB Skifte ut til nye lys	
Vihustjønne bade plass	Grunneigar eig anlegget, idrettslaget ansvar for vedlikehald/drift			Behov for større parkeringsplass Utstyr UU	2017 -

FLATDAL IDRETTSLAG OG FLATDAL BYGDEUTVIKLINGSLAG

Anleggstype:	Eigar/ driftsansvar	Anlegg	Status:	Tiltak:	Spelemidler:
Klubbhus	Flatdal idrettslag	Idrettsbanen	Planlagt	Oppussing 2016	
Brekkebakken	Flatdal idrettslag	Hoppanlegg	Dårleg – liten aktivitet	Bakken ryddet haust 2013,	
Blengsdalsbakken:	Privat eige	Skileikanlegg		Enkelt anlegg med trekk Utvidast stadig	
Turstigar	Flatdal Bygde- utviklingslag	Ferdselsvegar og turstigar	Planleggjast / løpande	Rydding, merking og skilting av stigar	
Sykkelveg Flatdal – Flatsjø	Seljord bygdeutvikl. Prosjekt Opplevingsveg om Nutheim	Sykkelveg	Planleggjast		2017
Sykkelveg Svartdal – Flatdal	Seljord bygdeutvikl. Prosjekt Opplevingsveg om Nutheim	Sykkelveg	Planleggjast		2017

SELJORD TURLAG

Anleggstype:	Eigar/ driftsansvar	Anlegg	Status:	Tiltak	Spelemidler
Sykkelveg Seljord-Grunningsdalen - Sauland	Seljord turlag Notodden turlag	Sykkel - veg	Prosjekteras	Bru over Grunnåi ved Slåkavatn som koplar samar Lifjell og Mælefjell Klopper over våtmarksområde langs vatnet	2017 (Hjartdal)

**UTKAST TIL MELLOMBELS HANDLINGSPLAN FOR IDRETT OG FRILUFTSLIV 2016-
AST/ Pr 3.1.2016**

SELJORD KOMMUNE

Anleggstype:	Eigar:	Anlegg	Status:	Tiltak:	Spelemidler:
Turveg Seljord sentrum Del 1	Seljord kommune	Ordinært	Delvis ferdig (80 %)	Dyrskuplassen- Ingrid Slettensveg Eventyrøy rundt, med trimstasjonar Bjørgeøyane Bjørge sag – Bjørgesanden /Tårnet	Gjenta 2016
Turveg Seljord sentrum Del 2	Seljord kommune	Ordinært	Avtaler / regulerings- arbeid ferdig	Ny trase langs vasskanten mellom Nes og Skippergata	Søk 2017
Turveg Seljord sentrum Del 3	Seljord kommune	Ordinært	Ikkje på begynt	Bru over Vallaråi mellom Eventyrøy og Bjørge sag	Søk 2017
Flatdal skule	Seljord kommune	Nærmiljø	Prosjektert	Utvide aktivitetsområde	Søk 2016
Seljord barneskule	Seljord kommune	Nærmiljø	Prosjektert	Utvide aktivitetsområde bak skulen	Søk 2016

SELJORD IDRETTSLAG

Anleggstype:	Eigar/driftsansvar	Anlegg	Status:	Tiltak:	Spelemidler:
Kunstgrasfotballbane	Seljord idrettslag	Eventyrøy	Planleggjast	Nye kunstgrasbaner for fotball	Søk 2015/2016
Friidrettsanlegg med fast dekke	Seljord idrettslag	Eventyrøy	Planleggjast	Løpebaner, sprintbane, høyde og lengde	Søk 2015 /2016
Kunstgras Balløkke	Seljord idrettslag	Eventyrøy	Planleggjast	Ny balløkke med kunstgras	Søk 2015 / 2016
Klubbhus	Seljord idrettslag	Eventyrøy	Delvis i bruk	Rehabilitering av garderobe og 2. etg	Søk 2016
Lys og varmebu i Skileikanlegget	Seljord idrettslag	Raudkleiv skianlegg	Skileikanlegget er fullført i 2014	Sette opp nokon lysmaster med lys Byggje mindre varmebu/ heishus	Søk 2016 ?????

ÅMOTSDAL IDRETTSLAG

Anleggstype:	Eigar/ driftsansvar	Anlegg	Status:	Tiltak:	Spelemidler:
Lysløypa	Åmotdøl idrettslag	Lysløype	Prosjekteras	Dårlege lamper/ + 6 lyspunkt ved tidtakarbui PCB Skifte ut til nye ljøs	
Vihustjønni bade plass	Grunneigar eig anlegget, idrettslaget ansvar for vedlikehald/drift			Behov for større parkeringsplass Utstyr UU	2017 -

GENERELT / FRILUFTSAKTIVTER

Anleggstype:	Eigar/driftsansvar	Anlegg	Status:	Tiltak:	Spelemidler:
Tur- stigar / turvegar generelt	Seljord kommune Seljord sogelag Seljord turlag Flatdal bygdelag Åmotsdal sogelag	Turstig	Løypande arbeid	Rydding, skilting, kart, rydding	
Turveg Dyrsakuplassen N – Granvin Kulturhus / sentrum	Dyrsku'n arr as / Seljord kommune	Turveg	Regulert	Bygge opp turveg 300 m	
Sykkelvegar - Langs Sundsbarmsvatn - Seljordsheii		Veg-dekke	Dårleg merka , skilta og til dels dårleg veg	Kartlegging a / aktuelle sykkelvegar Skilting, merk ng, kart, noko vegstandar heving	
Badeplassane - Bjørgesanden - Telnessanden - Vihustjønne - Flatdal - Eventyrøy		Ramper		Universell utforming/ rampe for menneskje n ed nedsett funksjonsemne.	

INTERKOMMUNALE PROSJEKT

Anleggstype:	Eigar/ driftsansvar	Anlegg	Status:	Tiltak:	Spelemidler:
Styggdalen motorcross -bane, Tokke kommune	NMK Vest-Telemark		Søkt gjennom Tokke kom.	Årleg kommunalt bidrag	Gjennom Tokke

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	7/16	14.01.2016

Stiftinga Nasjonalt Landstadsenter; Søknad om tilskot til Landstaddagane 2016 og trykkestøtte bind 3 om M. B. Landstad sine skrifter.

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Stiftinga Nasjonalt Landstadsenter - Søknad om tilskot til Landstaddagane 2016
- 2 Stiftinga Nasjonalt Landstadsenter - Budsjett for Landstaddagane 2016

Saksutgreiing:

Nasjonalt Landstadsenter v/ Åge Haavik søker, i søknad av 19.oktober, om trykkestøtte til bind 3 i serien av Magnus Brostrup Landstads skrifter, samt om støtte på kr 30.000,- til Landstaddagane 2016.

Trykkestøtte

Nasjonalt Landstadsenter arbeider med ein serie på 15 bind med Magnus Brostrup Landstads skrifter. Bind 1-3 er nå ferdig og utgitt. Seljord kommune har tidlegare støtta utgiving av bind 1 og 2.

Binde 3 er nå ferdig og blei presentert på Litteraturhuset i Oslo 9. desember 2015.

Bind 3 inneheld ein samling forteljingar om skikkar knytet til markeringen av års- og livshøgtider – jul, påske, pinse, buferd, barsel, bryllaup og gravferd – i Øvre Telemark frå slutten av 1700-tallet og fram til om lag 1850.

Budsjett for tidlegare bind har vore på om lag 300.000,- og der kommunen har løyvd om lag kr 10.000,- .

Vurdering –trykkestøtte.

Administrasjonen ser det som viktig at Seljord og regionens historie blir teke vare på, dokumentert og gjort tilgjengeleg for alle interessentar.

Presten, samlediktaren, folkeminnesamlar og salmebokutgjevar Magnus Brostrup Landstad samla utruleg mykje stoff om regionen og korleis folk levde her gjennom dei åra han budde i Kviteseid, Vinje og Seljord.

Det å samle Landstad sin skrifter og utgje dei i bokform og digitalt, er eit viktig arbeid for å dokumentere korleis folk levde her i fyrstninga av 1800 talet. Nasjonalt Landstadsenter planleggjar totalt 15 bind med M.B. Brostrup sine skrifter.

Landstaddagane 2016.

Nasjonalt Landstadsenter vil arrangere det opne seminaret Landsstaddagane på Nutheim i år òg. Sjølve seminaret med førelesningar og samtaler vil finne stad i Terje Grøstads sitt atelier og den innleiate konserten vil vere i Flatdal kyrkje.

Kjente programposter er dr. philos. Ørnulf Hodne som vil presentere noe av det spanande materialet Landstad samla om skikkar og tradisjonar knytt til livsriter og årets gang.

Forskingsbibliotekar Astrid Nora Ressem presentere ny forsking om samarbeidet mellom Landstad og Olea Crøger.

Resten av seminaret og programmet for konserten er fremdeles under arbeid.

Av budsjettet på om lag kr 85.000,- søker Nasjonalt Landstadsenter Seljord kommune om kr 30.000,- i støtte.

Vurdering- Landstaddagane 2016

M.B. Landstad var prest i Kviteseid frå 1834 til han blei prest i Seljord i 1839, og var her i Seljord fram til han i 1848 fikk eit nytt prestekall i Fredrikstad.

Det har her i Seljord gjennom mange år vore gjort eit stort arbeid for å ta vare på og ha fokus på M.B Landstad og hans samlar arbeid, m.a. er Landstad-instituttet lagt til Seljord. Dei årlege Landstaddagane er viktig i arbeidet rundt M.B. Landstad og kommunen bør hjelpe med å leggje til rette for at det er interesse for å halde fram med å arrangere slike samlingar om Landstad i Seljord.

Administrasjonen har valt å handsamme søknaden i 2016, altså etter utgivinga av bind 3, dette p.g.a. at søker har, i ein felles søknad, søkt om midlar til Landstaddagane 2016 samt støtte for trykking av bind 3. Det er mest riktig at løyving til Landstaddagane gjeng frå budsjettår 2016, ei eventuell trykkestønad frå Seljord kommune blir difor gitt i etterkant av utgivinga av bind 3. Dette i samråd med søker.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår Formannskapet gjere følgjande vedtak;

Seljord kommune løyver kr 10.000,- som støtte for trykking av bind 3 i serien av Magnus Brostrup Landstads skrifter.

Seljord kommune løyver kr 15.000,- som støtte til Landstaddagane 2016.

Løyvingane er av Kulturbudsjettet 440.

Utskrift til: Nasjonalt Landstadsenter.

Stiftinga

NASJONALT LANDSTADSENTER

v/Åge Haavik
Markalleen 33
1368 Stabekk

Strand 19/10-2015

Til
Seljord kommune
v/Kultursjef Asbjørn Storrusten
Brøløsvegen 13 A
3840 Seljord

SØKNAD OM TRYKKESTØTTE

Stiftinga Nasjonalt Landstadsenter arbeider videre med serien av Magnus Brostrup Landstads skrifter. Serien utgis av Nasjonalt Landstadsenter på Novus Forlag, i samarbeid med Institutt for sammenlignende kulturforskning ved Universitetet i Oslo. Bind 1 og 2 foreligger. Nå nærmer det seg utgivelse av bind 3. Tanken er at dette skal presenteres for offentligheten på et arrangement i Litteraturhuset 9. desember dette år.

Magnus Brostrup Landstad står igjen fra de viktige årene etter 1814 som en av våre fremste nasjonsbyggere. Både ved sine betydelige samlinger av folkløstisk stoff og som utgiver av den første norske salmeboken i vår historie har han tydeliggjort den *norske* stemmen blant Europas folk. Slik har hans innsats nasjonal betydning samtidig som den på unikt vis representerer Telemarks rike kultur, som den er sprunget ut av.

Nasjonalt Landstadsenter ser det som en viktig oppgave å holde denne kulturarven levende og sikre tilgangen til den også i vår tid. Dette er bakgrunnen for gjenutgivelsen av noen av Landstads skrifter. De utgis nå etter å være gjennomarbeidet i tråd med moderne edisjonsfilologiske prinsipper, slik at de kan benyttes av forskningen som vitenskapelig holdbare kilder. Samtidig er skriftene forsynt med grundige innledninger og kommentarer ut fra status i vår tids forskning av dr. philos. Ørnulf Hodne. Vi er stolte og glade over å kunne presentere det spennende stoffet Landstad har samlet, med denne fremragende forskeren og forfatteren som cicerone.

Ved siden av bokutgivelsene er det årlige åpne seminaret Landstaddagane et av våre viktigste tiltak. Stedet for Landstaddagane vil også i 2016 være Nutheim. Selve seminaret med forelesninger og samtaler finner sted i Terje Grøstads vakre atelier, og en innledende konsert har sin plass i Flatdal kirke.

NASJONALT LANDSTADSENTER

Markalleen 33 • 1368 Stabekk • Knr. 2711.21.62548

På Landstaddagane 2016 vil dr. philos. Ørnulf Hodne presentere noe av det spennende materialet Landstad samlet om skikker og tradisjoner knyttet til livsriter og årets gang. Dette inngår i det ovenfor nevnte bind 3 i serien med Landstadskrifter. Videre vil forskningsbibliotekar Astrid Nora Ressem presentere ny forskning om samarbeidet mellom Landstad og Olea Crøger. Resten av seminaret og programmet for konserten er fremdeles under arbeid.

Til gjennomføringen av Landstaddagane 2016 tillater vi oss å søke Seljord kommune om en støtte stor NOK 30.000. Vedlagt følger budsjett for Landstaddagane 2016, som viser sammenhengen støtten inngår i.

Med vennlig hilsen,

Åge Haavik
Styreleder
(sign.)

Landstaddagane 2016: Budsjett

UTGIFTER

Foredragsholdere, seminaret:

Reise tur-ret. Oslo – Seljord, 3 pers. à 350 km, kr. 4,10 pr. km	4.350,00
Kost og opphold på Nutheim, 3 pers. 2 døgn, 2.400 pr. pers.	7.200,00
Honorar: 2 åå kr. 3000, 1 á kr. 6000 (hovedforedraget, dobbelttime)	12.000,00
Honorar og lunsj, musikere på seminaret,	4.400,00

Tilreisende arr.-komité (styret),

kost og opphold på Nutheim fredag - søndag, 5 personer á 2.400	12.000,00
Reise tur – ret. Oslo-Seljord, 5 personer á 1.435	7.175,00

Lokale repr. i arr.komiteen, kost fredag-lørdag, 3 á kr 900	3.600,00
---	----------

PR og annonsering	12.000,00
-------------------	-----------

Trykking og utsending av program	3.500,00
----------------------------------	----------

Kirkekonsert:

Honorar, 2 utøvere	6.000,00
Reise tur/ret. Oslo-Seljord, 1 utøver	1.475,00
Blomster	800,00

Seminarlokale, Grøstads atelier, inkl. vasking og klargjøring	3.000,00
---	----------

Uforutsette utgifter	3.000,00
----------------------	----------

Administrasjon	5.000,00
----------------	----------

Sum utgifter: kr.	85.500,00
--------------------------	------------------

INNTEKTER

Inngangspenger konsert, 60 betalende á kr. 200	12.000,00
Seminaravgift, 30 betalende á kr. 400	12.000,00
Ofring på gudstjenesten, Seljord kirke	6.000,00
Seljord kommune	30.000,00
Telemark fylkeskommune, kulturseksjonen	6.500,00
Sparebankstiftinga Seljord	10.000,00
Lindemans legat	9.000,00

Sum inntekter: kr.	85.500,00
---------------------------	------------------

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	8/16	14.01.2016

**Kommunalt næringsfond/ regionale utviklingsmidlar Rapport 2015/
Plan for 2016****Saksdokument:****Saksutgreiing:**

Kommunestyret vedtok, i møte den 16. juni 2011 sak 40/11, prinsippa for bruk av det Kommunale næringsfond/ regionale utviklingsmidlar og temaområde Næringshage. Kommunale næringsfond/ regionalt utviklingsmidlar blei fyrste gong tildelt frå Departementet gjennom fylkeskommunen i 2011 og var på kr 188.000, denne summen kjem i tillegg til det kommunale næringsfond /kraftfond.

Departementet slutta å øyremerke midlar til kommunale næringsfond frå budsjettåret 2015, men Telemark fylkeskommune valte likevel å oppretthalde ordninga med å løyve midlar for Kommunalt næringsfond/ regionale utviklingsmidlar for 2015 og 2016.

Kommunen må rapportere for bruken av fondsmidlar for 2015 og utarbeide ein Handlingsplan for bruk av midlane for 2016 medio februar 2016.

Rapport 2015

Kommunalt næringsfond/ regionale utviklingsmidlar blei gitt av fylkeskommunen hausten 2015 med kr.188 000 til Seljord kommune.

Kommunen har prioritert bruken av desse midlane til å drifte og utvikle Seljord Næringshage. Seljord Næringshage AS blei stifta i mai 2014, før dette var næringshagearbeidet organisert i som eit prosjekt leia av Seljord kommune.

Kommunen har inngått ein avtale om kjøp av næringsutviklingstenestar, oppfølging av verksemder og leige av kontorar for utviklingsarbeidet i næringshagen.

Seljord Næringshage AS

Seljord næringshage er lokalisert i Telebygget og blei omorganisera frå kommunal drift til aksjeselskap frå juli 2014. Eigarane av Seljord Næringshage As er verksemder etablera i hagen, bygningseigar, næringsinteressentar og Seljord kommune. Det er om lag 10 verksemder i næringshagen.

Leiar av næringshagen skal avlaste kommunens næringsapparat med rådgjeving, nettverksbygging og tilrettelegging overfor verksemder i etablerings-/ utviklingsfasen. Næringshagen har kontorar og møterom, med naudsynt kontorteknisk infrastruktur til utleige, for kortare eller lengre periodar.

Kommunen sitt næringsapparat har ikkje nok ressursar til å prioritere stor nok innsats overfor slike verksemder, så for å lukkast med tiltaket er det viktig å sette i gang ulike aktivetar

som ytterlegare marknadsføring, nettverksbygging m.m.

I 2015 har det vore lagt ned mykje arbeid med å utvikle næringsshagen til å bli ein del større, få meir moderne og attraktive kontorlokalar og bli tillagt fasilitetar som fleire møterom og kantine.

Kommunen har i 2015 bidrege med ytterlegare kr 150.000 til arbeidet med å utvikle næringsshagen.

Kommunestyret vedtok i møte 17. desember 2015 å kjøpe aksjar for kr 1 million i Telebygget Næringshage Eigedom AS som vil bygge ut og modernisere Telebygget, der Næringsshagen er.

Handlingsplan 2016 - Kommunalt næringsfond/ regionale utviklingsmidlar.

Seljord kommune ynskjer i 2016 å nytte det Kommunale næringsfond/regionale utviklingsmidlar til å kjøpe næringsutviklingstenester og leggje til rette for å utvikle Seljord Næringshage As. Næringsshagen står i 2016 framfor store oppgåver med utbygginga, rekruttering/ oppfølging av utviklingsverksemder og utvikle gode møteplassar/ samspelarenaer for verksemder i Seljord og området rundt.

Seljord kommune vil òg oppmode Næringshageselskapet til å utvikle eit tilbod spesielt retta mot utanlandske arbeidstakarar (flykningar/ innvandrarakar) som ynskjer å etablere og utvikle egne, primært høg kompetanseverksemder.

Dette ved å leggje til rette/ ha servicefunksjoner (kontor, kontorfasilitetar, tilbod om rekneskap etc.), generell rådgjeving og informere på fleire språk slik at det blir lettare å etablere egne verksemder.

Det er viktig å leggje til rette for at flykningar og innvandrarakar kjem i arbeid. Mange utanlandske arbeidstakarar som er/ blir busett i regionen har god utdanning, har høg kompetanse og kan, om dei får riktig rådgjeving samt tilbod om gode fasilitetar, ha ynskje om å etablere eigen verksemd her.

Seljord kommune har ved flyktningkontoret etablert eit godt samarbeid med Midt-Telemark regionen om integreringsarbeid, samstundes har kommunens næringsapparat eit godt samarbeid med Vest-Telemark regionen, noko som bør gjere at Seljord kan vere ein god stad for ein Næringshage med integrering i arbeidslivet/ etablering av verksemder som tema. Kommunen er kjent med at etablerarkontoret i Midt-Telemark Næringsutvikling har etablert dagskurs med etablerer- veileiing for målgruppa, og såleis bør dei kunne bli ein god samarbeidspart i dette arbeidet.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår formannskap til å gjera fylgjande vedtak:

Seljord kommune tek rapport for disponeringa av Kommunalt næringsfond/ regionale utviklingsmidlar for 2015 til etterretning.

Kommunen godkjenner Handlingsplan 2016 for bruk av Kommunalt næringsfond/ regionale utviklingsmidlar som framlagt. For 2016 vert midlande planlagt nytta til å delfinansiere utvikling og støtte av Seljord næringshage/ kjøp av tenestar for å vidareutvikle bedriftsnettverk/ tilrettelegging for små verksemder, med vekt på for utanlandske arbeidstakarar.

Utskrift til: Telemark fylkeskommune

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	9/16	14.01.2016

49/14 - Korensveg 10 - Søknad frå Arve Øygarden om kjøp av tilleggsareal til 49/60

Saksdokument: Søknad om kjøp av tilleggsareal datert 30.11.15
Situasjonskart
Vedlegg til søknaden

Vedlegg:

- 1 49/60 - Korensveg 10 - Søknad frå Arve Øygarden om kjøp av tilleggsareal
- 2 49/60 - Korensveg 10 - Kart1 - Grøntareal i området
- 3 49/60 - Korensveg 10 - Kart2 - Tomtegrensene slik dei er i dag
- 4 49/60 - Korensveg 10 - Kart3 - Tenkt plassering av garasje
- 5 49/60 - Korensveg 10 - Vurdering av tomtepris

Saksutgreiing:

Arve Øygarden søker om å få kjøpe eit ca. 220 kvm stort tilleggsareal frå kommunen sin eigedom gnr. 49, bnr. 14 i Tømmeråsen. Arealet skal nyttast som tilleggsareal til bustad-eigedom 49/60 (Korensveg 10). Søknaden vert grunngjeve med ønske om meir plass i samband med bygging av ny garasje. Området er i reguleringsplanen over Tømmeråsen vist som grønt/fri område, men søkjaren viser til at dette er eit "dødt" område som ikkje har noko anna nytteverdi enn til bustadområde. Han ber om at kvadratmeter prisen vert sett ned til "gamal pris" som var 20 kr. pr. kvm. Grunngjevinga er at dette er eit areal som han meiner ikkje kan nyttast til anna bruk og viser også til at dette er eit areal som ligg langt frå sentrum.

Saker om sal av kommunal grunn skal handsamast av formannskapet, men likevel heng sakshandsaminga tett saman med handsaming etter plan- og bygningslova som plan, miljø og teknisk utval har ansvar for. Spørsmålet blir difor kven som skal vurdere denne type saker først. I utgangspunktet hørest det kanskje fornuftig ut med planutvalet først, men det krev jo då at kommunen, som grunneigar, søker om ei fradeling av arealet. Dette blir feil å gjere før ein har bestemt seg om ein ynskjer å selje det. Ei ev. handsaming i plan, miljø og teknisk utval vil ta stilling til dei ulike momenta i dispensasjonssaken og her vil ein også få med nabomerknader om ein skulle få inn dette.

Arealet er vist som friområde i reguleringsplanen og saka må difor handsamast som ein dispensasjonssøknad etter plan- og bygningslova om ein vel å selje det. Sjølv om det er eit

friområde så er det nok ikkje spesielt oppretta med tanke på rekreasjon i bustadfeltet, men er meir å sjå på som eit "restareal" etter at tomtene vart plassert. Etter det rådmannen kan sjå så er ikkje dette arealet noko "pressområde" som det er viktig å halde igjen i kommunalt eige. Ein ser difor ikkje at det skulle var noko til hinder for å selje dette arealet til eigar av 49/60. Når det gjeld prisfastsettinga så er ein av den meining at ein bør fylgje gjeldande retningslinjer for dette. Det bør sterke grunnar til før ein fråviker dette då det lett vil kunne føre til at ein vert oppfatta til å drive forskjellsbehandling. Grunnane som er oppgjeve i søknaden er etter rådmannen sitt syn ikkje av ein slik karakter.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår utvalet til å gjere fylgjande vedtak:

Formannskapet tilbyr eigar av gnr. 49, bnr. 60, Arve Øygarden å kjøpe eit areal på ca. 220 kvm frå kommunen sin grunn gnr. 49, bnr. 14 til ein pris av 100 kr. pr. kvm pluss omkostningar.

Grunngjevinga for vedtaket er at ein vurderer arealet til ikkje å ha noko spesiell nytteverdi for kommunen. Prisfastsetting er gjort på grunnlag av gjeldande retningslinjer då ein meiner det ikkje er lagt fram opplysningar som talar for noko anna. Formannskapet vurderer ikkje dispensasjonsspørsmålet då dette vil blir handsama av plan, miljø og teknisk utval.

Utskrift til:

Arve Øygarden, Korens veg 10, 3840 Seljord

Seljord Kommune

Brøløvsvegen 13 A

3840 Seljord

Seljord 30.11.2015

Søknad om kjøp av tilleggsareal.

I forbindelse med ønske om å bygge garasje så søker eg om å kjøpe tilleggsareal som vist på kart (skravert felt, omkring 220 m², gnr 49, bnr 60). Slik tomte er i dag så vil ein garasje føre til at det blir veldig trangt mellom hus og garasje og det vil ikkje vera att plass til tun.

Arealet er regulert som grønt område / fri areal og er ber derfor om dispensasjon om å få nytte arealet til garasjebygging. Ut i frå størrelse og plassering kan ikkje eg sjå at arealet har nokon annan nytte verdi enn bustadområde. Slik situasjonen er i dag så ligg dette arealet som et «dødt» område.

Vedlagt ligg 3 kart der arealet eg ønsker å kjøpe er teikna inn. Kart 1 viser grønt arealet i området. Her er litt vanskeleg å sjå tomtegrenser fordi det er teikna inn ei ekstra tomt (43 på kart) som i seinare tid er blitt fjerna. Kart 2 viser betre tomtegrensene slik dei er i dag samt arealet eg ønsker å kjøpe. Kart 3 viser tenkt plassering av garasje.

Mvh

Arve Øygarden

Korensveg 10

3840 Seljord

Vedlegg:

1. Kart1
2. Kart2
3. Kart3
4. Vurdering av tomtepris

KART 1.

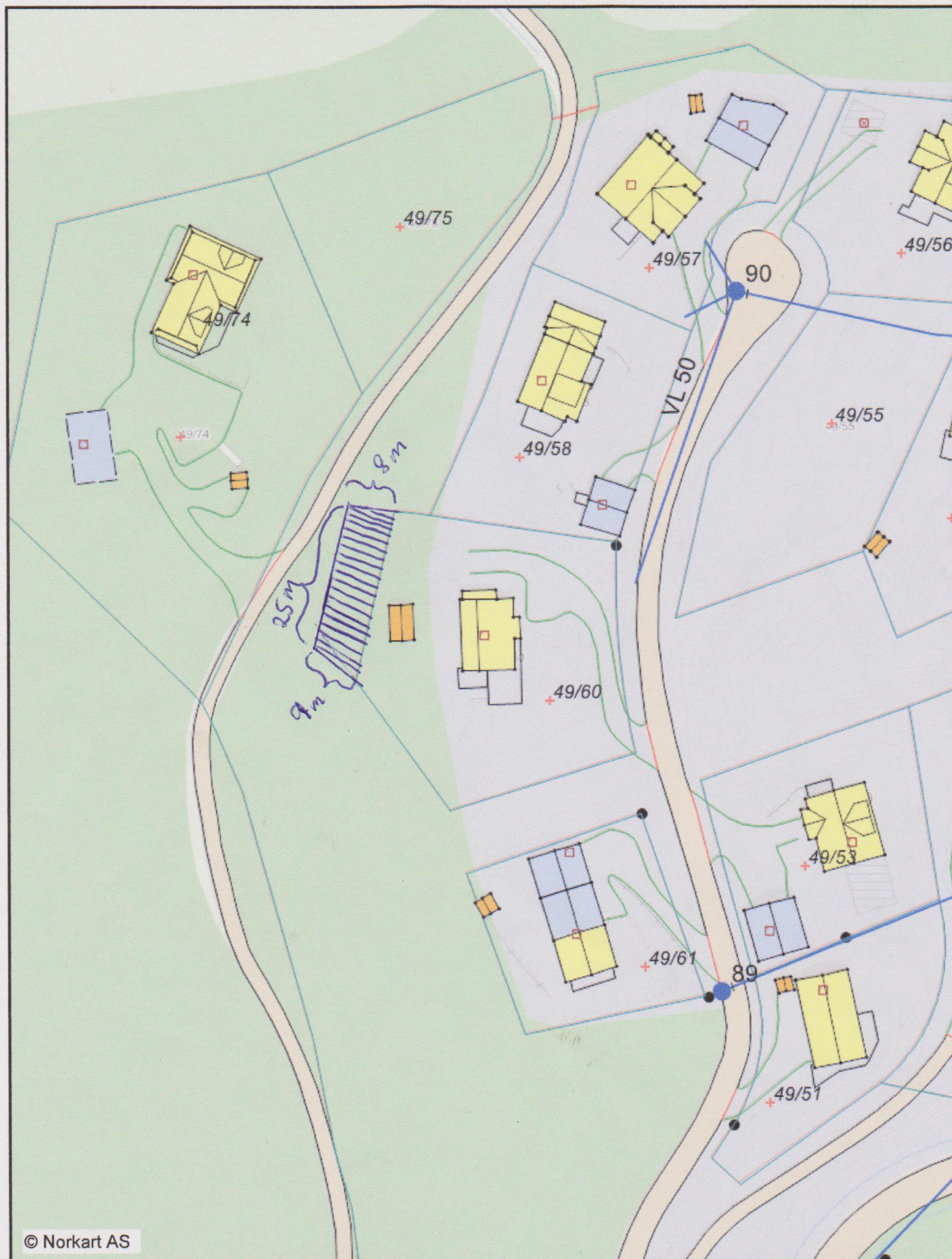

KART 2.

1:1000

19.11.2015

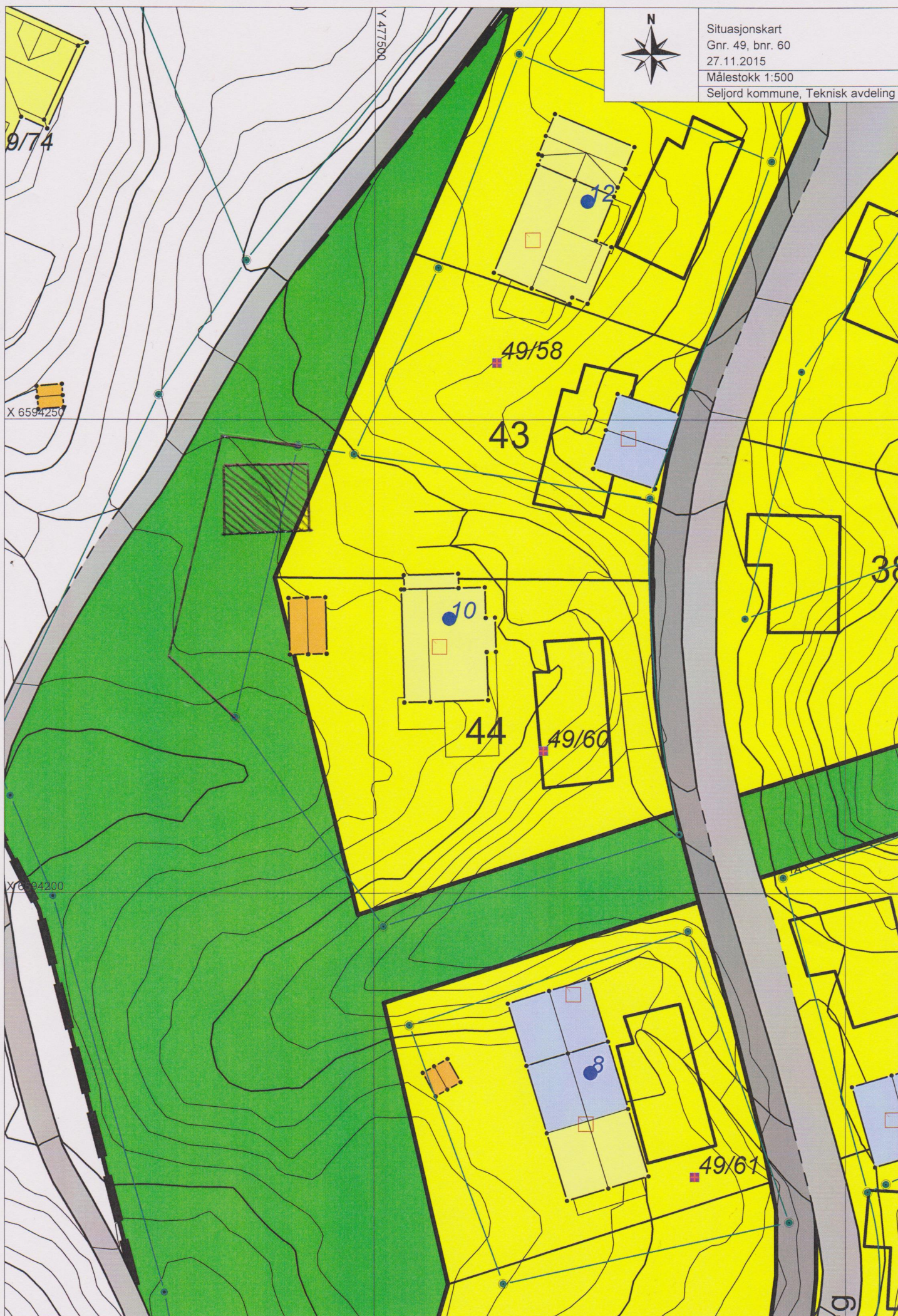
© Norkart AS

Kartopplysninger som krevs ved omsetning av eiendommer, skal bestilles skriftlig hos kommunen. Nøyaktigheten på arealet som oppgis i kartet er avhengig av nøyaktigheten på grenseinformasjonen registrert i matrikkelen. Det kan være feil og mangler i

KART 3

Situasjonskart
Gnr. 49, bnr. 60
27.11.2015
Målestokk 1:500
Seljord kommune, Teknisk avdeling

Seljord Kommune

Brøløvsvegen 13 A

3840 Seljord

Seljord 30.11.2015

Vurdering av tomtepris.

I forbindelse med søknad om å kjøpe tilleggsareal så ber eg om ei vurdering av kvadratmeter-prisen på 100 kr per m². Ut ifrå plassering og det faktum at arealet ikkje kan nyttas til ana bruk så ber eg om å få kjøpe dette til «gammal» pris (20 kr per m²). Eg meiner 100 kr per kvadratmeter er for høg pris for et areal som ligg så langt frå sentrum og som ikkje kan nyttas til andre formål.

Mvh

Arve Øygarden

Korensveg 10

3840 Seljord

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	10/16	14.01.2016
Kommunestyret		28.01.2016

Grunnlagsdokument for utvikling av RV 41**Saksdokument:**

Vedlegg:

1 Rv 41 Grunnlagsdokument 29102015

Saksutgreiing:

Det har i mange år vore drøfta både internt i den enkelte kommune og i felles samlingar for kommunane langs RV 41 korleis ein kunne få til ei hardt tiltrent utbetring av vegstandarden. I juni 2014 tok ordførarane i Seljord, Kviteseid, Nissedal, Åmli, Froland og Birkenes eit initiativ til eit felles møte i Treungen om saka, der også Statens vegvesen, region sør, blei invitert. Dette ble starten på ein prosess der ordførarane i desse kommunane bestemte seg for at dette skulle bli eit felles politisk initiativ, i samarbeid og forståing med Statens vegvesen, region sør, for å få på plass ein realistisk plan for korleis heile strekninga frå Kjevik lufthamn til Brunkeberg/E-134 kan utbetras, korleis dette skal kunne skje og også korleis det kan finansierast. Statens vegvesen, region sør, sa seg viljug til å føre plandokumentet i pennen, noko som har resultert i vedlagt grunnlagsdokument. Ordfører Halvor Homme i Nissedal blei beden om å leie gruppa.

Ordførarane og Statens vegvesen, region sør, har hatt fem møte i løpet av arbeidsprosessen, samt ei felles befaring langs heile strekninga som grunnlag for utarbeiding av grunnlagsdokumentet. I tillegg har det vore eit eige møte mellom ordførarane og den politiske og administrative leiinga i Telemark og Aust-Agder fylkeskommunar. Der blei det felles forståing for at det også skulle fremjast innspel til dei respektive fylkesting i forkant av fylkeskommunane sine eigne innspel til revisjonen av Norsk transportplan (NTP).

Grunnlagsdokumentet er ein del av Statens vegvesenet sitt innspel til neste revisjon av NTP, i tillegg til at det også er eit bidrag til dei berørte fylkeskommunane sine uttaler til NTP. Det dokumentet inneheld tiltak i prioritert rekkefylgje, og skil mellom kortsiktige og

langsiktige tiltak. Finansieringa skjer gjennom Stortinget si handsaming av NTP og dei årlige statsbudsjetta.

Som det går fram av dokumentet, er RV 41 ein viktig transportkorridor mellom Vest-Telemark og Sørlandet, men også som knutepunkt mot både austlandet og vestlandet pga. tilknytninga til E-134 ved Brunkeberg. Strekninga har stor verdi for så vel godstransporten som for trafikk til turist- og opplevelsesmål langs strekninga.

Dei enkelte kommunestyrrer vert med dette invitert til å uttale seg til det vedlagte grunnlagsdokumentet med tanke på ein planstyrt betring av standard for Rv 41 frå Kjevik til Brunkeberg/E-134.

Vurdering

Det framstår som eit viktig og framtidsretta initiativ å få en plan for ei systematisk og planlagt utbetring av viktige delar av RV 41, også kalt Telemarksvegen, for at strekninga skal nå ein tidsmessig standard og tjene dei funksjonar den skal i vår tid.

Det er viktig å peike på at dette har skjedd gjennom et felles initiativ fra ordførarane i kommunane langs RV 41 som har involvert både Statens vegvesen og Telemark og Aust-Agder fylkeskommunar. Ordførarane står samla bak dokumentet ut fra tanken om at det som er bra for RV 41, er bra for den enkelte kommune, uansett i kven av kommunane dei enkelte anbefalte tiltak til ei kvar tid skjer.

Ordførarane ser det nå som svært viktig at også alle kommunestyra står samla bak forslaga i dokumentet. Dette vil gje ei tyngde direkte mot Statens vegvesen, samtidig som det kan få betydning for både fylkeskommunen sine uttaler til NTP og Statens vegvesens prioriteringar.

Rådmannen anbefaler kommunestyret å slutte seg til grunnlagsdokumentet slik det ligg føre.

Rådmannen si tilråding:

Kommunestyre slutter seg til dei tilrådingane som Statens vegvesen, region sør gjev til tiltak og prioriteringar i Grunnlagsdokument for utvikling av RV 41 .

Utskrift til:

Telemarksvegen v/ Ole Tom Tjuslia Ole.Tom.Tjuslia@froland.kommune.no

Grunnlagsdokument for utvikling av rv. 41

STATENS VEGVESENS RAPPORTER

Innhold

Innledning	1
Vegens utstrekning og avgrensing av tiltaksområdet	1
Vegens funksjon.....	2
Hovedstrategi	2
Situasjon	2
Tiltak.....	4
Prioriterte tiltak	4
Andre viktige kortsiktige tiltak.....	7
Langsiktige tiltak.....	12
Referanser	15

Innledning

Dette dokumentet er ment å være et faktagrunnlag som kan bidra til å skape en felles forståelse av utfordringene rundt rv. 41.

Initiativet til dette arbeidet ble først tatt i et møte i Åmli 19. mai 2015, i regi av ordførerne langs rv. 41 (Telemarksvegen) og Børge Skårdal fra Haukelivegen A/S. Det ble den gang uttrykt et ønske om å få på plass et strategidokument for rv. 41, Telemarksvegen, som beskriver situasjon og utfordringer, og som kan danne grunnlag for regional- og lokalpolitiske innspill til NTP.

Statens vegvesen Region sør har utarbeidet et faglig grunnlagsdokument som også vil være nyttig i Statens vegvesens prioritering av tiltak på rv. 41. Det er lagt vekt på å synliggjøre hvilke strekninger som bør prioriteres og hva som ut fra en faglig vurdering vil være en riktig satsing på kort og på lang sikt.

Vegens utstrekning og avgrensning av tiltaksområdet

Rv. 41 er delt mellom rute 3 og rute 5a. Tiltak som er vurdert i dette dokumentet omfatter den delen av rv. 41 som hører til rute 5a.

Den 167 km strekningen som hører til rute 5a strekker seg fra kryss med rv. 451 ved Kjevik flyplass til kryss med E134 i Brunkeberg. Den går gjennom syv kommuner fordelt på tre fylker, og binder sammen E18 i sør med E134 i nord. Rv. 41 fra E18 øst for Kristiansand til Kjevik flyplass inngår i rute 3. Denne delen av rv. 41 inngår dermed ikke i tiltaksområdet.

Figur 1: Tiltaksområdet på rv. 41 mellom Kjevik og Brunkeberg

Vegens funksjon

Rv. 41, også omtalt som Telemarksvegen, er en del av transportkorridoren mellom E18 og E134. Den fungerer derfor som «mateåre» fra Sørlandet, med havn og flyplass, mot en rekke turistdestinasjoner i Telemark. Rv. 41 er dessuten viktig for så vel næringsliv som befolkning langs vegen, med sin store betydning for lokal og regional godstransport. Store deler av Vest-Telemark er avhengig av vegens funksjon og næringsmessige tilknytning.

Hovedstrategi

Hovedstrategien for rv. 41 bør være å prioritere tiltak som kan sikre en varig og mer sammenhengende vegstandard, samt tiltak som kan gjøre trafikksikkerheten bedre. På kort sikt bør en varig standardheving på strekningsvise parseller prioriteres fremfor å investere mye penger i punktutbedring. Gul midtstripe¹ bør være et overordnet mål. Det bør også være en målsetning om forsterket drift og vedlikehold på strekninger som er spesielt utfordrende vinterstid.

Situasjon

Strekning	Fylkesnummer / Hp / fra-til m.	Situasjon
Vest-Agder		
Kjevik-grense til Aust-Agder	10Hp01m5530-10Hp02m5334	Strekningen Solsletta-Krageboen har dårlig grunnforhold og dekke, mangler gul midtstripe, og har en «missing link» i gang- og sykkelvegnettet. Det er heller ikke tilrettelagt for myke trafikanter ved Ryenskrysset. På Drangsholt mangler det fortau til busslommer og andre trafikksikkerhetstiltak. Ellers er det stort sett tilfredsstillende vegstandard med gul midtstripe og gang- og sykkelveg/fortau.
Aust-Agder		
Aust-Agder gr. - Birkeland	09Hp01m00-09Hp02m1100	Stort sett tilfredsstillende standard langs strekningen. Fortau i tettstedet Birkeland. Bredden varierer noe langs strekningen. Det er GS-veg fra Birkeland og sørover ca. 2,5 km.
Birkeland-Søre Herefoss	09Hp02m1100-09Hp02m16500	Tilfredsstillende vegstandard med gul midtstripe hele vegen. Ikke behov for utbedring

¹ For at en veg skal ha gul stripe må den ha asfaltert bredde på minimum 6 m (kjørefelt 2 x 2,75 m + skulder på 25 cm på hver side). (Håndbok N302 Vegoppmerking.pdf - Statens vegvesen.)

Engebue- Herefoss	09Hp02m19800- 09Hp03m1550	Tilfredsstillende vegstandard stort sett hele strekningen. 1 km av strekningen er smal med dårlig kurvatur/ sikt.
Herefoss- Hynnekleiv	09Hp03m1550- 09Hp03m10230	Smal vei uten midtstripe. Vegbredde ned mot 4 m. Stedvis dårlig kurvatur og dårlig sikt. Ved Gauslåkleivene er stigningsforhold og kurvatur spesielt utfordrende.
Hynnekleiv - Svenes	09Hp04m100- 09Hp04m2650	Tilfredsstillende standard, midtstripe hele veien. Gang- og sykkelveg i bebygde områder.
Svenes- Dølemo	09Hp05m1- 09Hp05m12370	Gul midtstripe mangler fra Svenes til Dølemo. Strekningen er preget av standardsprang på grunn av smale bruer og partier med utilfredsstillende kurvatur, smal veg og dårlig sikt.
Dølemo- Tverrstøyl	09Hp06m1- 09Hp06m6200	Vegbredden er varierende, på det minste den rundt 5 m. Stedvis dårlig overflatedekke.
Tverrstøyl-Øy (grense til Nissedal kommune)	09Hp06m6200- 09Hp06m19730	Stort sett god standard på veg. Gul midtstripe.
Telemark		
Øy-Treungen	08Hp01m1- 08Hp02m5840	Stort sett tilfredsstillende standard, men gul midtstripe mangler. Ujevn dekkeoverflate enkelte steder. Gang – og sykkelveg i Treungen, unntatt på Tveitsund bru. På grunn av sprekkdannelse har den ca. 4 meter brede, fredede Tveitsund bru i Treungen noe nedsatt bæreevne for tungtransport (BK 10/50).
Treungen- Kilen	08Hp03m1- 08Hp03m27240	Mangler gul midtstripe. Dårlig overflatedekke, men nyasfaltert strekning i Treungen. Stedvis svært dårlige grunnforhold.
Kilen –Steane	08Hp03m27240- 08Hp03m34090	Oppgradert veg med tilfredsstillende standard. Gul midtstripe hele strekningen.
Steane-Vrådal	08Hp03m3490- 08Hp04m6190	Smal veg med utilfredsstillende kurvatur og dekke. Langs bebyggelse og forbi campingplass er det ikke tilrettelagt for gående og syklende.
Vrådal- Kvitsund	08Hp04m6190- 08Hp05m9714	Mangler gul midtstripe fra Vrådal til foten av Kviteseidkleivane. Kviteseidkleivane har utfordrende horisontal- og vertikalkurvatur, med sterk stigning og hårnålssvinger. Enkelte steder er sikten utilfredsstillende på grunn av mye vegetasjon langs vegen
Kvitsund - Kviteseidbyen	08Hp05m9714 08Hp06m	Strekningen er ikke tilrettelagt for myke trafikanter, men har nedsatt fartsgrense (60 km/t). Vegen har smal eller manglende vegskulder, noe som gjør at myke trafikanter er spesielt utsatt. Stedvis gir høybrekk og kurver dårlige siktforhold. Belysning mangler på strekningen. «Kviteseidkrysset», innkjøringen til Kviteseidbyen, er uoversiktlig og avviker fra vegnormalstandard. I tillegg mangler tilrettelegging for gående og syklende.
Kviteseidbyen -Brunkeberg	08Hp05m12320- 08Hp06m5290	Hele strekningen har gul midtstripe. Betydelig stigning opp mot Brunkeberg. Utfordrende horisontal kurvatur enkelte steder.

Tabell 1: Tabell 2: Situasjonsbeskrivelse, delstrekninger i Vest-Agder, Aust-Agder og Telemark

Tiltak

I vurderingen av aktuelle tiltak er det lagt vekt på å prioritere tiltak som bygger opp under hovedstrategien om å sikre en mer sammenhengende standard. I den forbindelse bør breddeutvidelse, økt bæreevne og dekketilstand prioriteres, i tillegg til utbedring av enkelte partier med utfordrende stigningsforhold og horisontalkurvatur. Dette er tiltak som både imøtekommer behovet for en god og mer sammenhengende vegforbindelse mellom E18 og E134 og næringslivets behov for redusert reisetid og økt forutsigbarhet når det gjelder fremkommelighet og leveranser. Dessuten vil tiltakene redusere drivstofforbruk og utslipp, og minske kjøretøyslitasje.

På kort sikt er det også viktig å investere i tiltak som gir en mer trafiksikker veg. Kostnadsdrivende punktutbedringer og enkeltprosjekter bør primært vurderes på lang sikt.

Prioriterte tiltak

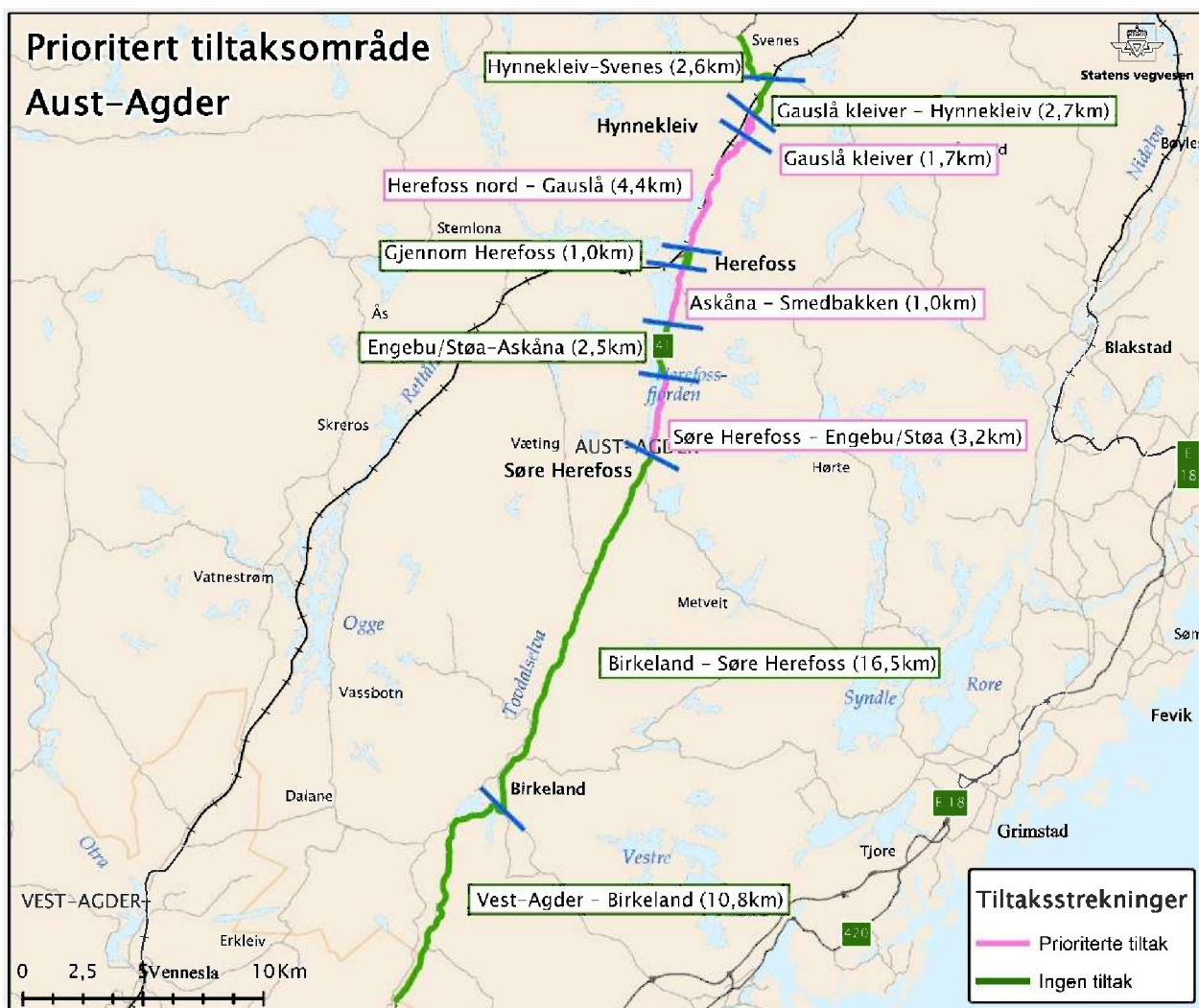
Flere av strekningene mangler tilfredsstillende standard. Dette gjelder såvel vegbredde og kurvatur som dårlig dekke og fundament. Spor, ujevnheter og sprekker reduserer kjørekomforten og kan utgjøre fare for tohjulinger, ved siden av at det øker materiellslitasje og virker konkurransehemmende for næringstransporten. Den dårlige vegstandarden gir en generelt økt trafiksikkerhetsrisiko. Utfordringene er aller størst mellom Søre Herefoss og Hynnekleiv og mellom Treungen og Vrådal.

Søre Herefoss–Hynnekleiv

I Aust-Agder er det partier på delstrekningene Søre Herefoss–Engebu, Åskåna–Smedbakken og Herefoss–Hynnekleiv som skiller seg ut som spesielt dårlige. Fire parseller mellom Søre Herefoss og Hynnekleiv bør breddeutvides, slik at rv. 41 får sammenhengende gul midtstripe på den 34 km lange strekningen mellom Birkeland og Hynnekleiv. For parsellen Gauslå kleiver foreligger det en eldre vegplan. Grunnerverv er foretatt. Dersom rask gjennomføring er ønskelig for denne parsellen, bør det kunne være mulig å gjennomføre prosjektet uten reguleringsplan, selv om en slik i utgangspunktet bør utarbeides for alle parsellene.

Strekning	Fylkesnummer / Hp / fra-til m.	Situasjon	Tiltak
Søre Herefoss-Engebu	09Hp02m16500-09Hp02m19800	Smal veg, mye kurvatur, dårlig siktforhold og standardsprang med innsnevringar helt ned mot 4 meter.	Breddeutvidelse, sikt- og kurvaturutbedring.
Askåna-Smedbakken	09Hp02m22160-09Hp02m23230	Smal veg.	Breddeutvidelse.
Herefoss-Hynnekleiv	09Hp03m1550-09Hp03m10230	Svingete, uoversiktlig og smal veg med vegbredde ned mot 4 m. Ved Gauslåkleivene er det problematiske stigningsforhold og kurvatur.	Breddeutvidelse, rette ut horisontalkurvatur. Redusere stigning.

Tabell 3: Prioriterte tiltaksstrekninger i Aust-Agder

Figur 2: Prioritert tiltaksstrekning mellom Søre Herefoss og Hynnekleiv i Aust-Agder. Rosa = prioriterte tiltak, Grønn = tilfredsstillende standard

Treungen–Vrådal

I Telemark er det Treungen–Kilen og Steane–Vrådal som har dårligst vegstandard og størst behov for oppgradering. Veggen langs Nisser har lenge hatt svært dårlig dekketilstand og bæreevne, samt utilfredsstillende vegbredde. Behovet for asfaltering, masseutskifting og breddeutvidelse, samt enkelte trafiksikkerhetstiltak og kurvaturutbedringer, er stort. Statens vegvesen har derfor satt i gang omfattende utbedring på hele strekningen Treungen–Vrådal.

Det kan være hensiktsmessig å dele strekningen langs Nisser i 6 delstrekninger (se kart nedenfor). Disse har ulike behov for tiltak, planarbeid og forventet bevilgningstakt. Prosjektet Steane–Kilen ble gjennomført i 2013. I 2015–2016 bygges det videre sørover mellom Kilen og Nissedal. Det bør være en klar målsetting at man iverksetter bygging på øvrige delstrekninger mellom Vrådal–Treungen i løpet av neste NTP-periode.

Strekning	Fylkesnummer / Hp / fra-til m.	Situasjon	Tiltak
Treungen-Kilen	08Hp03m1-08Hp03m27240	Smal vei. Dårlig bæreevne og dekketilstand. Dårlig standard store deler av strekningen	Utskiftning av vegfundament og dekke. Breddeutvidelse.
Steane-Vrådal	08Hp03m3490-08Hp04m6190	Smal veg med mye kurvatur og delvis dårlig dekke. Ikke tilrettelagt for gående og syklende ved bebyggelse og campingplass.	Utskiftning av vegfundament og dekke. Breddeutvidelse.

Tabell 4: Situasjon og prioriterte tiltak langs Nisser i Telemark

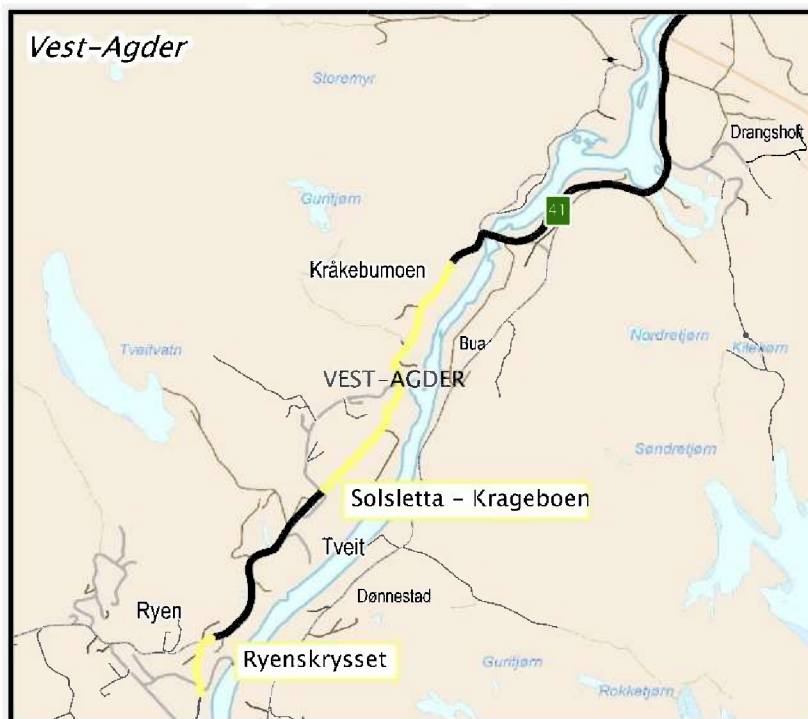

Figur 3: Prioritert tiltaksstrekning mellom Treungen og Vrådal i Telemark. Delstrekninger er navngitt og overganger mellom disse er markert i blått.

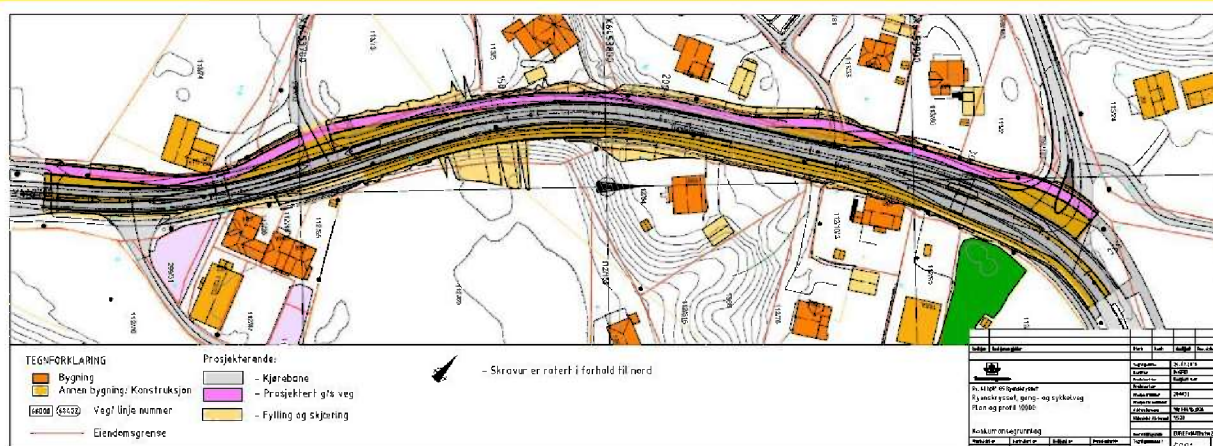
Andre viktige kortsiktige tiltak

Vest-Agder: Solsletta-Krageboen

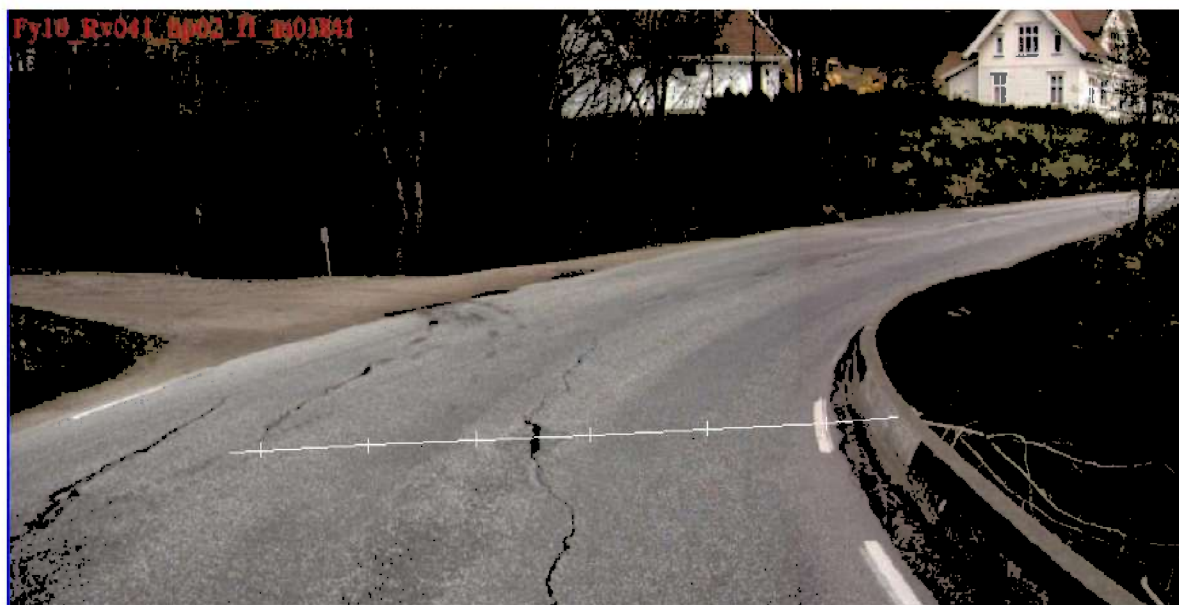
I Vest-Agder har parsellen Solsletta-Krageboen svært dårlig standard, med mye telehiv og uoversiktlige kurver. Det er her behov for masseutskifting, kurveutretting og opparbeiding av grøft, samt tiltak for gående og syklende. Ved Ryenskrysset er det behov for tiltak for myke trafikanter.

Figur 4: Strekningen Solsletta-Krageboen er et viktig kortsiktig tiltaksområde i Vest-Agder

Figur 5: Plankart tiltak Ryenskrysset

Figur 6: Mellom Solsletta og Krageboen er det langsgående telesprekker som følge av dårlige grunnforhold.

Strekning	Fylkesnummer / Hp / fra-til m.	Situasjon	Tiltak
Ryenskrysset	09Hp01m6640-09Hp01m7000	Ikke tilrettelagt for syklende og gående	Gang- og sykkelveg
Solsletta-Krageboen	09Hp02m13000-09Hp02m26000	Langsgående telesprekker som følge av dårlige grunnforhold. Deler av strekningen mangler gul stripe, har dårlig horisontal kurvatur og er ikke tilrettelagt for myke trafikanter (se kart over).	Masseutskifting, kurvaturutbedring, opparbeiding av grøft, GS-tiltak

Tabell 5: Viktige kortsiktige tiltak mellom Solsletta og Krageboen i Vest-Agder

Aust-Agder: Svenes-Tverrstøyl

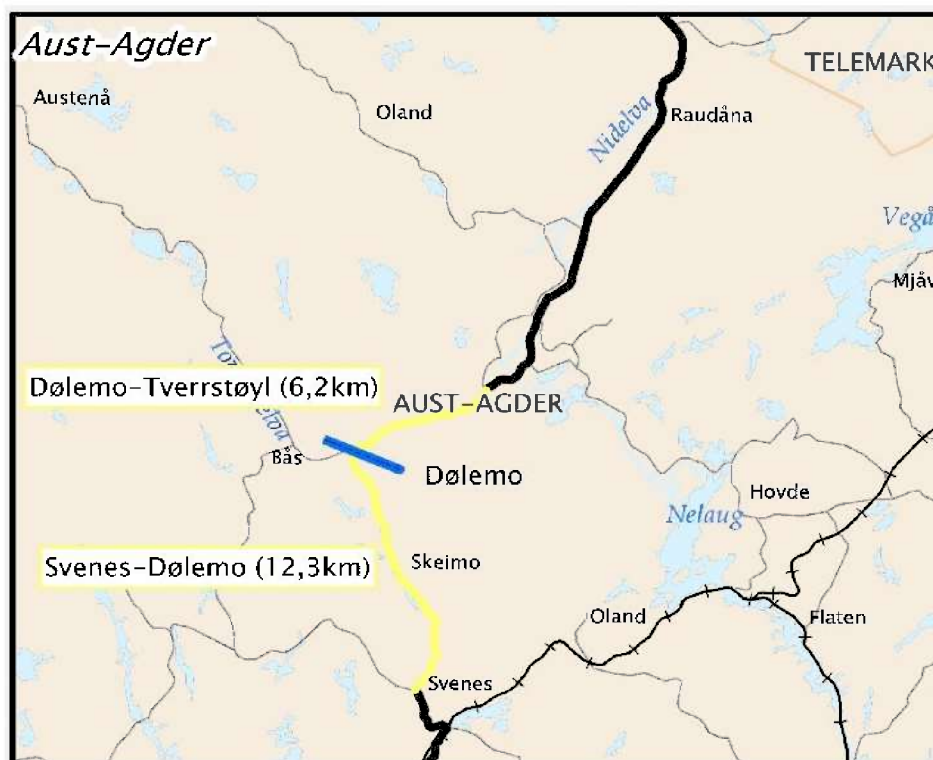
I Aust-Agder er det behov for standardheving mellom Svenes og Tverrstøyl, spesielt ved Mo. Her er det smale og uoversiktlige parseller som skaper trafikkfarlige standardsprang.

Figur 7: Vegbredde, kurvatur og siktforhold er utilfredsstillende mellom Svenes og Dølemo. Bildet er tatt ved Mo (Statens vegvesen).

Strekning	Fylkesnummer / Hp / fra-til m.	Situasjon	Tiltak
Svenes-Dølemo	09Hp05m1-09Hp05m12370	Partier med utilfredsstillende kurvatur, smal veg og dårlig sikt.	Breddeutvidelse, rette ut horisontalkurvatur
Dølemo-Tverrstøyl	09Hp06m1-09Hp06m6200	Varierende vegbredde. Delvis dårlig overflatedekke.	Standardheving

Tabell 6: Viktige kortsiktige tiltaksstrekninger i Aust-Agder

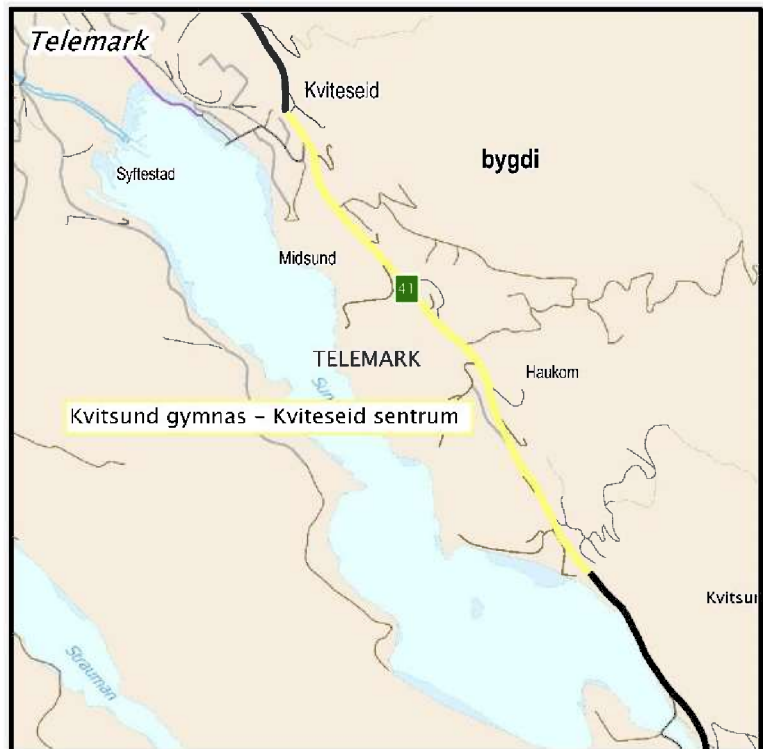

Figur 8: Svenes-Tverrstøyl er en viktig tiltaksstrekning i Aust-Agder (gul farge).

Telemark: Kviteseid

I Kviteseid er det særlig behov for trafikksikkerhetstiltak for gående og syklende. Den ca. 2 km lange strekningen mellom Kvitsund Gymnas og Kviteseid sentrum er i dag ikke tilrettelagt for myke trafikanter (se). Dette skaper utrygghet blant elever og øvrig befolkning i området, noe som er årsak til at kommunen har bevilget fri skoleskyss for alle elever i småskolen som har rv. 41 som skoleveg.

På denne bakgrunn vurderes det som viktig å få på plass gode sikkerhetstiltak mellom Kvitsund og Kviteseid sentrum, til tross for at verken ÅDT eller ulykkesstatistikk tilsier at dette bør prioriteres høyt. GS-løsninger bør sees i sammenheng med mulige løsninger for Kviteseidkrysset.

Figur 9: På strekningen Kvitsund – Kviteseid sentrum er behov for trafikksikkerhetstiltak, spesielt for myke trafikanter

Figur 10: Strekningen mellom Kvitsund Gymnas og Kviteseid sentrum oppleves som utrygg for gående og syklende

I Telemark er også Kviteseidkleivane til tider utfordrende for tungtransporten vinterstid. Trafikksfarlige situasjoner ved forbikjøring av saktegående tungtrafikk kan oppstå som følge av at vegen både er svingete og bratt. På kort sikt bør siktutbedring og kurvaturutbedring vurderes. Det er allerede iverksatt forsterket vinterdrift, og det er viktig at dette videreføres.

Strekning	Fylkesnummer / Hp / fra-til m.	Situasjon	Tiltak
Kviteseidkleivane	09Hp05m2700 09Hp05m5763	Utfordrende horisontal- og vertikalkurvatur, med sterk stigning og hårnålssvinger. Utilfredsstillende sikt på grunn av vegetasjon	Siktutbedring. Fortsatt forsterket vinterdrift. Kurvaturutbedring bør vurderes
Kvitsund-Kviteseid sentrum	08Hp05m9714 08Hp06m	Ikke tilrettelagt for myke trafikanter. Innkjøringen til Kviteseidbyen er uoversiktlig og avviker fra vegnormalstandard.	GS-tiltak. Mulige løsninger på kort sikt er belysning og gang- og sykkelveg.

Tabell 7: Kortsiktige tiltak Kviteseid, Telemark

Langsiktige tiltak

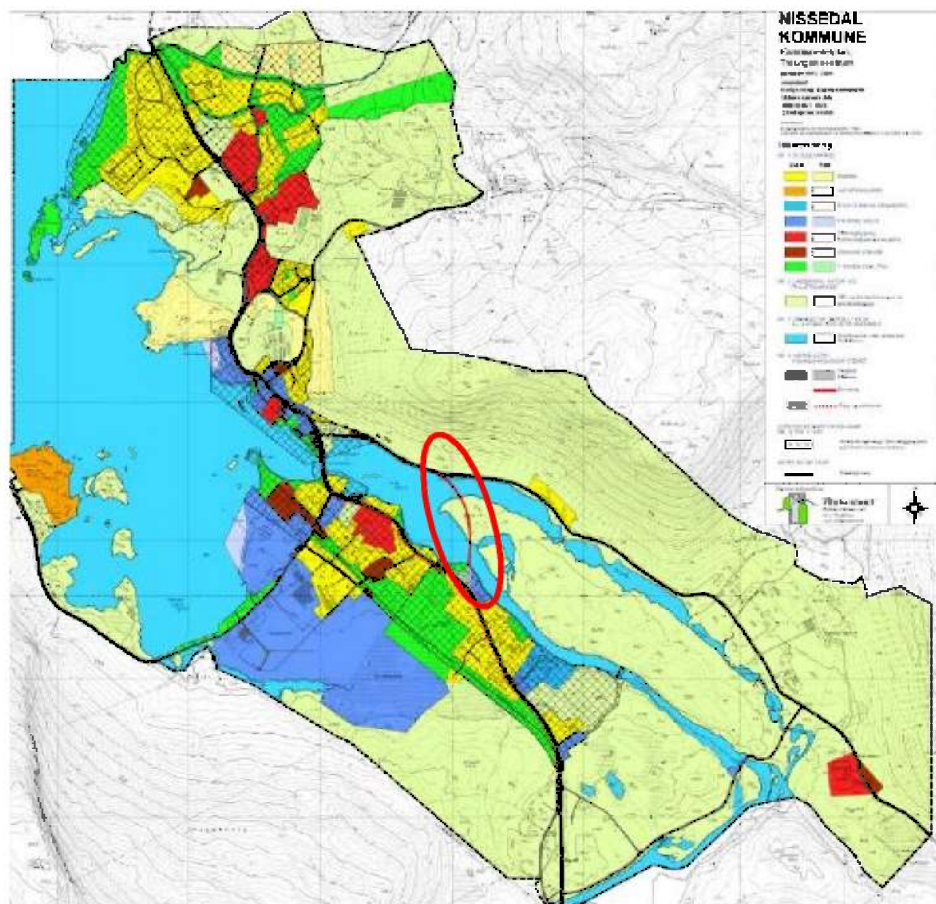
Ny bru i Treungen

Figur 11: Tveitsund bru

Tveitsund bru er fredet. Den er smal, og har nedsatt bæreevne. Breddeutvidelse eller bygging av gang- og sykkelveg i tilknytning til brua er derfor ikke aktuelt. Det er heller ikke mulig å forsterke brua slik at tillatt totalvekt for tømmervogntog blir oppskrevet fra 50 til 60 tonn (Bk10/60). For ikke å komme i konflikt med fredningen av Tveitsund bru, og for å imøtekomme kravet til økt bæreevne, er det derfor behov for ei ny bru.

I kommunedelplan for Treungen sentrum 2014 – 2025 er det lagt inn ny bru over elvene Lisleå og Storåna med tilstøtende veger (se kart over). Et slikt prosjekt vil være

Figur 12: Kommunedelplan for Treungen sentrum 2014–2025 viser foreslått ny bru (markert med rød sirkel)

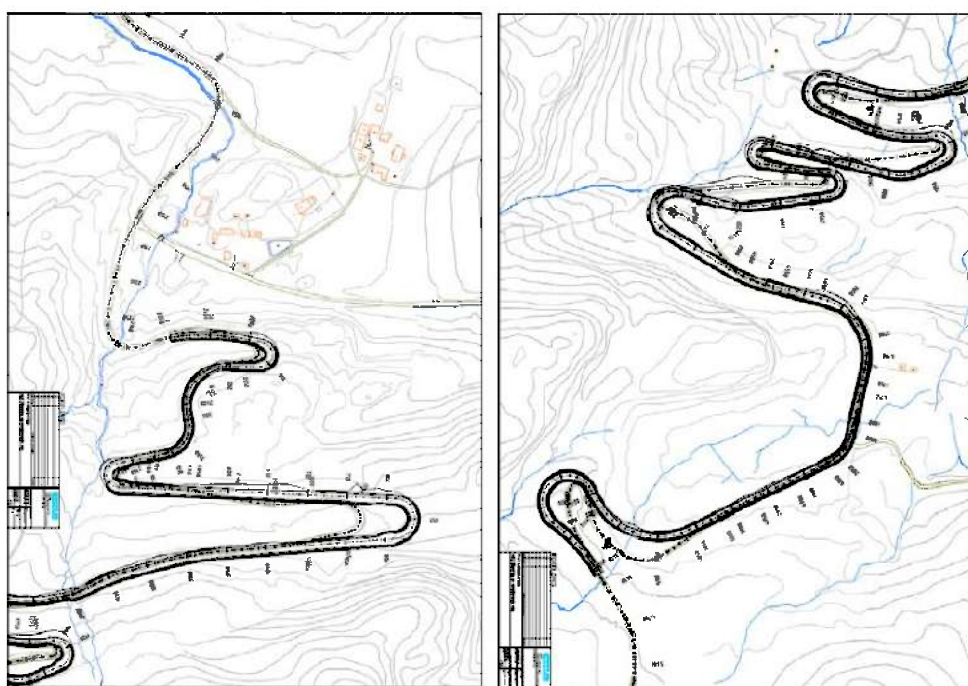
kostnadskrevende. Det er viktig at man opprettholder arealer som er disponert til vegformål i kommunedelplanen.

På kort sikt vil det trolig ikke la seg gjøre å bygge ny bru uten at det vil få betydning for muligheten til å prioritere utbedringstiltak som vil sikre varig, sammenhengende standardheving på lengre strekninger.

Kviteseidkleivane

Kviteseidkleivane har utfordrende vertikal og horisontal kurvatur. For strekningen er det vurdert to ulike tiltak:

Utbedring av eksisterende veg.

Figur 13: Eksempler på mulige, men kostnadskrevende utbedringstiltak i Kviteseidkleivane (Kilde: Rambøll 2011)

Det er vurdert muligheter for en utbedring av de bratteste og mest svingete partiene, med breddeutvidelse og forbikjøringsfelt. Det er også mulig å se for seg løsninger med færre svinger. Uansett er dette kostnadskrevende utbedringer som det neppe er realistisk å iverksette i overskuelig fremtid.

Tunnel Vrådal-Spjotsodd.

Rambøll (2011) har også sett på muligheter for tunnel gjennom fjellet mot Vrådal. Tunnelen vil få en lengde på ca. 2800 m, med 6 % stigning. Stigning på over 5 % er uakseptabel. Høydeforskjellen på de to sidene er om lag 170 m (Nisser-Kviteseidvatnet) og en løsning med 5% stigning vil kreve en

strekning på ca. 4 km, mesteparten av dette i tunnel. En slik løsning vil være svært kostnadskrevende, både når det gjelder investeringskostnader og drift og vedlikehold. Tunnel er derfor neppe et realistisk tiltak.

Prioriteringsmessig må strekningen vike for de andre strekningsvise tiltakene, eventuelt med unntak av mindre tiltak.

Kviteseidkrysset

Kviteseidkrysset er uoversiktlig og vanskelig, med en utforming som ikke er i tråd med normalene. Dette gjør at fare for trafikkuhell lett oppstår. En reguleringsplan for Kviteseidkrysset er utarbeidet, med formål å bedre forholdene. Den vedtatte løsningen er senere blitt vurdert som unødig komplisert og dermed kostbar. Det vil være behov for å vurdere kryssløsning på nytt, men på kort sikt vil trolig andre strekningsvise tiltak komme i første rekke.

Figur 14: Mulige langsiktige tiltak langs rv. 41.

Referanser

- Riksvegutredningen 2015. Statens vegvesen
- Rv 41 Aust-Agder grense – Brunkeberg. Rutevis plan. Rambøll 2004.
- Næringsmessig betydning av RV 41 – Med fokus på parsellen frå Brunkeberg til Aust-Agder grense. Prosjektutredning. Vest-Telemark Næringsforum. August 2010
- «Vegnett for effektive tømmertransporter. Oppskrivning til 60 tonn og 24 meter». Presentasjon v/Gudmund Nilsen. Statens vegvesen, Vegdirektoratet 2013

Grafikk og bilder

Grafikk og bilder: Hvor ingen andre er oppgitt, er kilden Statens vegvesen.

Collagen på forsiden består av bilder fra Varden, Telemarksavisa og Åmliavisa, Stig Jarle Sætre og Statens vegvesen.

Statens vegvesen
Region sør
Veg- og transportavdelingen
Postboks 723 Stoa 4808 ARENDAL
Tlf: (+47 915) 02030
firmapost-sor@vegvesen.no

ISSN: 1893-1162

vegvesen.no

Trygt fram sammen

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	11/16	14.01.2016

Utfordringsnotat for Midt Telemark - utviklingstrekk for Seljord kommune**Saksdokument:**

Vedlegg:

1 Utfordringsnotat for Midt Telemark - rapport

Saksutgreiing:

Seljord kommune har i samarbeid med Midt-Telemark kommunane utarbeida eit utfordringsnotat for å sjå på utviklingstrekk i regionen. Seljord kommune skal formelt start opp arbeidet med planstrategi i formannskapsmøtet 19. februar, kor ein har invitert Knut Vareide frå Telemarkforskning. Utfordringsnotatet skal saman med framtidsscenario for vekst, som Telemarkforskning har utarbeida, danne grunnlag for kommunen prioriteringar av planar i 4 års perioden.

Kommunen skal med utgangspunkt i gjeldande planar syne til innsamla materiale når ein skal evaluere og vurdere behov for rullering av eksisterande planar og behov for nye planar i planstrategiperioden 2016 – 2019. Utfordringsnotatet tek difor for seg ei rekkje fagområde innafor satsingsområder for ein kommune;

- Befolkning og demografi
- Utdanning og oppvekst
- Kultur, idrett og frivillighet
- Næringsliv og sysselsetting
- Levekår og folkehelse
- Landbruk
- Bustadbygging
- Transport og infrastruktur
- Integrering og mangfald
- Klima og miljø

Vurdering:

Utfordringsnotatet syner resultat av innsamling av eksisterande data og inneber ikkje ei inngåande studie av dei einskilde fagområda. Datamateriale er for det meste basera på SSB sin statestikk og syner ei historisk utvikling, samt eit forsiktig framskriving av forventta utvikling i kvar kommune. For Seljord kommune er utviklinga for det meste positiv når ein samanliknar seg med dei andre kommunane og landet elles på ei rekkje områder. Det kan syne to ting; at det er jobba godt med satsingane frå førre planperiode og/eller rein flaks. Det må meir inngåande studiar til for å finne svara på kvifor utviklinga har gått i den retninga ein kan lese ut av statistikken. Ein bør på dei område ein ser at det har vore ei klar positiv utvikling, evaluere kva som gjer at ein lukkast, for så å arbeide vidare med dei strategiske vala ein har gjort og vidareføre desse der det er mogleg.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår formannskapet til å fatte fyljande vedtak:

Formannskapet tek "Utfordringsnotat for Midt- Telemark" til vitande og vil jobbe vidare med materiale i rapporten i samband med arbeidet kring kommunal planstrategi.

Utskrift til:

Utfordringsnotat for Midt-Telemark

Foto: Fritt Fall

Sauherad, Nome, Bø og Seljord kommuner samarbeider om utarbeiding av kommunale planstrategier i 2015 - 2016. Beskrivelse av utviklingstrekkene innenfor hver kommune skal være en del av planstrategien. Dette felles utfordringsdokumentet er utarbeidet for å vise utviklingen i regionen som helhet, og vil danne utgangspunkt for videre arbeid med utarbeiding av planstrategier i de enkelte kommunene.

Utfordringsnotat for Midt-Telemark og Seljord

Innhold

INNLEDNING	4
BEFOLKNING OG DEMOGRAFI	5
Fødselsoverskudd/underskudd – innflytting/utflytting 2014	6
Andel 80+ som del av befolkningen. 2016-2040	8
Aldersgrupper.....	11
Innbyggere 20-66 år per innbyggere 67 år og over.....	13
Innbyggere 20-66 år i forhold til innbyggere 80 år og over	13
UTDANNING OG OPPVEKST	14
Barnehage	14
Andel elever som får spesialundervisning i grunnskolen	15
Private skoler	15
Frafall fra videregående skole	15
KULTUR, IDRETT OG FRIVILLIGHET	16
NÆRINGSLIV OG SYSSELSETTING	19
Pendlingsstrømmer	19
Arbeidsplassvekst	22
Ledighetstall i prosent av arbeidsstyrken.....	28
LEVEKÅR OG FOLKEHELSE	29
Andelen 30-39 år med videregående eller mer som høyeste fullførte utdanningsnivå.	29
Andelen barn (0-17 år) i lavinntektsfamilier	30
Andelen uføretrygdde. 18-44 år.....	30
Brukere av legemidler mot psykiske lidelser, inkludert antipsykotika, antidepressiva, sovemedisin og beroligende midler.	31
Andelen ungdomsskoleelever med symptomer på depressivt stemningsleie og som er plaget av ensomhet den siste uken.	32
Brukere av primærhelsetjenesten som følge av muskel- og skjelettplager og -diagnoser	33
Oppsummering folkehelse	33
Barn med barnevernstiltak (antall)	34

Barn med barnevernstiltak (prosent av barn 0-17 år)	34
Brutto utbetalt sosialhjelp.....	34
LANDBRUKET	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Investering og utvikling	36
Produksjoner, sysselsetting og verdiskaping.....	36
Utmark og vilt.....	39
Arealforvaltning.....	40
BOLIGBYGGING	41
TRANSPORT OG INFRASTRUKTUR	43
Jernbane	43
Busstilbudet.....	43
Aktuelle vegprosjekter	44
Bø – Seljord rv 36.....	44
Rv 36 Ulefoss - Gvarv.....	45
Rv 36 Fen – alternative traseer	45
Rv 36 Bø sentrum	46
Fv 359 Kaste – Stoadalen.....	47
INTEGRERING OG MANGFOLD	48
Innvandrere i kommunene.....	48
Sysselsatte innvandrere i prosent	48
Nøkkeltall for bosettings- og introduksjonsprogrammet i Bø kommune – tall fra IMDI	49
Nøkkeltall for bosettings- og introduksjonsprogrammet i Sauherad kommune – tall fra IMDI	50
Nøkkeltall for bosettings- og introduksjonsprogrammet i Nome kommune – tall fra IMDI.....	51
KLIMA OG MILJØ	54
Generelt.....	54
Konsekvenser av klimaendringer	54
Vannmiljø og vannforvaltning	55
TABELLER	57
FIGURER	Feil! Bokmerke er ikke definert.
KILDER	61

INNLEDNING

Bø, Sauherad, Nome og Seljord har samarbeidet om et utfordringsnotat som viser utviklingen på ulike fagområder de siste 5 – 10 år og som gir prognoser for den videre utviklingen der dette er mulig å framskaffe.

Utfordringsnotatet gir oversikt over følgende fagområder:

- Befolkning og demografi
- Utdanning og oppvekst
- Kultur, idrett og frivillighet
- Næringsliv og sysselsetting
- Levekår og folkehelse
- Landbruk
- Boligbygging
- Transport og infrastruktur
- Integrering og mangfold
- Klima og miljø

Det er Planforum i Midt-Telemark supplert med en representant fra Seljord kommune som har vært ansvarlig for utarbeiding av notatet. Planforum har bestått av

Kristin Karlbom Dahle, Bø, Joar Settem, Nome, Per Kristian Bjønnes og Morten Rask Arnesen, Nome, Frid Berge, Seljord, Tora Skjerkholt Aarnes, Midt-Telemark Landbrukskontor, Bent Gurholt, Midt-Telemark Næringsutvikling og Erling Rønnekleiv, Midt-Telemarkrådet. Fungerende sekretariatsleder i Midt-Telemarkrådet Hans Kristian Lehmann har vært sekretær for arbeidet.

Rapporten som foreligger er et resultat av innhenting av eksisterende data og innebærer ikke dybdestudier av det enkelte fagområde. I det videre arbeidet med planstrategier, vil det trolig være behov for å gjøre dypere undersøkelser på flere av områdene for å kunne trekke forsvarlige konklusjoner om status og utfordringer.

For de fleste områdene er det trukket noen korte konklusjoner, men disse går ikke i dybden og må utdypes i arbeidet med planstrategiene.

Det vil alltid være en fare for at statistiske oversikter gir feilaktige eller skjevt inntrykk av status på et fagområde. Det tas derfor forbehold om trykkfeil og registerfeil i tallgrunnlagene, samt skjevtolkninger på basis av ellers korrekte tall

BEFOLKNING OG DEMOGRAFI

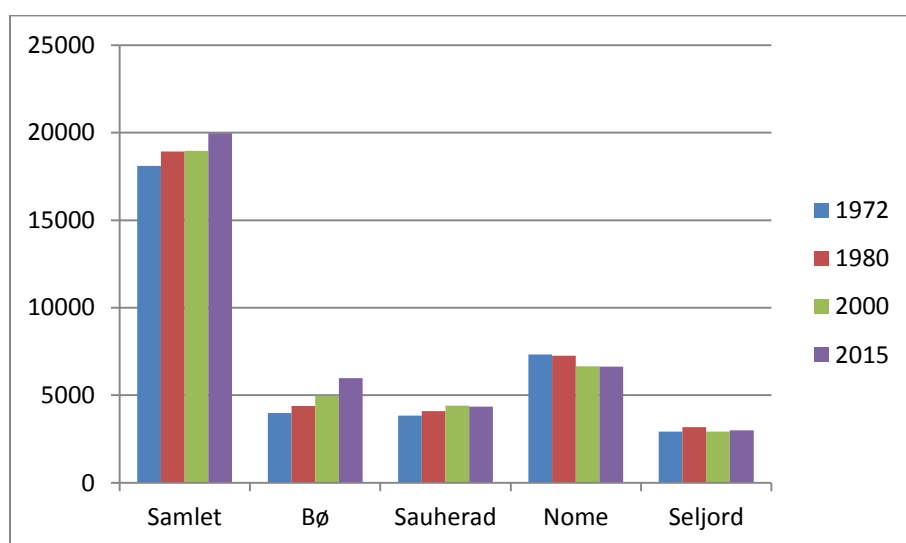
Historisk befolkningsutvikling fra 1972 til 2015 og framskrivning av befolkningsutviklingen i tre ulike alternativ frem mot 2040. Dataene er hentet fra SSB, mer informasjon om de ulike framskrivingsalternativene finnes på SSBs nettsider (<http://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkfram>)

Per 1. januar 2015 er samlet befolkning i de 4 kommunene **19 955**.

Tabell 1 Utvikling i innbyggertall

Kommune	1972	1980	2000	2015
SAMLET	18 095	18 913	18 951	19 955
BØ	3 989	4 388	4 964	5 977
SAUHERAD	3 847	4 086	4 411	4 346
NOME	7 326	7 266	6 648	6 630
SELJORD	2 933	3 173	2 928	3 002

Kilde: SSB

Figur 1 Utviklingen i innbyggertallet 1972 - 2015

Tallene viser at dert bare er Bø som har hatt en langvarig positiv utvikling i folketallet. Nome har hatt en reduksjon, mens Sauherad og Seljord har hatt både oppgang og nedgang.

Fødselsoverskudd/underskudd – innflytting/utflytting 2014

Tabell 2 Fødselsoverskudd/underskudd – innflytting/utflytting 2014 - Bø

	Innflytting	Utflytting	+/-	Herav innvandring	Herav utvandring	+/-	Fødte	Døde	+/-	Folke-tilvekst
2011	513	412	101	95	34	61	63	58	5	106
2012	433	423	10	99	31	68	66	52	14	24
2013	470	442	28	93	54	39	79	64	15	43
2014	529	410	119	92	41	51	63	39	24	143

Kilde: SSB

Tabell 3 Fødselsoverskudd/underskudd – innflytting/utflytting 2014 - Sauherad

	Innflytting	Utflytting	+/-	Herav innvandring	Herav utvandring	+/-	Fødte	Døde	+/-	Folke-tilvekst
2011	259	299	-40	37	20	17	36	38	-2	-42
2012	258	212	46	50	7	43	53	46	7	53
2013	225	261	-36	54	8	46	34	42	-8	-44
2014	230	216	14	27	7	20	48	39	9	23

Kilde: SSB

Tabell 4 Fødselsoverskudd/underskudd – innflytting/utflytting 2014 - Nome

	Innflytting	Utflytting	+/-	Herav innvandring	Herav utvandring	+/-	Fødte	Døde	+/-	Folke-tilvekst
2011	358	326	32	89	18	71	54	67	-13	19
2012	393	345	48	155	14	141	69	72	-3	45
2013	353	321	32	109	12	97	64	72	-8	24
2014	347	344	3	96	18	78	52	68	-16	-13

Kilde: SSB

Tabell 5 Fødselsoverskudd/underskudd – innflytting/utflytting 2014 - Seljord

	Innflytting	Utflytting	+/-	Herav innvandring	Herav utvandring	+/-	Fødte	Døde	+/-	Folke-tilvekst
2011	153	147	6	34	8	26	42	44	-2	4
2012	151	160	-9	11	7	4	29	34	-5	-14
2013	169	122	47	13	9	4	28	33	-5	42
2014	158	130	28	33	8	25	29	44	-15	13

Kilde: SSB

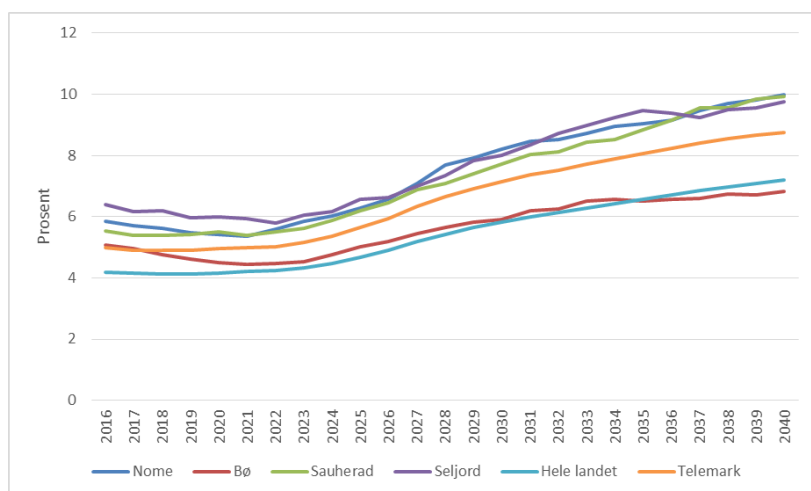
Tabell 6 Fødselsoverskudd/underskudd – innflytting/utflytting 2014 - samlet

	Innflytting	Utflytting	+/-	Herav innvandring	Herav utvandring	+/-	Fødte	Døde	+/-	Folke-tilvekst
2011	1283	1184	99	255	80	175	195	207	-12	87
2012	1235	1140	95	315	59	252	217	204	13	108
2013	1217	1146	71	269	83	186	205	211	-6	65
2014	1264	1100	164	248	74	174	192	190	2	166

Kilde: SSB

Det er bare Bø som har et stabilt fødselsoverskudd, Sauherad har vekselvis overskudd og underskudd., mens Nome og Seljord har fødselsunderskudd alle fire årene. Flyktningssituasjonen og økt innvandring kan gi store utslag i kommunene.

Andel 80+ som del av befolkningen. 2016-2040

Figur 2 Mellomalternativ MMMM. Kilde: SSB

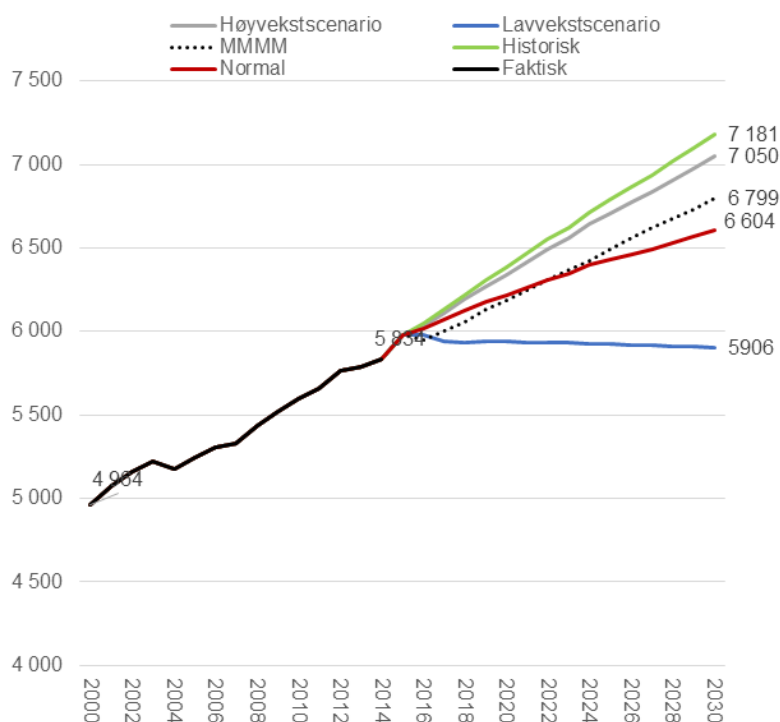
Kommentar: Midt-Telemark kommunene og Seljord opplever alle fire en økning i andelen innbyggere over 80 år. Bø har den laveste økningen.

Her er en grafisk framstilling av befolkningsutviklingen i kommunene basert på Telemarksforskings prognoser. Det legges alternative forutsetninger til grunn i ulike prognosealternativer om hver av de fire komponentene: Fruktharhet, levealder, innenlandsflytting (mobilitet) og innvandring.

Alternativet MMMM, som er lagt frem her, er basert på mellomnivået for de fire komponentene. De avviker i noen grad fra SSB's fordi Telemarksforskning bruker en annen modell for flytting og bruker arbeidsplassutviklingen som et grunnlag, noe SSB ikke gjør.

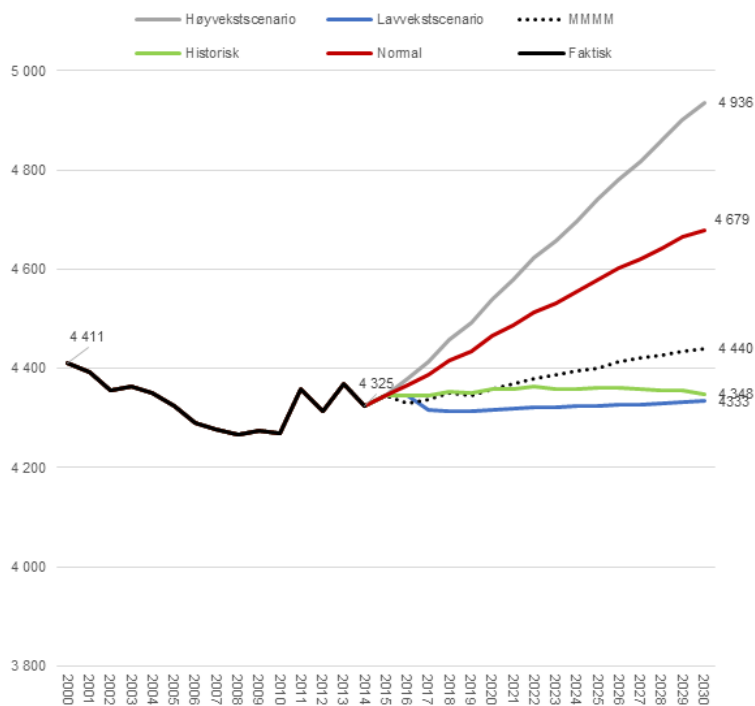
Forklaring til grafene: Normalsøylen eller kurven (rød) er en statistisk sett helt normal framskriving. Historisk søyle eller kurve (grønn) er en framskriving av attraktivitet tilsvarende det man har hatt fra 1999 – 2014.

Bø

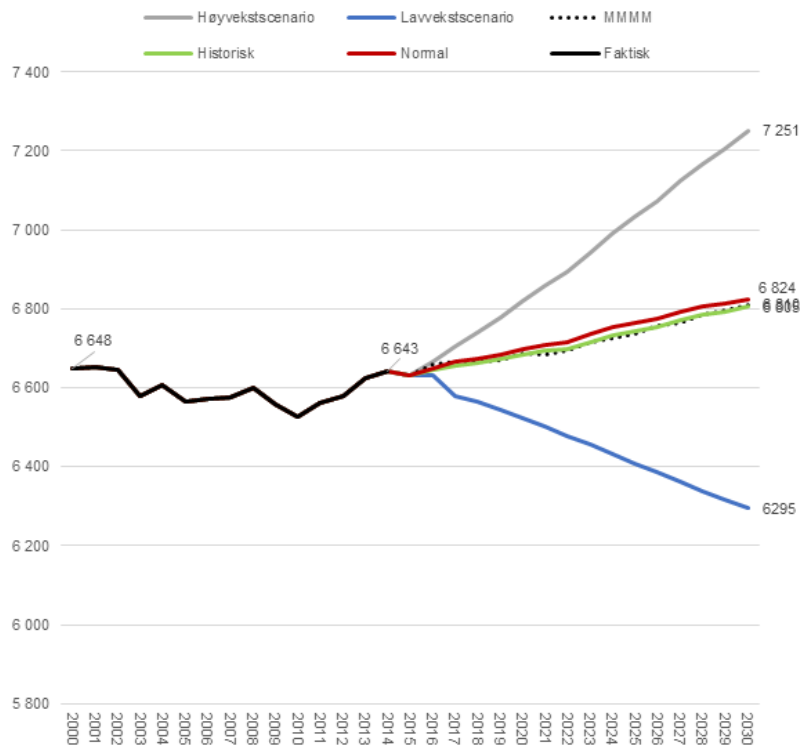
Figur 3 Framskrivning av befolkningsutviklingen - kilde: Telemarksforsking

Sauherad

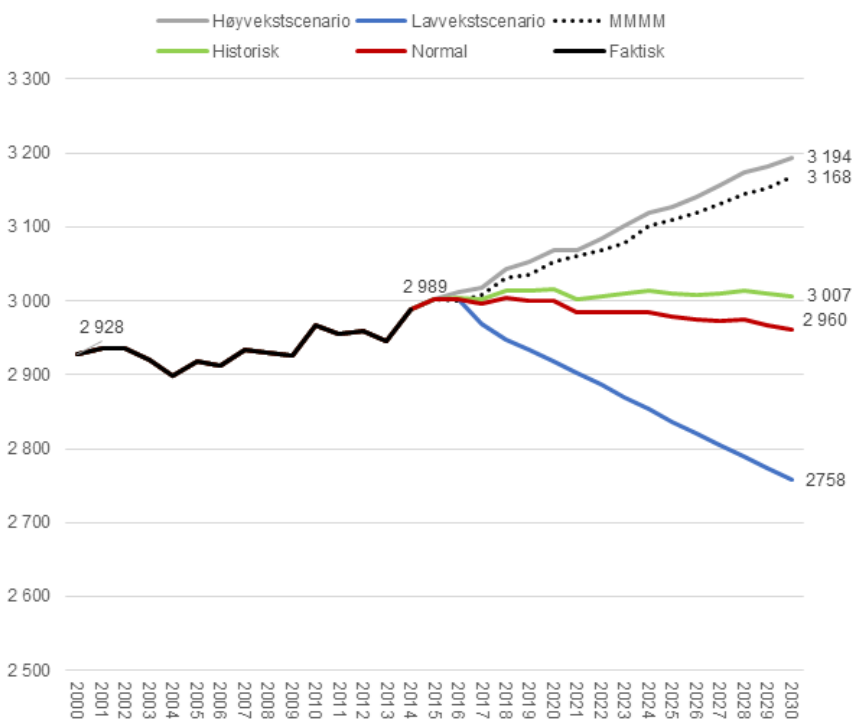

Figur 4 Framskrivning av befolkningsutviklingen - kilde: Telemarksforsking

Nome

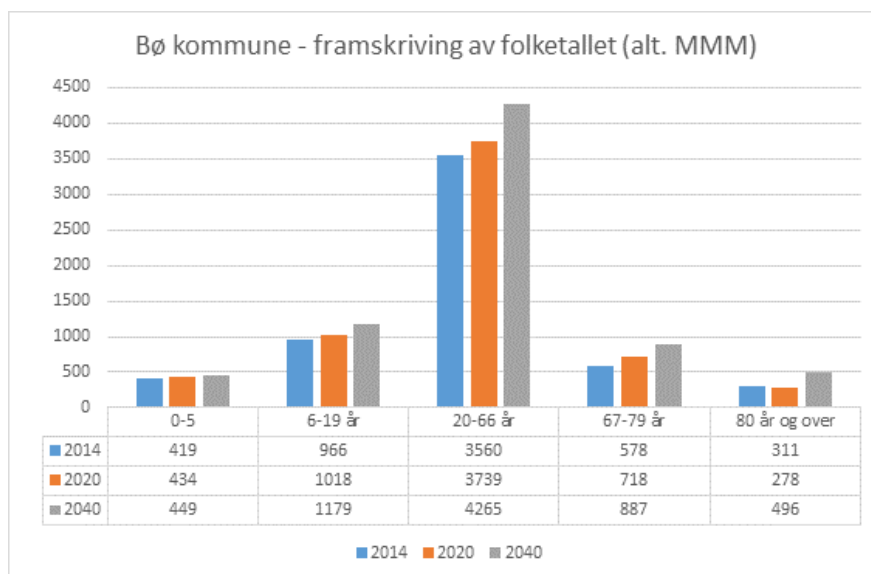
Figur 5 Framskriving av befolkningsutviklingen - kilde: Telemarksforsking Seljord

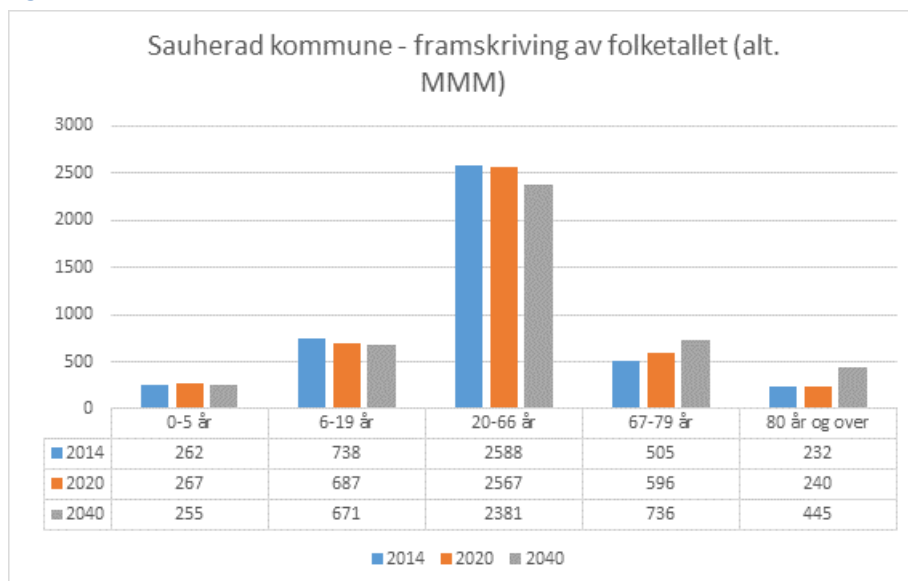
Figur 6 Framskriving av befolkningsutviklingen - kilde: Telemarksforsking

Aldersgrupper

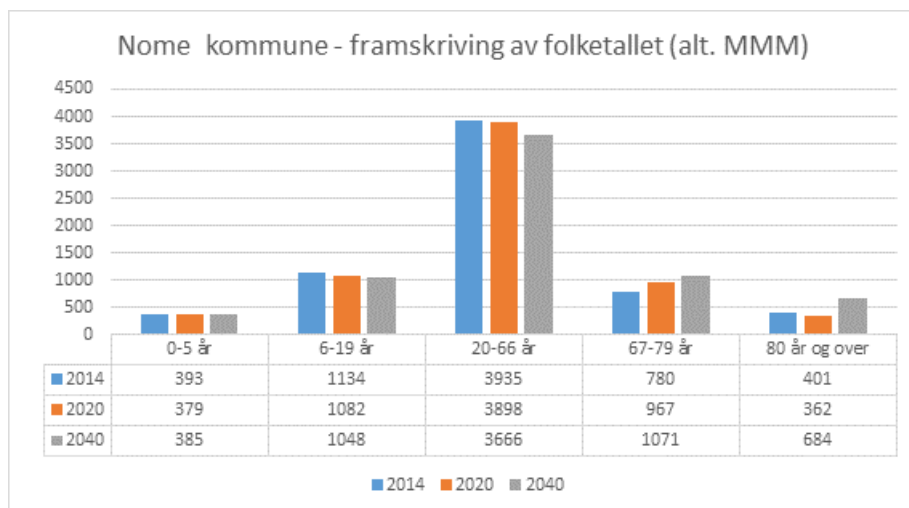
Framskrevet utvikling for 6 ulike aldersgrupper. Framskrivningene er basert på SSBs mellomalternativ MMMM, selv om det står MMM i tabellene.

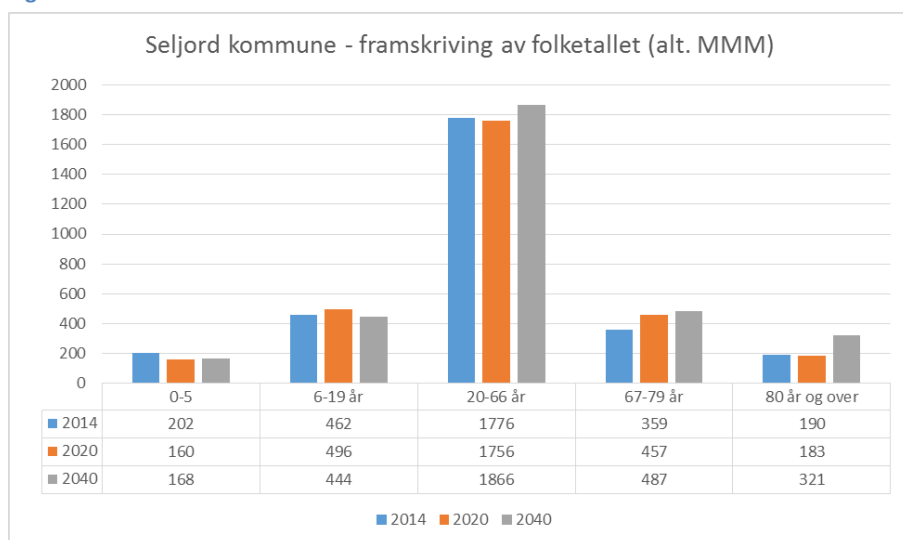
Figur 7 kilde: Telemarksbarometeret

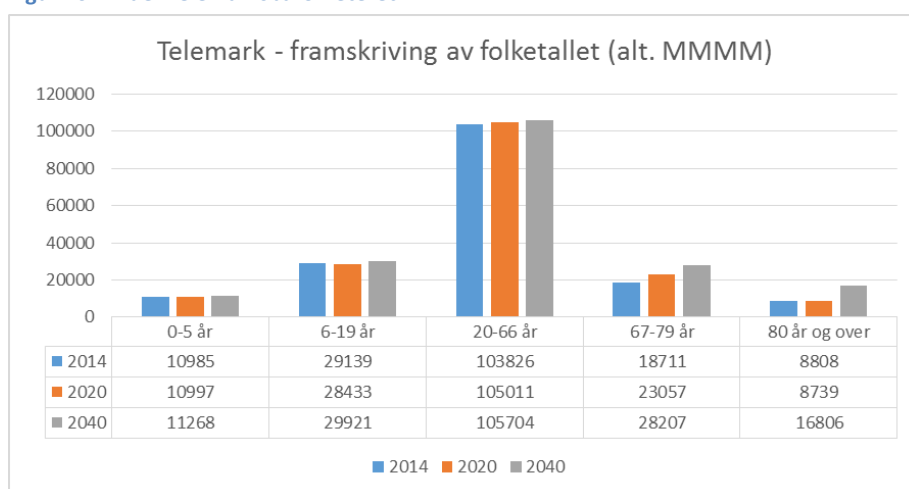
Figur 8– kilde: Telemarksbarometeret

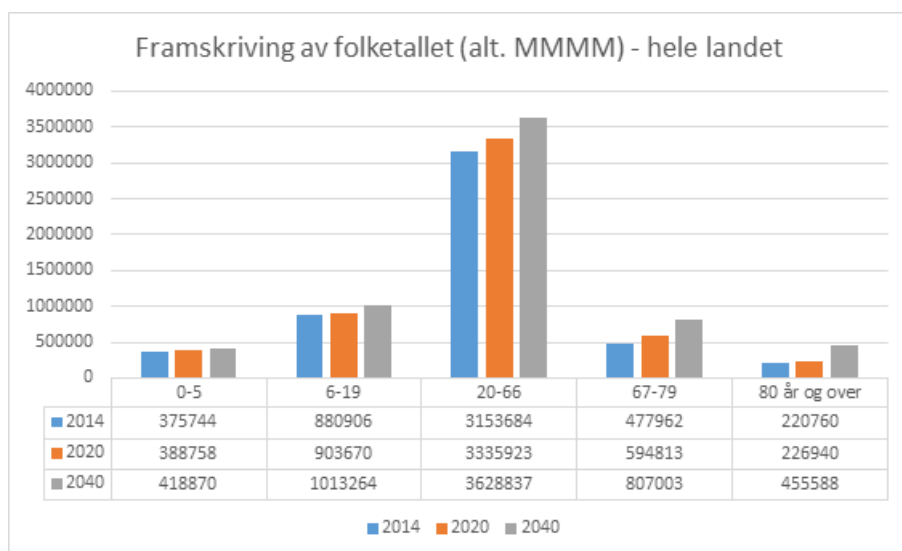
Figur 9– kilde: Telemarksbarometeret

Figur 10– kilde: Telemarksbarometeret

Figur 11– kilde: Telemarksbarometeret

Figur 11 A– kilde: Telemarksbarometeret

Innbyggere 20-66 år per innbygger 67 år og over

Denne figuren viser antall innbyggere 20-66 år per innbygger på 67 år og over i 2014, 2020 og i 2040. En reduksjon i forholdstallet mellom de to aldersgruppene betyr at det er færre innbyggere i yrkesaktiv alder for hver innbygger 67 år og over. 67 år er en grense som tidligere ble mye brukt, men med økt levealder, at mange vil stå i jobb lengre og at de færreste er pleietrengende fra 67 år, gjør at det ikke er negativt med et økende antall innbyggere i denne aldersgruppen.

Framskrivningene er basert på SSBs mellomalternativ

Tabell 7 Innbyggere 20-66 år per innbygger 67 år og over

Kommune	2015	2020	2040
SAMLET	3,5	3,1	2,4
BØ	4,0	3,8	3,1
SAUHERAD	3,4	3,1	2,0
NOME	3,2	2,9	2,1
SELJORD	3,2	2,7	2,3

Kilde: SSB

Innbyggere 20-66 år i forhold til innbyggere 80 år og over

Denne figuren viser antall personer i alder 20 – 66 år i forhold til aldersgruppene 80 år og over. En reduksjon i forholdstallet mellom de to aldersgruppene betyr at det vil bli relativt færre innbyggere i denne aldersgruppen 20 – 66 år i forhold til den eldre aldersgruppen.

Framskrivningene er basert på SSBs mellomalternativ.

Tabell 8 Innbyggere 20-66 år i forhold til innbyggere 80 år og over

Kommune	2015	2020	2040
SAMLET	10,4	11,3	6,3
BØ	11,6	13,4	8,6
SAUHERAD	10,9	10,7	5,4
NOME	9,5	10,8	5,4
SELJORD	9,7	9,6	5,8

Kilde: SSB

UTDANNING OG OPPVEKST

Barnehage

Tallene vises i prosent.

Tabell 9

Kommune	Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent Barnehagelærerutdanning*				Andel barn 1-5 år med barnehageplass			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
BØ	95,1	92,1	97,4	97,4	94,9	94,1	95,9	90,0
SAUHERAD	75,0	76,2	91,3	88,2	89,1	83,3	84,7	88,0
NOME	97,1	97,1	97,3	96,9	88,4	87,6	89,3	87
SELJORD	90,5	91,3	84,0	88,9	87,5	86,6	88,4	90,6
TELEMARK	92,5	93,9	94,1	95,2	90,5	90,5	90,1	90,5
LANDET	85,0	85,7	87,3	90,0	89,6	90,1	90,0	90,2

Kilde: KOSTRA * Barnehagene kan og ha pedagogiske ledere med lærerutdanning

En spørreundersøkelse til kommunene viser at ved hovedopptaket i mars får alle som har rett til det tilbud om plass. Alle kommunene har supplerende opptak i løpet av året, men det er ikke alltid det er ledige plasser som kan tildeles nye søkere. Seljord og Sauherad har stort sett plass til alle som søker, mens Bø og Nome har noe større utfordringer med å finne plass til de som søker i løpet av året.

Andel elever som får spesialundervisning i grunnskolen

Tabell 10

	2010	2011	2012	2013	2014
Bø	12,7	11,7	13,2	7,8	9,3
Sauherad	12,7	12,8	15,7	11,9	10,6
Nome	11,7	12,2	12,6	12,5	12,5
Seljord	6,8	7,1	7,5	6,3	5,4
Telemark	9,8	10,7	10,7	9,5	8,9
Landet	8,2	8,7	8,5	8,3	8,0

Kilde: KOSTRA

Bø har hatt en tydelig nedgang i andel elever som får spesialundervisning. Endringen skyldes bevisst jobbing og fokus på hvordan legge til rette for at flere elever kommer innenfor den ordinære undervisningen. Tallene vil likevel svinge, avhengig av sammensetningen av elevmassen. Bø, Sauherad og Nome har felles PPT-tjeneste. Seljord er en del av Vest-Telemark PPT.

Private skoler

Helgen Montessoriskole har totalt 35 elever. 29 av disse er fra Nome kommune. Nome kommune har i tillegg 3 elever på privatskole i Skien og en elev på en spesialskole. Nome har totalt 694 elever per 1.01.15. I Seljord er det 8 elever på Montessoriskolen i Åmotsdal. I Sauherad er det 30 elever på Hjuksebø Montessoriskole og 41 elever på Sauar Friskole (tall per 1.10.2014)

Flere privatskoler er etablert som følge av at den kommunale skolen er nedlagt. Kommunen har økonomiske forpliktelser knyttet til privatskoler, men har liten eller ingen styring med dem.

Frafall fra videregående skole

Tabell 11

	2006-2008	2007-2009	2008-2010	2009-2011	2010-2012	2011-2013
Hele landet	25,5	26,0	25,9	25,4	25,1	24,6
Telemark	24,9	25,4	25,1	25,6	25,2	24,2
Bø	20,4	17,4	18,8	23,6	24,6	21,2
Sauherad	21,4	24,1	26,0	28,4	27,6	27,8
Nome	24,2	24,0	25,3	20,8	21,2	21,5
Seljord	18,6	23,1	28,8	28,3	27,5	19,9

Kilde: Telemarksbarometeret Begrepet frafall er relatert til de elevene som ikke fullfører videregående utdanning på normert tid (3 år).

I 2011 – 2013 er det bare Sauherad som ligger over fylkesgjennomsnittet i frafall fra videregående skole. Seljord har i flere år ligget over, men har hatt en kraftig forbedring i siste periode.

KULTUR, IDRETT OG FRIVILLIGHET

Kulturbarometeret 2014 som Telemarksforsking lager gir et bilde på kultursituasjonen i kommunene. Barometeret rangerer kommunene etter 10 ulike kriterier. Bakgrunnen for kriteriene er kort skissert nedenfor. I barometeret kommer Bø på 2. plass, Seljord på 22. plass, Nome på 110 plass og Sauherad på 141. plass. Alle kommunene kommer godt over midten.

Tabell 12 Kulturbarometeret

KOMMUNE	KUNSTNERE	KULTURARB.	MUSEUM	KONSERTER	KINO
Bø	23	76	130	11	3
Seljord	9	45	280	4	224
Nome	140	89	148	125	165
Sauherad	15	139	218	187	305

KOMMUNE	BIBLIOTEK	SCENEKUNST	KULTURSKOLE + DKS	SENTR. TILD.	FRIVILLIG- HET	TOTALT
Bø	44	39	115	75	27	2
Seljord	144	32	34	87	142	22
Nome	5	214	137	307	320	110
Sauherad	313	247	57	106	197	141

(tallene viser rangeringen blant landets kommuner)

Hele rapporten finnes her:

https://www.telemarksforsking.no/publikasjoner/detalj.asp?merket=5&r_ID=2558

Kriterier for kulturbarometeret

Kunstnere: Oversikten tar utgangspunkt i bostedsadresse for kunstnere registrert i de ti største kunstnerorganisasjonene i landet og oversikt over tildelinger fra Statens kunstnerstipend (SKS).

Kulturarbeidere: Tallene er hentet fra SSBs sysselsettingsstatistikk. Dette er eksakte data der de sysselsatte er registrert på arbeidsadresse. Oversikten inkluderer både ansatte og selvstendige næringsdrivende.

Museum: Tallene bygger på kommunale tildelinger til museer samt totalt besøk og betalende besøk for alle museumsavdelinger som rapporterer tall inn til Norsk kulturråd.

Konserter: Kategorien konserter tar utgangspunkt i konserttall fra TONO. TONO er et organ som forvalter lydfestings- og fremføringsrettigheter for musikkverk i Norge på vegne av komponister, tekstforfattere og musikkforlag. TONO samler inn informasjon om de fleste konserter i Norge og deres database inneholdt omtrent 22 000 konserter for 2013.

Kino: Kino er det kulturtilbudet som en størst andel av befolkningen benytter seg av. I følge SSBs kulturbarometer, er kino også et tilbud som befolkningen benytter seg av på tvers av sosio-økonomiske skillelinjer. I kinokategorien presenteres tall fra KOSTRA og fra bransjeorganisasjonen Film og Kino. Sauherad har ikke kino og deler sisteplassen med alle de andre kommunene som heller ikke har det.

Bibliotek: Bibliotek er en lovpålagt tjeneste for kommunene og er en viktig del av både kunnskaps- og kulturpolitikken i Norge. Skal man sammenligne data på tvers av kommunestørrelse, er det få indikatorer som er gode. Data er derfor begrenset til utlån, besøk og aktive voksne lånere. Data er hentet fra KOSTRA og Folkebibliotekstatistikken til Nasjonalbiblioteket. Lokaliseringen av fylkesbiblioteket til Ulefoss kan være forklaringen på at Nome skårer høyt på bibliotek.

Scenekunst: Scenekunst er i mange land primært et tilbud man finner i byene. I Norge har vi gjennom Riksteateret og regionteatrene hatt et utbygd, desentralisert scenekunsttilbud i mange år. Opplysningene om teater- og operaforestillinger og publikum er hentet fra medlemsteatrene i Norsk Teater- og Orkesterforening (NTO). Opplysningene om danseforestillinger er hentet fra Danseinformasjonen.no.

Kulturskolen og Den kulturelle skolesekken (DKS) er, ved siden av Ungdommens kultur-mønstring (UKM), de viktigste offentlige tiltak for kulturtilbud til barn og unge. Disse tallene presenteres samlet under én kategori. Kulturskolene har som mål å la barn få utøve kunst og kultur, mens DKS primært har som mål å la barn og unge oppleve kunst og kultur.

Støtte til kunst og kultur forteller oss noe om aktiviteten i de kommunene som mottar støtte. Det er valgt tre støtteordninger med ulikt nedslagsfelt: Frifond, tildelinger fra Riksantikvaren og Norsk kulturminnefond samt tildelinger fra Norsk kulturråd og tildelinger over statsbudsjettet til stedbunden aktivitet.

Frivillighet er svært viktig for det lokale kulturlivet. I denne kategorien presenteres aktivitetstall basert på mva-refusjonsordningen for frivillige organisasjoner, samt medlemstall for tre kulturaktiviteter med et stort samlet medlemstall og lag i svært mange kommuner: Kor, korps og husflidslag. Historielag er utelatt i år grunnet manglende tallgrunnlag.

Tabell 13 Andel brukere i grunnskolealder av kultur- og musikk skolene (%)

	2010	2011	2012	2013	2014
Hele landet	14,8	14,9	15,0	14,8	14,1
Telemark	18,3	18,6	18,0	16,5	16,4
Bø	25,9	27,1	27,8	27,7	27,5
Sauherad	26,6	27,8	22,0	22,8	22,9
Nome	19,9	19,5	18,6	17,6	17,1
Seljord	29,6	31,9	30,2	27,0	24,9

Kilde: SSB/Kostra

Alle kommunene ligger over gjennomsnittet for landet og Telemark når det gjelder bruk av kultur- og musikk skolene selv om prosenten har vært svakt synkende de siste årene.

Tabell 14 Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (kroner)

	2010	2011	2012	2013	2014
Hele landet	163	172	190	192	173
Telemark	380	392	225	279	206
Bø	140	110	121	175	281
Sauherad	56	62	109	88	78
Nome	14	4	42	141	71
Seljord	30	15	55	28	27

Kilde: SSB/Kostra

Alle kommunene ligger under gjennomsnittet i landet og i Telemark i forhold til driftsutgifter til idrett per innbygger

Tabell 15 Utlån alle medier per innbygger

	2010	2011	2012	2013	2014
Hele landet	5,1	5,0	4,9	4,7	4,5
Telemark	5,6	5,5	5,3	4,9	4,8
Bø	7,6	8,6	9,2	8,6	8,5
Sauherad	2,6	2,2	2,1	3,3	2,1
Nome	12,5	13,0	13,5	12,0	9,2
Seljord	6,2	6,2	6,0	5,8	6,1

Kilde: SSB/Kostra

Nome, Bø og Seljord ligger over gjennomsnittet i landet og i Telemark når det gjelder utlån per innbygger. Sauherad ligger under. Tallene for Nome skyldes lokaliseringen av Fylkesbiblioteket. Denne lokaliseringen er nå under endring.

Tabell 16 Netto driftsutgifter til kultur i prosent av totale driftsutgifter

	2010	2011	2012	2013	2014
Hele landet	4,4	3,9	3,8	3,8	3,8
Telemark	4,9	4,7	4,4	4,2	4,2
Bø	5,0	4,1	4,0	3,9	4,1
Sauherad	3,0	2,7	2,6	2,3	2,1

Nome	3,0	3,2	3,6	3,3	3,1
Seljord	5,2	4,5	4,4	4,2	4,4

Kilde: SSB/Kostra

Bø og Seljord ligger litt over eller likt med gjennomsnittet i landet og i Telemark, mens Sauherad og Nome ligger under.

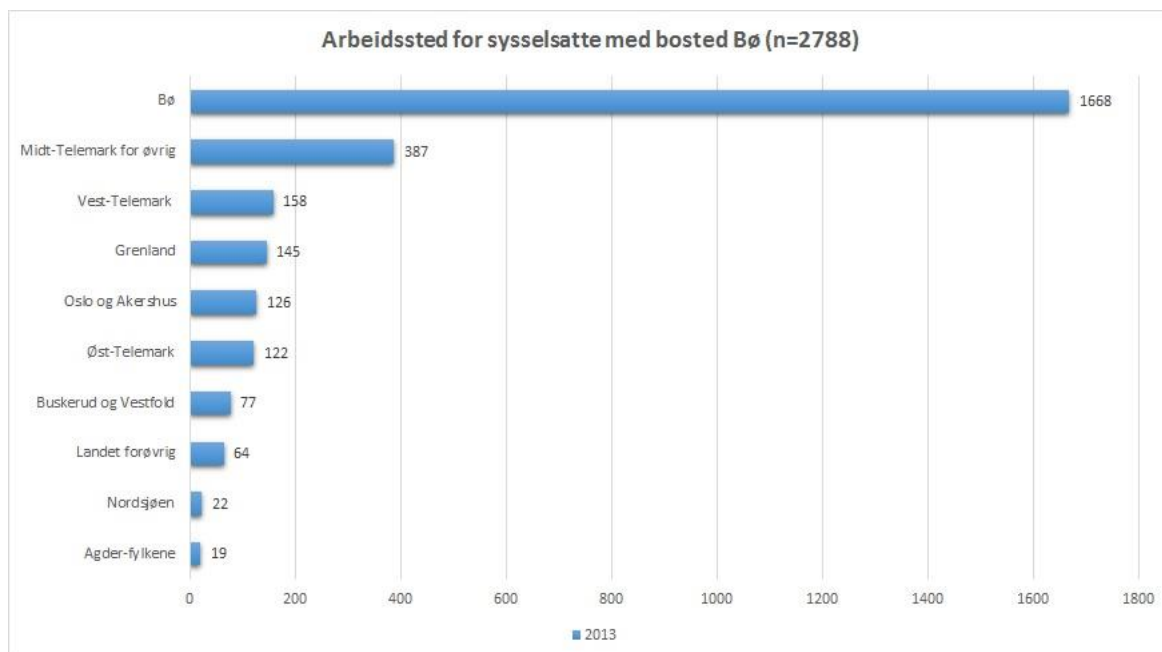
NÆRINGSLIV OG SYSSELSETTING

Pendlingsstrømmer

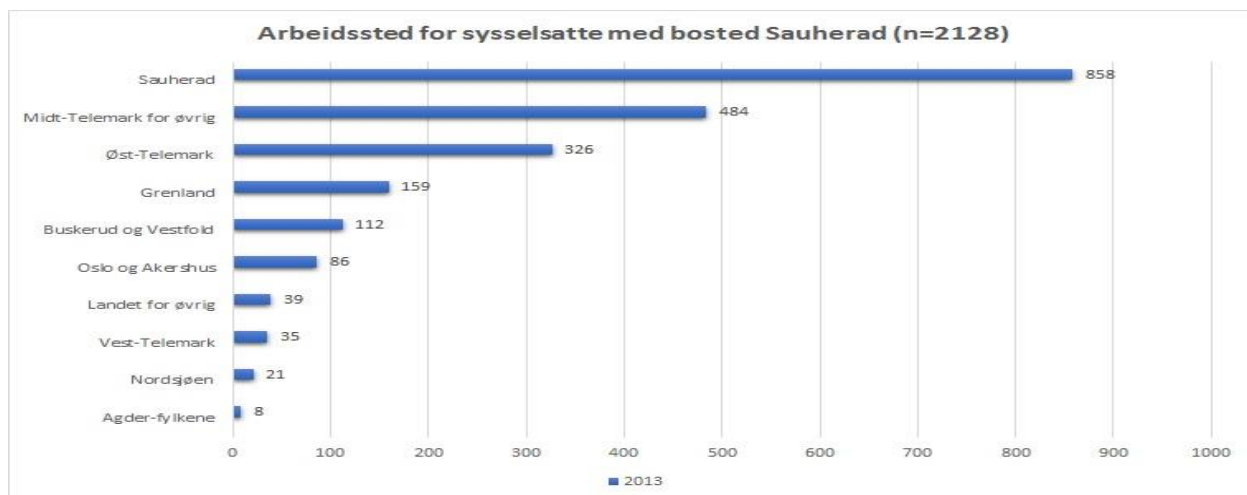
Tabell 17 Inn- og utpendling fra kommunene i 2013

	Innpendling	Utpendling
Bø		
2011	1115	1160
2012	1120	1134
2013	1115	1120
2014	1090	1161
Sauherad		
2011	557	1262
2012	558	1280
2013	533	1270
2014	532	1292
Nome		
2011	608	1359
2012	633	1348
2013	619	1350
2014	676	1342
Seljord		
2011	525	499
2012	565	488
2013	629	489
2014	608	525

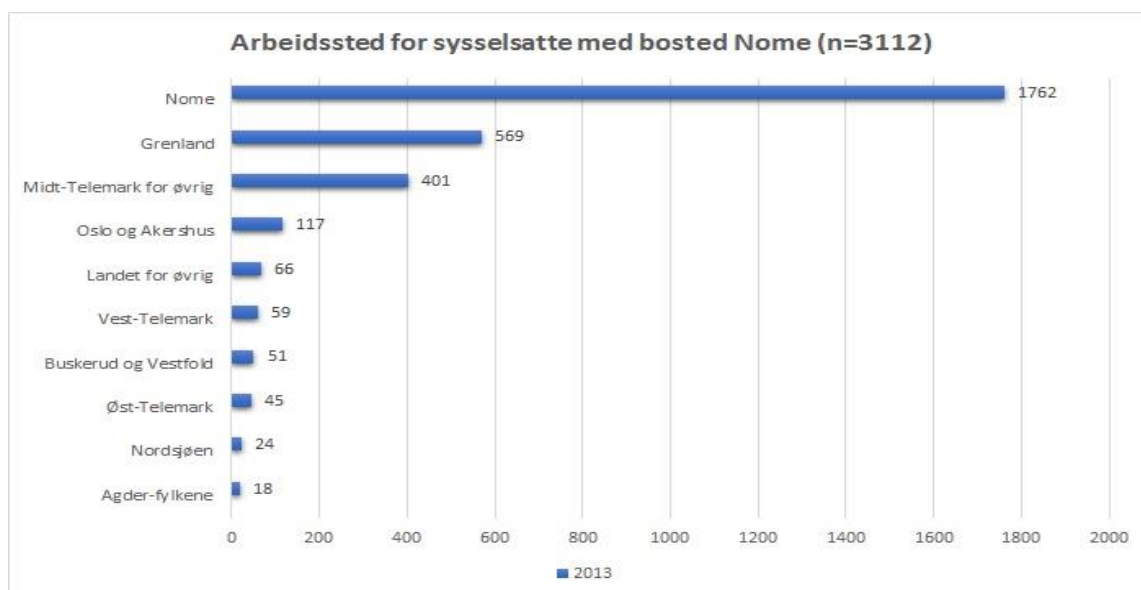
Kilde: Telemarksbarometeret

Figur 12 Pendlingsstrømmer for Bø kommune - kilde: Telemarksbarometeret

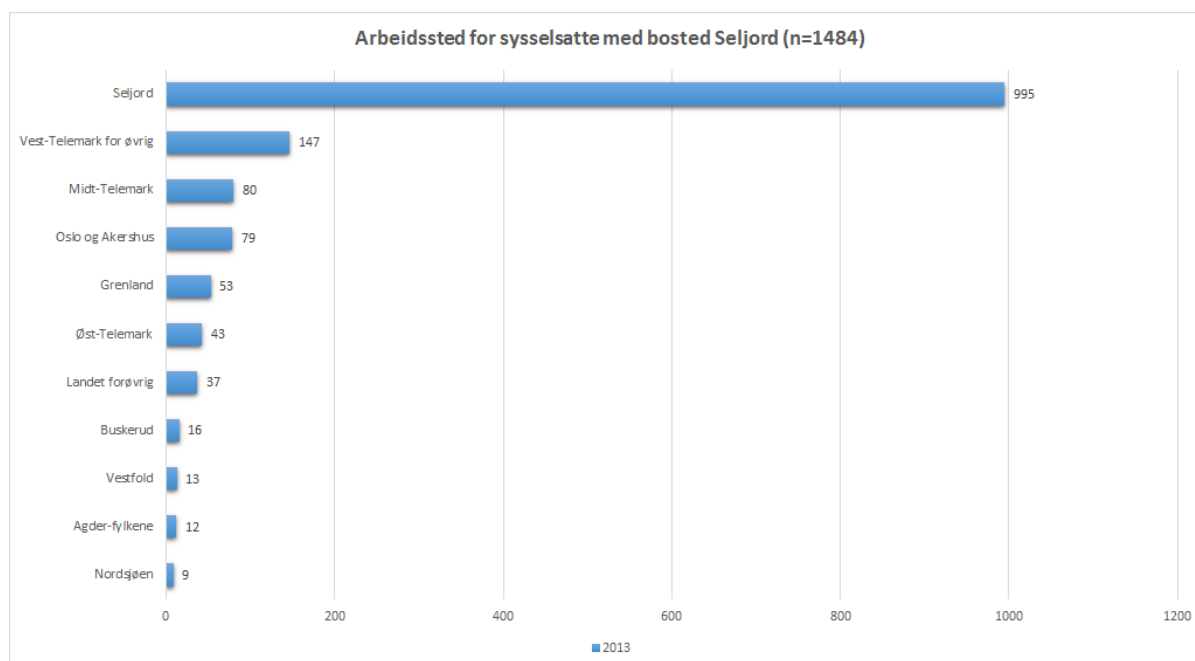

Figur 13 Pendlingsstrømmer fra Sauherad kommune 2013 – kilde: Telemarksbarometeret

Figur 13 Pendlingsstrømmer fra Nome kommune 2013 – kilde: Telemarksbarometeret

Seljord - pendlingsstrømmer

Figur 14 Pendlingsstrømmer fra Seljord kommune 2013 – kilde: Telemarksbarometeret

Tabellene viser antall personer med bosted i en kommune og hovedarbeidssted i en annen kommune. Resultatet er ulikt i alle kommunene. Bø og Sauherad har størst pendling til Midt-Telemark, mens Nome har størst pendling til Grenland og Seljord til Vest-Telemark. Forholdet mellom inn- og utpendling viser at Nome og Sauherad har langt større utpendling enn innpendling, Seljord har større innpendling enn utpendling, mens Bø har tilnærmet balanse.

Arbeidsplassvekst

Her er en oversikt over arbeidsplassveksten i Telemark fra 2011 til 2014:

Tabell 17A

	2011	2012	2013	2014	Totalsum
Telemark	169	-85	-151	-178	-245
Porsgrunn	-427	-592	283	-270	-1 006
Skien	461	101	-79	150	633
Notodden	-43	-20	-151	24	-190
Siljan	-15	21	-32	4	-22
Bamble	91	247	-151	-7	180

Kragerø	17	-101	-11	-48	-143
Drangedal	-17	18	21	24	46
Nome	59	24	-17	54	120
Bø (Telemark)	83	29	-6	-13	93
Sauherad	-19	36	-23	-24	-30
Tinn	-18	11	-29	49	13
Hjartdal	1	23	-22	3	5
Seljord	-79	47	40	-24	-16
Kviteseid	47	54	-40	-11	50
Nissedal	29	31	1	-3	58
Fyresdal	-14	13	-16	5	-12
Tokke	-11	11	35	-56	-21
Vinje	24	-38	46	-35	-3

Arbeidsplassveksten i Telemark har vært negativ i perioden, mens den i vår region har vært positiv samlet sett.

Denne arbeidsplassveksten kan og brytes ned på bransjer. I Telemarksforsknings regionale analyse for Midt-Telemark 2014 heter det:

«Det har vært vekst i antall arbeidsplasser i regionen. Veksten er imidlertid ganske svak, omtrent en tredel av veksten på landsbasis siden 2000. Det gjelder både offentlig sektor og næringslivet. Bø har hatt ganske sterk vekst i sitt næringsliv etter 2008, mens Sauherad og Nome har hatt nedgang.»

I Telemarksforsknings analyse er næringslivet er inndelt i basisnæringer, besøksnæringer, regionale næringer og lokale næringer.

Basisnæringer er de bedriftene som produserer for et nasjonalt eller internasjonalt marked. Basisnæringene omfatter primærnæringer, industri olje- og gassutvinning og de mest konkurranseutsatte tjenestene som forskning, tele, IKT, engineering og liknende. Midt-Telemark har omtrent samme antall arbeidsplasser i basisnæringene i 2013 som i 2000. Bransjestrukturen i basisnæringene forklarer mye av forskjellene i veksten i antall ansatte mellom ulike regioner. Midt-Telemark har hatt en stor andel av basisnæringene i landbruk, verkstedindustri og anna industri, som er av bransjene som har hatt nedgang

nasjonalt. Dermed har Midt-Telemark hatt en ugunstig bransjestruktur, med mange arbeidsplasser i bransjer som har hatt nedgang nasjonalt. Etter vi har justert for bransjeeffekten, har utviklingen i basisnæringene i Midt-Telemark vært overraskende god. Dermed synes regionen å ha vært attraktiv for basisnæringene.

Besøksnæringene omfatter de bedriftene som er avhengig av at kundene må være personlig til stede. Det er bransjer som overnatting, servering, butikkhandel, kultur og diverse personlige tjenester. Besøksnæringene

omfatter turistbransjene, men er definert litt videre. Stedenes egen befolkning er en stor kundegruppe for besøksnæringene, og besøksnæringene blir dermed sterkt påvirket av befolkningsveksten i på stedet. Midt-Telemark har hatt en spesielt svak utvikling i antall arbeidsplasser i besøksnæringene. Antall ansatte har gått ned med nesten ti prosent, mens det har vært en vekst ellers i landet. Den forholdsvis svake befolkningsutviklingen kan ikke forklare dette. Besøksattraktiviteten har derfor vært veldig svak. De siste tre årene har det blitt bedre. Nå er besøksattraktiviteten omtrent middels.

De regionale næringene består av bransjer som ikke passer inn i basisnæringer eller besøksnæringer, og

består av bransjer som bygg og anlegg, finans og forretningsmessig tjenesteyting, transport, engroshandel m fl. Det er bransjer som ofte ikke får stor oppmerksomhet i kommunale og regionale næringsstrategier, men som er viktige fordi det er mange arbeidsplasser i disse bransjene. De regionale næringene har vokst raskere i Norge enn besøksnæringer og basisnæringer. De regionale næringene har hatt en vekslende utvikling i Midt-Telemark, men har hatt nedgang siste år.

De lokale næringene er private barnehager, skoler, primærhelsetjeneste og renovasjon, som substituerer kommunal virksomhet, og disse er ikke interessante i næringsutviklingssammenheng.

Hvis vi tar utgangspunkt i perioden etter finanskrisen, det vil si etter 2008, har den samlede næringsattraktiviteten vært ganske god, som følge av at basisnæringene har utviklet seg unormalt godt. Midt-Telemark har imidlertid hatt en uheldig bransjestruktur som har begrenset veksten.»

I en tilsvarende rapport for Vest-Telemark sier Telemarksforskning:

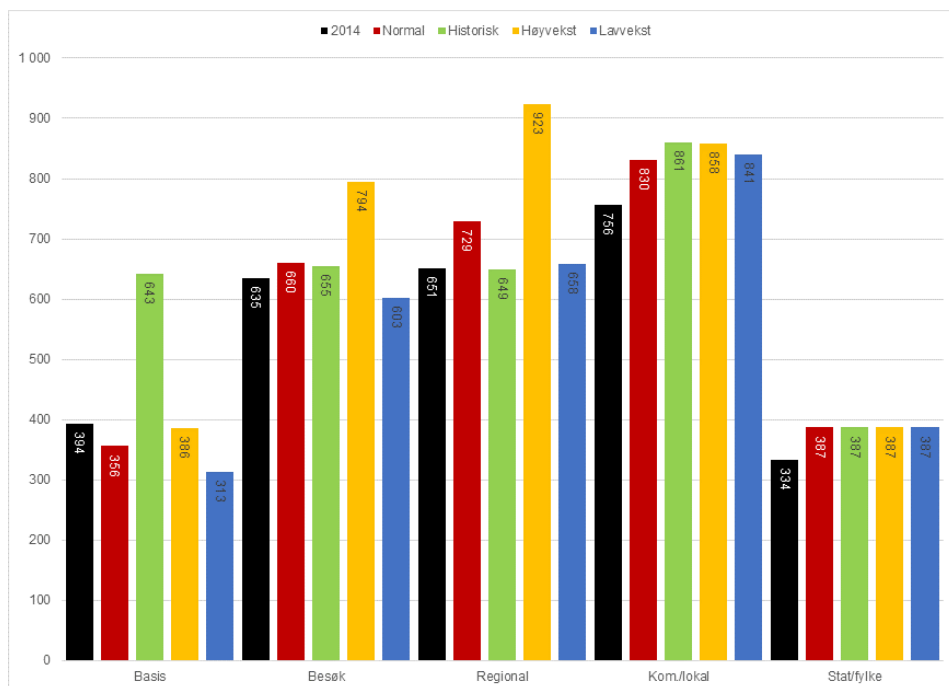
«Siden 2000 har det vært en vekst i antall arbeidsplasser i Vest-Telemark på 7,2 prosent. Det er lavere enn veksten i antall arbeidsplasser på landsbasis, men best av regionene i Telemark. Antall arbeidsplasser i næringslivet har vokst med 10,2 prosent. Det er også klart best av regionene i Telemark.»

I motsetning til Midt-Telemark har Vest-Telemark hatt en god utvikling i de regionale næringene:

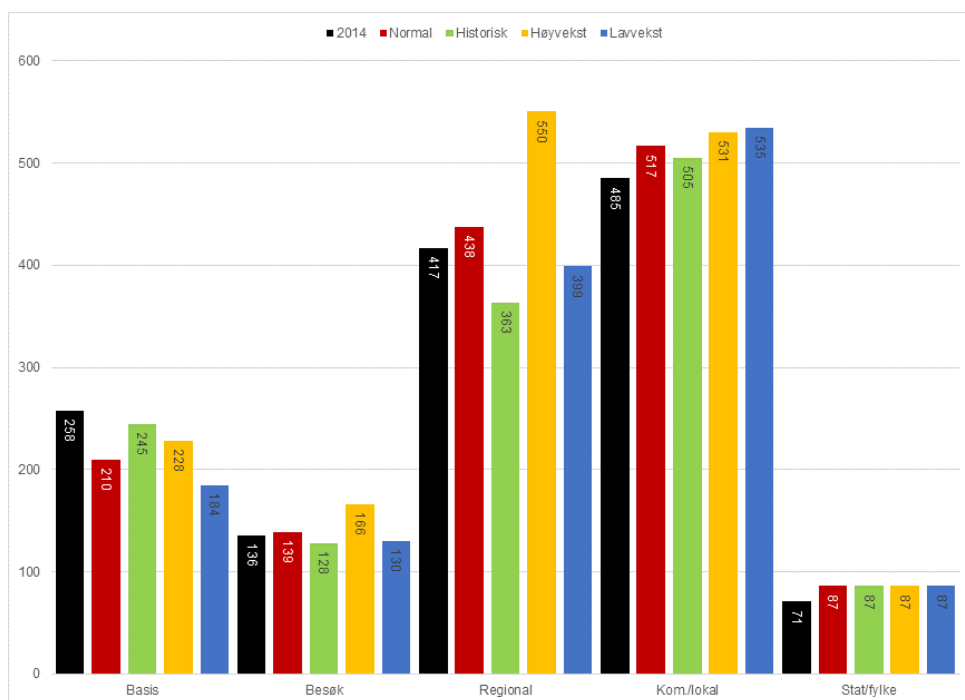
«I Vest-Telemark har de regionale næringene vokst raskt, og Vest-Telemark har dermed også vært attraktiv for de regionale næringene, særlig i perioden etter 2008.»

«Samlet sett har Vest-Telemark hatt en god næringsattraktivitet de siste årene. De strukturelle forholdene og befolkningsnedgangen har hemmet veksten ganske mye, men utviklingen er mer positiv enn forventet ut fra de betingelsene som næringslivet har hatt.»

Forklaring til grafene: Normalsøylen eller kurven (rød) er en statistisk sett helt normal framskriving basert på at kommunen utvikler seg som statistisk normalt, dvs er verken attraktiv eller lite attraktiv. Historisk søyle eller kurve (grønn) er en framskriving av attraktivitet tilsvarende det man har hatt fra 1999 – 2014. Lavvekstscenariet er basert på en utvikling der kommunen ligger som nummer 100 fra bunnen når det gjelder attraktivitet for bosetting og næringsliv. Høyvekstscenariet er basert på en framskriving der kommunen kommer som nummer 100 fra toppen for attraktivitet for bosetting og næringsliv.

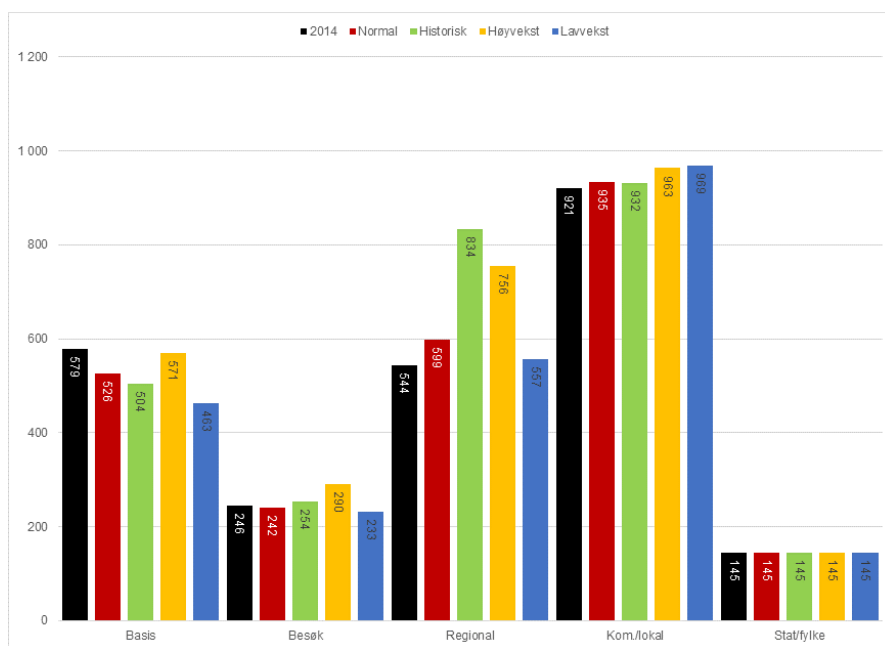

Figur 15- Bø – arbeidsplassutvikling fordelt på næringer – 2014 – 2030 Kilde: Telemarksforsking

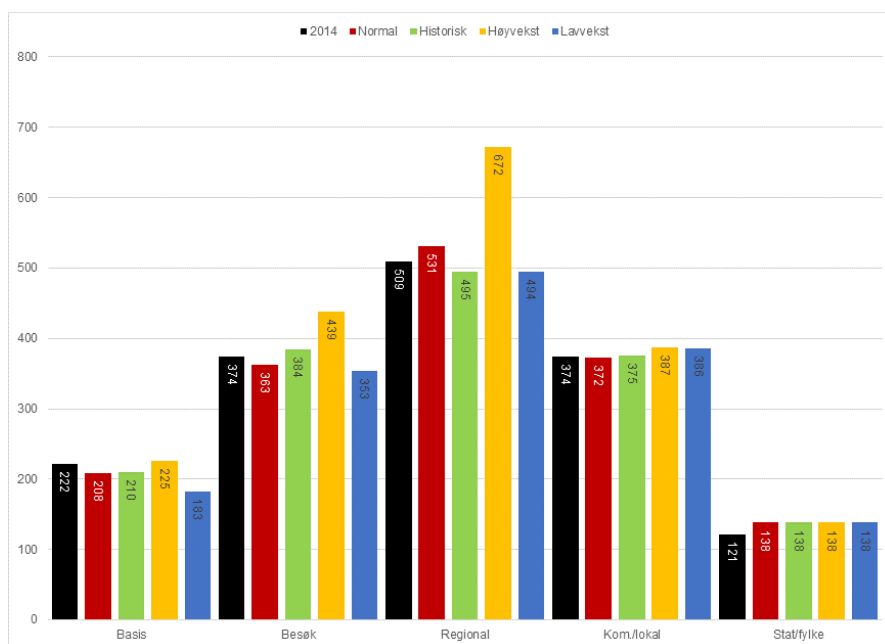

Figur 16 Sauherad – arbeidsplassutvikling fordelt på næringer- 2014 - 2030

Kilde: Telemarksforsking

Figur 17 Nome – arbeidsplassutvikling fordelt på næringer - 2014 – 2030 Kilde: Telemarksforsking

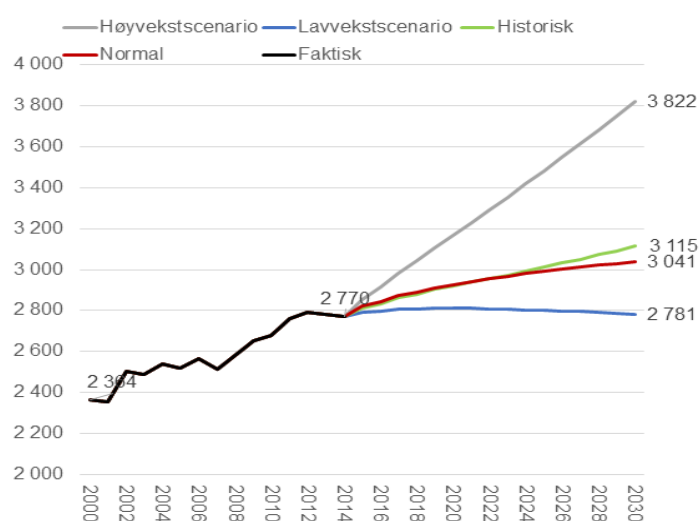
Figur 18 Seljord – arbeidsplassutvikling fordelt på næringer - 2014 - 2030

Kilde: Telemarksforsking

Figurene kan tolkes slik at vekstpotensialet (høyvekstscenariet) er størst i de regionale næringene i alle kommunene unntatt Nome.

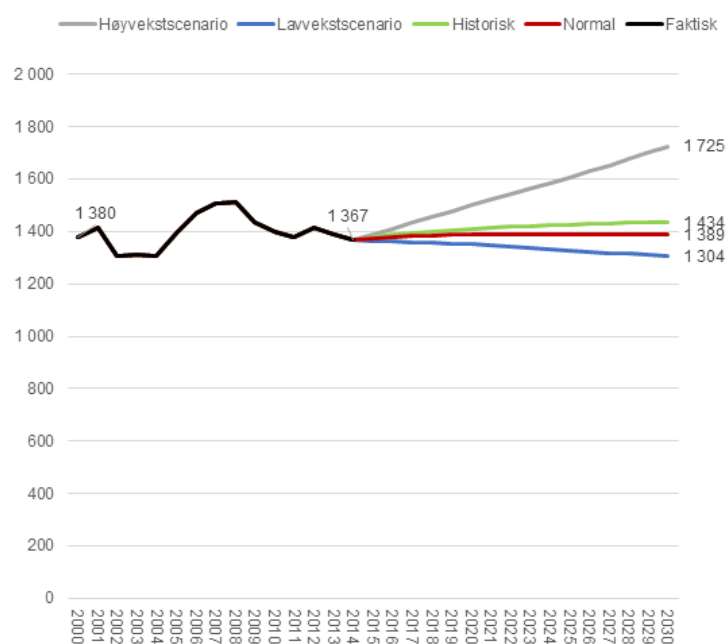
Telemarksforsking har og laget prognoser for samlet arbeidsplassutviklingen i kommunene:

Bø – prognose for arbeidsplassutviklingen 2014 - 2030

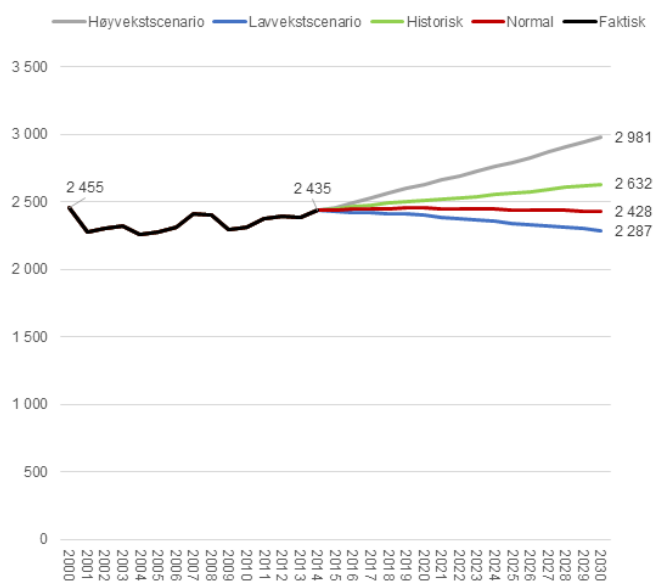
Figur 19

Sauherad – prognose for arbeidsplassutviklingen 2014 - 2030

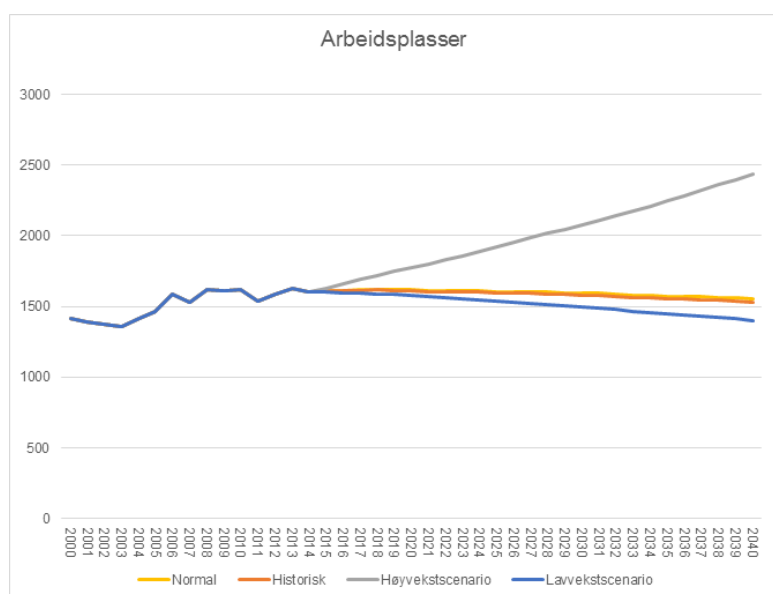
Figur 20

Nome – prognose for arbeidsplassutviklingen 2014 - 2030

Figur 21

Seljord – prognose for arbeidsplassutviklingen 2014 - 2030

Figur 22

Ledighetstall i prosent av arbeidsstyrken

Tabell 18

	2013	2014	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli
I alt Telemark	3,2	3,4	4,0	3,9	3,7	3,6	3,3	3,3	3,5
Nome	2,5	2,6	3,5	3,2	3,3	3,0	2,5	2,7	2,8
Bø	2,7	2,6	2,8	2,6	2,4	2,3	2,1	2,1	2,5

Sauherad	2,3	2,9	3,9	3,4	3,3	3,2	2,8	2,8	2,6
Seljord	1,5	1,6	1,4	1,6	1,7	1,6	1,4	1,1	1,1
Porsgrunn	3,6	3,9	4,5	4,5	4,3	4,1	3,8	3,8	4,0
Notodden	3,5	4,3	4,9	4,8	4,7	4,5	4,3	4,1	4,5
Landet	2,6	2,8	3,0	3,0	3,0	2,9	2,7	2,8	3,1

Kilde: NAV

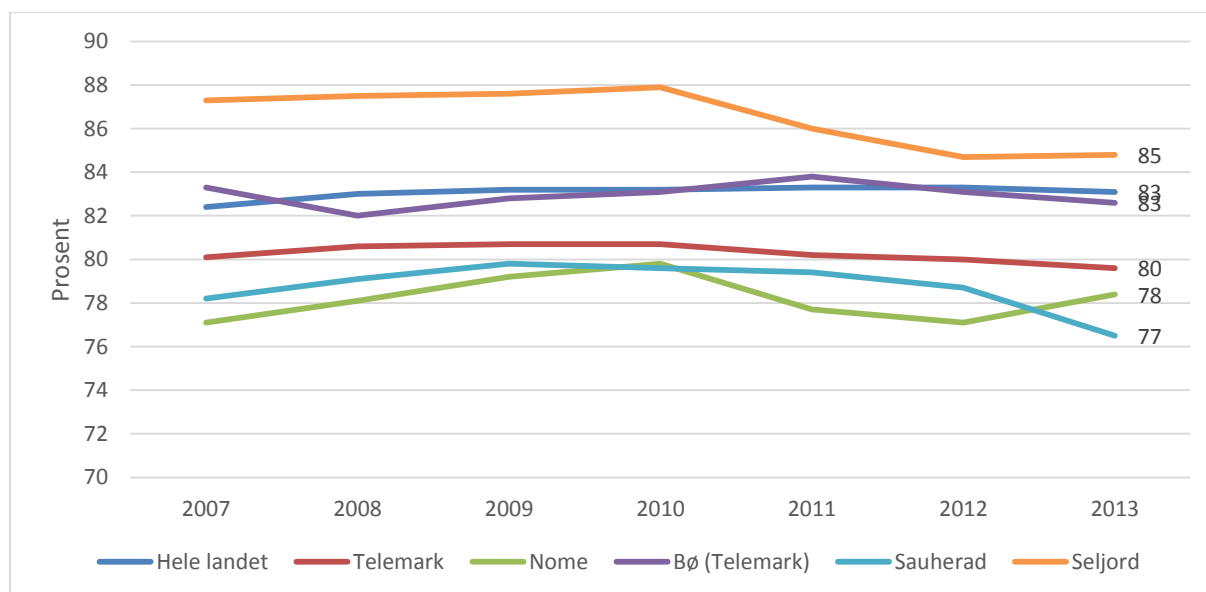
Vi ser at alle kommunene har lavere ledighet enn Telemark og landet som helhet. Det kan tyde på at næringslivet i regionen ikke er så oljeavhengig som store deler av landet er.

LEVEKÅR OG FOLKEHELSE

Det utfordringsbilde som blir vist i dette kapitlet har tatt utgangspunkt i Folkehelseinstituttet sine årlige *Folkehelseprofiler*. Disse inneholder nøkkeltall knyttet til befolkning, levekår, miljø, skole, levevaner, helse og sykdom. Temaene er valgt ut fra et forebyggingspotensial og kjente folkehelseutfordringer, men innholdet i hvert enkelt temaområde vil også være et resultat av hva som er tilgjengelig statistikk på kommunenivå. I tillegg til Folkehelseprofilene har vi brukt tall fra *Statistisk sentralbyrå (SSB)*, som er den sentrale institusjonen for innsamling, bearbeiding og formidling av offisiell statistikk i Norge. Vi har også brukt tall fra *Ungdata*.

Utfordringsbildet for Midt-Telemark kommunene og Seljord

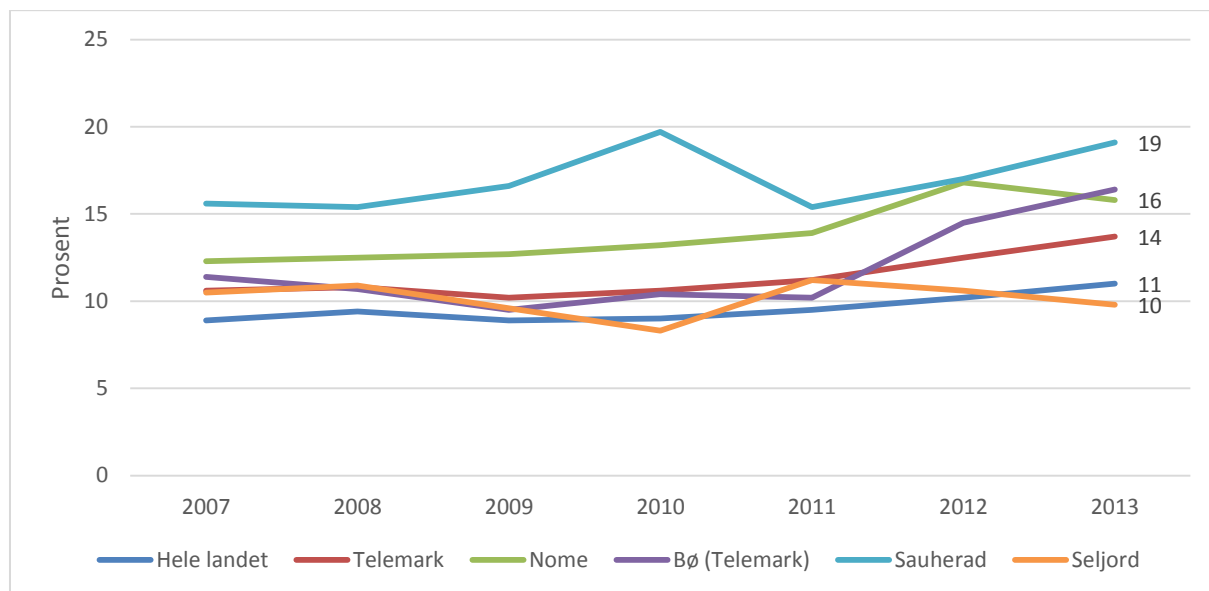
Andelen 30-39 år med videregående eller mer som høyeste fullførte utdanningsnivå.

Figur 23 Andelen 30-39 år med videregående eller mer som høyeste fullførte utdanningsnivå. Prosent. Kilde: KommuneHelsa

Kommentar: Sauherad og Nome har utfordringer knyttet til dette med lav utdanning. I disse kommunene har en av fire bare grunnskoleutdanning.

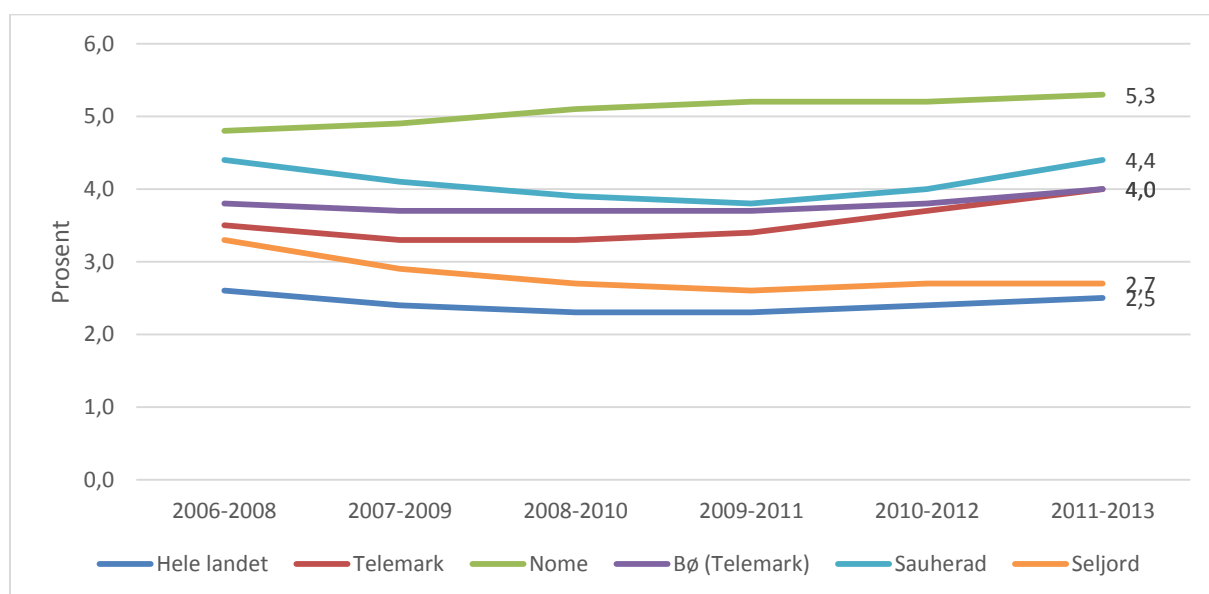
Andelen barn (0-17 år) i lavinntektsfamilier

Figur 24 Andelen barn (0-17 år) i lavinntektsfamilier. EU-skala 60 prosent Kilde: SSB

Kommentar: Alle tre Midt-Telemark kommunene har høy andel barn i lavinntektsfamilier. I Nome har tallene gått noe ned, mens for både Sauherad og Bø øker tallene. Seljord har hatt en positiv utvikling siden 2011

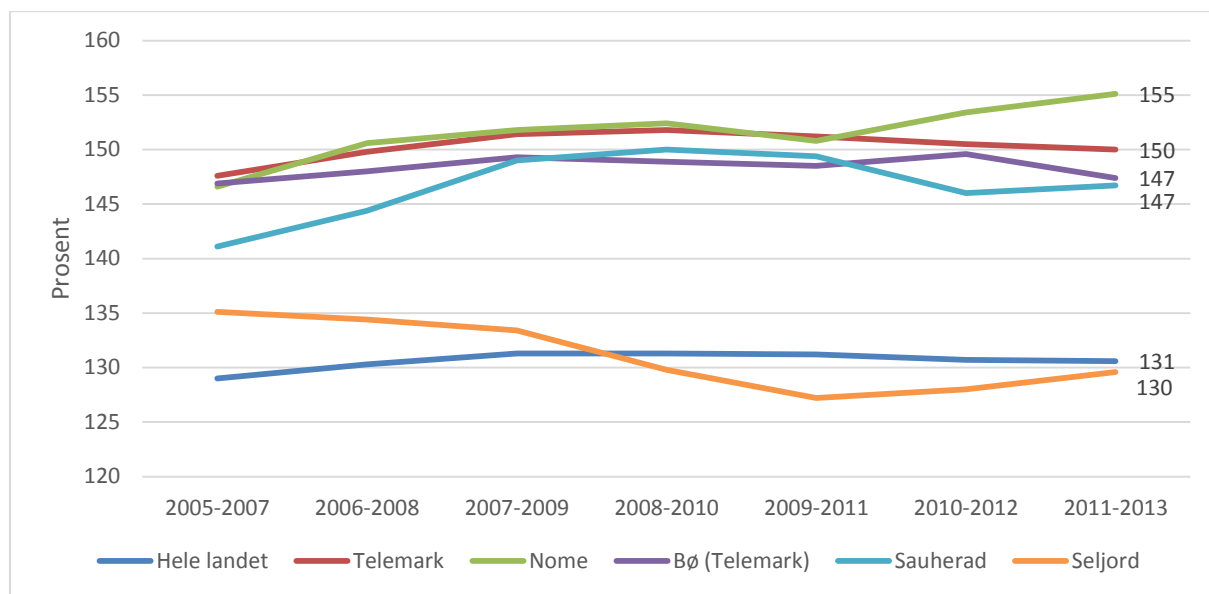
Andelen uføretrygdede. 18-44 år.

Figur 25 Andelen uføretrygdede. 18-44 år. Tre års glidende gjennomsnitt. Prosent. Kilde: Kommunehelset

Kommentar: Alle tre Midt-Telemark kommunene har en høy andel uføretrygdde (18-44 år). Tallene er forholdsvis stabile for Bø og Nome, mens de øker i Sauherad. Seljord ligger lavest og nær landsgjennomsnittet.

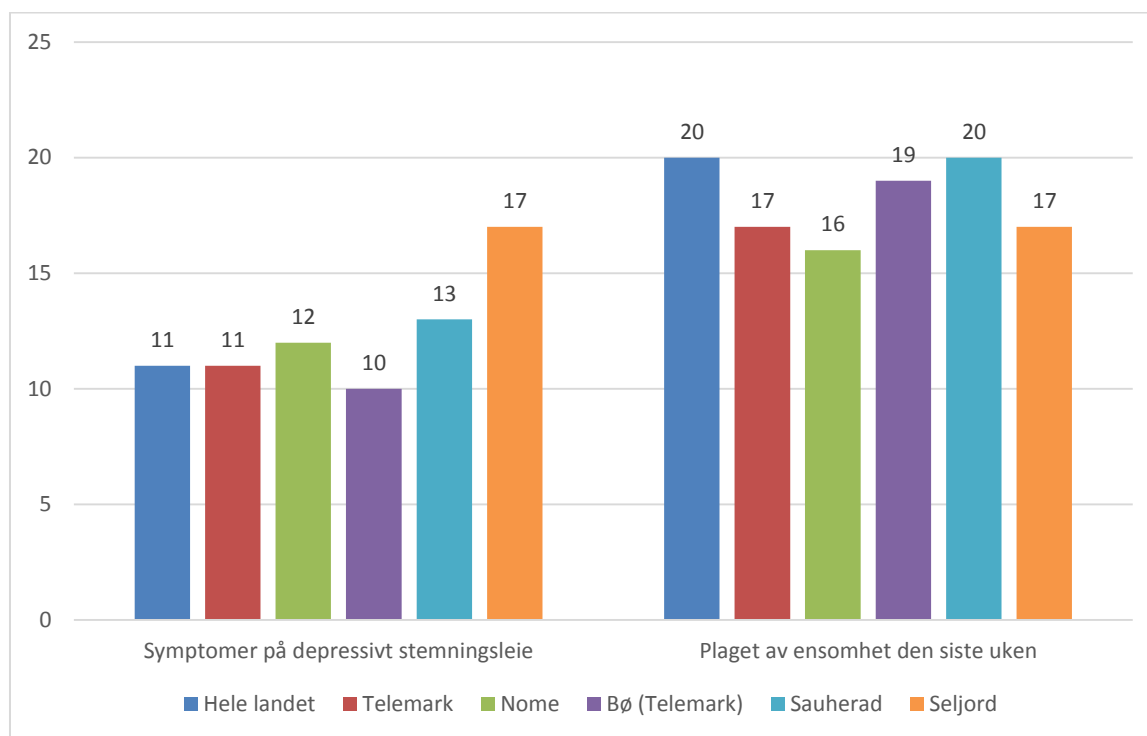
Brukere av legemidler mot psykiske lidelser, inkludert antipsykotika, antidepressiva, sovemedisin og beroligende midler.

Figur 26 Brukere av legemidler mot psykiske lidelser, inkludert antipsykotika, antidepressiva, sovemedisin og beroligende midler. Per 1000 innbygger. 0-74 år. Tre års glidende gjennomsnitt. Kilde: KommuneHelse

Kommentar: Alle tre Midt-Telemark kommunene har høy andel med personer som bruker legemidler mot psykiske lidelser. Tallene er stabile for Bø og Sauherad, mens Nome opplever en økning.

Andelen ungdomsskoleelever med symptomer på depressivt stemningsleie og som er plaget av ensomhet den siste uken.

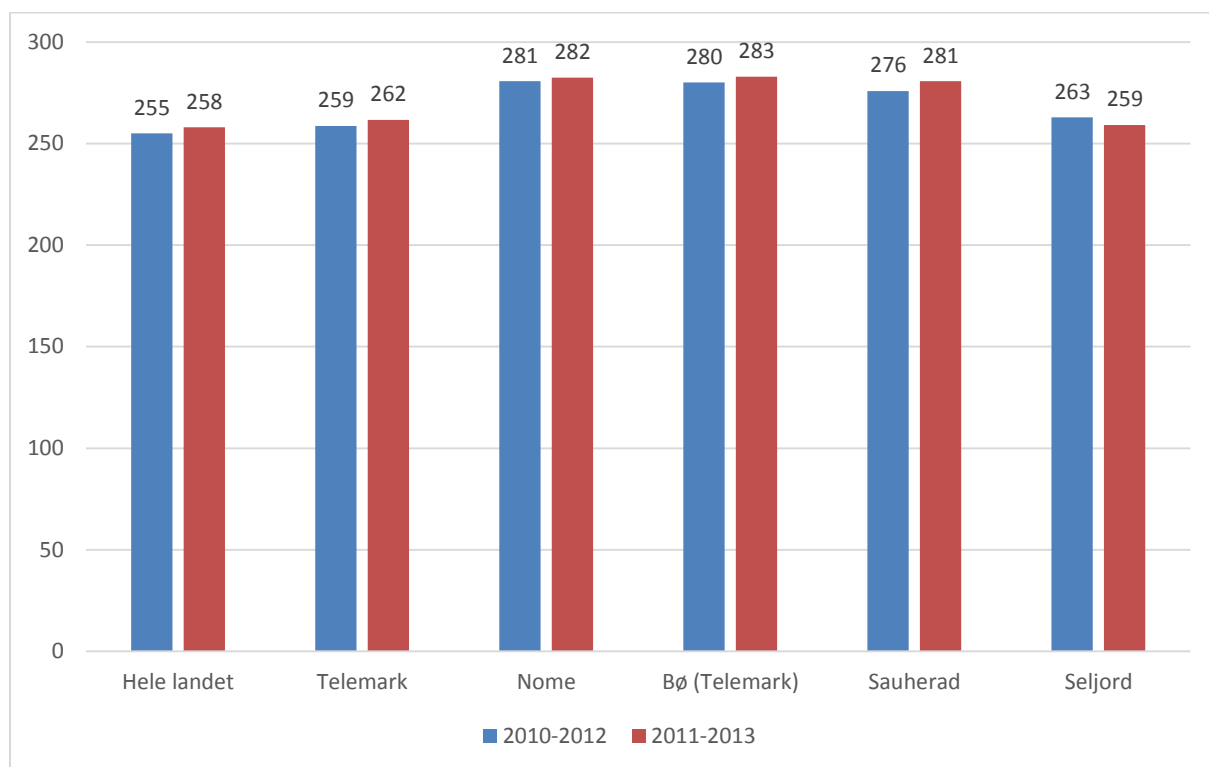

Figur 27 Andelen ungdomsskoleelever med symptomer på depressivt stemningsleie og som er plaget av ensomhet den siste uken. Prosent. Kilde: ungdata

Kommentar: Ungdata er en levkårsundersøkelse som ble gjennomført i alle kommuner i Telemark våren 2015. I ungdataundersøkelsen har ungdommene også blitt bedt om å oppgi hvor mange ganger i løpet av den siste uken de har vært plaget av følgende: følt at alt er et slit, hatt søvnproblemer, følt seg ulykkelig, trist eller deprimeret, følt håpløshet med tanke på framtida, følt seg stiv eller anspent og bekymret seg for mye om ting. Disse symptomene brukes for å måle om ungdommene har symptomer på et depressivt stemningsleie.

Midt-Telemark kommunene ligger noenlunde likt med landsgjennomsnittet i forhold til symptomer på depressivt stemningsleie, mens Seljord har høyere tall på dette.

Brukere av primærhelsetjenesten som følge av muskel- og skjelettplager og -diagnoser

Figur 28 Brukere av primærhelsetjenesten som følge av muskel- og skjelettplager og -diagnoser (ekskl. brudd og skader). Per 1000 innbygger, 0-74 år. Tre års glidende gjennomsnitt. Kilde: KommuneHelse

Kommentar: Midt-Telemark kommunene har alle tre høy andel med personer med muskel- og skjelettplager. Tallene har vært stabilt høye siden 2010. Seljord ligger mye nærmere landsgjennomsnittet og for Telemark på dette området.

Oppsummering folkehelse

Kommunene i Midt-Telemark har typiske levekårsutfordringer. Problemene er sammensatte og nært knyttet til hverandre. Alle disse tre kommunene har en høy andel av innbyggerne med psykiske symptomer og lidelser, samt muskel- og skjelettplager. Dette er de to viktigste årsakene til at folk faller utenfor arbeidslivet. Midt-Telemark kommunene har også en høy andel uføretrygdete. Dette påvirker igjen inntektsnivået. Mange barn bor i familier med lav inntekt. Alle fire kommunene har utfordringer knyttet til befolkningsutviklingen for de over 80 år. Utover dette siste punktet har Seljord relativt få utfordringer når en sammenligner med gjennomsnittet i Folkehelseprofilen/ landet. Det er i den sammenheng viktig å presisere at utfordringsbilde som presenteres her ikke innebærer dybdestudier av de enkelte områdene. Det vil derfor være nødvendig for kommunene å gjøre dypere undersøkelser for å kunne trekke forsvarlige konklusjoner om status og utfordringer. Her vil lokal kunnskap fra ulike fagmiljøer kunne gi et mer nyansert bilde av situasjonen i den respektive kommune. Et annet viktig poeng i dette arbeidet er i hvilken grad en kommune tenker at landsgjennomsnittet er «det rette nivået». I noen tilfeller kan selv dette være noe høyt.

Barn med barnevernstiltak (antall)

Tabell 19

	2011	2012	2013	2014
Bø	54	42	27	45
Sauherad	29	32	30	19
Nome	71	63	50	45
Seljord	21	24	29	16

Kilde: SSB

Barn med barnevernstiltak (prosent av barn 0-17 år)

Tabell 20

	2011	2012	2013	2014
Bø	6,5	5,7	3,9	4,5
Sauherad	6,2	5,8	5,3	4,4
Nome	8,4	7,5	6,0	5,0
Seljord	5,0	5,5	6,0	5,0
Telemark	6,2	*	*	*
Landet	4,7	4,8	4,8	4,8

Kilde: SSB * Tall finnes ikke

De siste årene har kommunene hatt flere barn med barnevernstiltak enn landet som helhet, men i 2014 ligger alle kommunene omtrent på landsgjennomsnittet. Midt-Telemark har felles barnevernstjeneste, mens Seljord er med i Vest-Telemark barnevern.

Brutto utbetalt sosialhjelp

Tabell 21 Brutto utbetalt sosialhjelp (tall i 1000 kr)

	2011	2012	2013	2014
Bø	7.464	7.305	8.181	7.212
Sauherad	2.937	3.042	6.047	4.839
Nome	12.689	11.454	13.040	13.834
Seljord	1.414	1.685	1.770	2.186

Kilde: SSB

Nome har en langt høyere utbetaling enn de andre kommunene både absolutt og relativt. En forklaring kan være at Nome har hatt en relativt høyere andel barn i lavinntektsfamilier enn de andre kommunene (bortsett fra i 2013) – se figur 25, men det er ikke gjort noen nærmere undersøkelser av dette.

LANDBRUKET

Midt-Telemark og Seljord er preget av et variert landbruk. Midt-Telemark står sterkt i fylkessammenheng innen frukt, solbær, svin, fjørfe, korn og frøavl. Vi har noe melkeproduksjon og en forsiktig voksende kjøttproduksjon på storfe og sau. Seljord domineres av grovforproduksjon og husdyrhold.

Vi har en bruksstruktur som tilsier at vi har en rekke mindre enheter. De som kan kalles store, har i hovedsak basert seg på stor andel av leieareal.

Tabell 22: Utvikling av antall jordbruksbedrifter og antall dekar i produksjon

Kommune	Antall foretak 2007/sum dekar	Antall foretak 2011/sum dekar	Antall foretak 2014/sum dekar
Bø	126	117	110
	22836	23163	23357
Nome	133	131	125
	28540	27085	27127
Sauherad	177	165	161
	22951	21978	22088
Seljord	77	70	62
	12685	11736	12072

Vi har 1578 landbrukseiendommer i Midt-Telemark og 502 i Seljord, men bare 396 aktive landbruksbedrifter i Midt-Telemark og bare 62 i Seljord. Aktiv landbruksbedrift er i denne sammenheng identisk med det antall som søker produksjonstilskudd i jordbruket. Det skjer en reduksjon av aktive bedrifter hvert år, men arealet som det dyrkes på er utsatt for mindre reduksjon. Det betyr at mer og mer areal drives som leieareal.

Investering og utvikling

Den økonomiske situasjonen i landbruket er kjent for å være anstrengt. Samtidig ser vi at det er fullt mulig å skaffe seg akseptabel inntekt fra jord- og skogbruk, men det krever investeringer, stor egeninnsats og valg av produksjon er avgjørende. Investeringslysten har vært stor i midtre del av fylket. I 2014 ble det fra Innovasjon Norge innvilget kr 3 584 000 i tilskudd/ lån og rentestøtte gitt for lån tilsvarende kr. 7 864 000 til prosjekt i Seljord. Tilsvarende beløp for Midt-Telemark er kr.15 284.500 og kr. 6 300 000.

Produksjoner, sysselsetting og verdiskaping

Landbruket i midtre del av fylket er variert. Sauherad er Norges nest største fruktkommune. Markedet vil ha mer norsk frukt. Prosjektet «Frukt i fokus» har som mål ca 3000 tonn konsumeple innen 2018 i Telemark. Vi forventer at 95 % av økningen kommer i Midt-Telemark.

Midt-Telemark har halvparten av fylkets eggproduksjon og 75 prosent av fylkets smågrisproduksjon. Det har vært gjort store investeringer i begge produksjoner og økonomien er en utfordring.

Sauetallet i Midt-Telemark er forholdsvis stabilt eller svakt økende, Seljord har omtrent like mange vinterfora sau alene. Det har vært satsing på sau i Telemark de siste årene. Sau og storfe er viktig for å holde beitearealene i kulturlandskapet vedlike. Det har til dels vært store utfordringer i enkelte område med rovdyr, særlig gaupe.

Telemark er det 3. største honningfylket i landet, med en produksjon på ca 70 tonn honning levert Honningcentralen. Det er stort behov for mer honning, og rekruttering av nye birøktere som satser på birøkt som næring.

Midt-Telemark har et godt frøprodusentmiljø. Arealene har økt noe de siste 3 åra.

Både Seljord og Midt-Telemark kan tilby gardsturisme, inn på tunet og rideopplæring. Noen gårdbrukere driver også med gårdssag, ulikt handverk basert på gårdens ressurser og foredling av egen produksjon.

Tabell 23 Utviklingen i dyrehold 2004 - 2011

	Nome		Bø		Sauherad		Seljord		Telemark	
	2004	2011	2004	2011	2004	2011	2004	2011	2004	2011
Voksne hester	102	139	75	65	64	67	45	68	1110	1460
Melkekuer	220	225	106	68	10	0	268	179	2565	2101
Ammeku for kjøttprod.	141	228	61	40	33	33	91	133	1724	2409

Avlspurker	74	17	356	774	104	154	0	0	1008	1379
Verpehøns	1576 8	9472	19324	31498	2156	90	8661	7589	106039	81246
Voksne sauer	769	906	716	920	240	387	2063	1788	25741	20355

Kilde: Landbruksdirektoratet (søknad om produksjonstilskudd pr. 31.07. 04 og 31.07.11)

Tabell 24 Areal fordelt på vekstgruppe

	Nome		Bø		Sauherad		Seljord		Telemark	
	2004	2011	2004	2011	2004	2011	2004	2011	2004	2011
Grovfôr	11265	14335	5381	6207	2194	2819	11566	10898	154204	161835
Korn,olje- vekster	15502	11464	16009	14686	16755	14563	929	788	88313	70554
Engfrø/frø til modning	596	769	823	1556	1008	1304	0	0	2647	4398
Potet	105	116	155	89	5	0	28	18	3042	2320
Eple	259	198	289	264	2497	2159	6	0	3155	2699
Plommer	31	53	2	0	27	217	0	0	71	276
Moreller/ kirsebær	18	14	12	26	293	229	0	0	341	287
Bær	260	223	216	108	231	262	0	10	1688	1472
Annet	134	80	67	218	346	501	0	0	1959	2587
Sum	28170	27252	22 954	23154	23356	22054	12529	11741	255420	246428

Kilde :Landbruksdirektoratet (søknad om produksjonstilskudd)

Skogbruket generer samlet sett en betydelig verdiskaping gjennom tømmerets førstehåndsverdi for skogeier, tømmertransport og videreforedling.

Tabell 25 Areal, tilvekst, avvirkning og investering i skogen

		Nome	Bø	Sauherad	Seljord
Produktivt skogareal, dekar		184400	130600	166100	195287
Total tilvekst, m ³ (etter siste takst 2005-2007)		54000	34700	46300	50000
Avvirkning (m ³) - tømmer for salg (ikke medr. priv. omsatt vedtømmer)	2012	46715	27270	37345	10847
	Gjennomsnitt siste 5 år	40300	26900	29900	11847
Bruttoverdi tømmer (kr)	2012	13 968 000,-	8 613 000,-	10 831 000,-	3240340
	Gjennomsnitt siste 5 år	14 826 000,-	7 838 000,-	9 466 000,-	3656000
Skogkultur – tilskudd					
Antall skogeiere med utført skogkultur	2012	39	37	46	33
	Gjennomsnitt siste 5 år	40	34	48	31
	Gj.snitt per år i perioden 1998 -2002	79	58	82	
Planteantall, stk	2012	64435	58050	61020	45700
	Gjennomsnitt siste 5 år	57900	46400	61700	26160
Ungskogpleie, daa	2012	1873	908	981	280
	Gjennomsnitt siste 5 år	1450	907	888	210
Investering i skogkultur (kr)	2012	1 365 200,-	1 002 400,-	895 600,-	438 000
	Gjennomsnitt siste 5 år	1 019 500,-	752 900,-	844 300,-	279 000

Verdiskapingen fra landbruket utgjør i Telemark 700 millioner kroner. Midt-Telemark står for 25% av den samla verdiskaping. Verdiskaping i Midt-Telemark bare fra jordbruket utgjør vel en tredjedel av samlet verdi for fylket.

Tabellen 26 Verdiskaping fra jordbruk, skogbruk, tilleggsnæringer, bruttoprodukt, millioner kroner (avrundet)

Kommune	Jordbruk	Skogbruk	Tilleggsnæring
Bø	36	9	5
Nome	25	18	6
Sauherad	54	11	6
Seljord	13	9	4
Telemark	315	299	89

Kilde: Notat 2013-13 Nilf og Østlandsforskning

De fleste bønder er deltidsbønder, likevel er ikke sysselsettingen i landbruket uvesentlig noe tabellen under viser

Tabell 27 Årsverk i landbruket

Kommune	Jordbruk	Skogbruk	Tilleggsnæring
Bø	90	3	10
Nome	82	5	14
Sauherad	158	6	12
Seljord	52	2	9

Kilde :Notat 2013-13 Nilf og Østlandsforskning

Dette gir sum årsverk for Midt-Telemark 380 og for Seljord 63.

Utmark og vilt

Skogen gir også rom for rekreasjon og matauk. Egeninnsats og egeninteresser fra grunneiere preger jakt på storviltet.

Jakt på elg og hjort foregår i vår region stort sett til eget matauk. I sum felles det årlig ca. 200 elg og 90 hjort i Midt-Telemark. Dette anslås til å ha en førstehånds kjøttverdi på over 3 mill. kr årlig. I tillegg kommer verdien av jaktutleie og tilrettelagt jakt på hjortevilt, samt småvilt og bever. Tabellene viser reduksjon i antall felte elg og økning i antall felte hjort siden tusenårsskiftet.

Tabell 28 Sett elg/hjort og avskyting i Midt-Telemark i 2000 - 2014

Sum Midt- Telemark	Elg		Hjort	
År	Antall sett	Antall felt	Antall sett	Antall felt
2000	2892	551	-	13
2014	1354	175	485	73

Sum Seljord	Elg		Hjort	
År	Antall sett	Antall felt	Antall sett	Antall felt
2000	1083	142		
2014	582	70	125	23

Kilde::SSB og Hjortevilregisteret. Tallene fra SSB er korrigert for at vald kan krysse kommunegrenser.

Arealforvaltning

Dyrka og dyrkbar jord har vern mot utbygging gjennom jordloven og plan- og bygningsloven. Hvert år omdisponeres likevel store areal på landbasis, i 2014 ble 5710 da **dyrka** jord omdisponert. Det ligger like under målet på 6000 da. I vårt område er det slik ut:

Tabell 29 Omdisponering av dyrka og dyrkbar mark og nydyrka areal, dekar

Kommune	Dyrka jord 2014	Dyrkbar jord 2014	Godkjent nydyrka 2014	Sum 2010- 2014 Dyrka jord	Sum 2010- 2014 Dyrkbar jord
Nome	3	0	0	63	1
Bø	14	7	11	78	11
Sauherad	0	59	0	115	63
Seljord	1	1	42		
Sum 2014	17	66	11		

Kilde: SSB

Definisjon fra Skog og landskap:

- *Fulldyrka jord er areal som er dyrket til vanlig pløyedybde og som kan brukes til åkervekster eller til eng som kan fornyes ved pløying*
- *Dyrkbar jord er arealer som ved oppdyrking kan settes i stand til holde krav til fulldyrka jord og som holder kravene til klima og jordkvalitet for plantedyrking. Dyrkbar jord kan være overflatedyrka jord, innmarksbeite, skog, åpen fastmark eller myr.*

Eiendomsforhold og omsetning av landbrukseiendommer

Midt-Telemark har ifølge SSB til sammen 1578 landbrukseiendommer med minst 5 dekar jord og/eller minst 25 dekar skog, Seljord har 502.

Tabell 30 Antall landbrukseiendommer med > 5 da jordbruksareal/>25 da skogbruksareal, med bosetning

	Antall landbruks - eiendommer i alt
Nome	567
Bø	493
Sauherad	518
Seljord	502
Telemark	8193

Kilde: SSB

På landsbasis omsettes ca. 5 % av alle landbrukseiendommene hvert år. Gjennomsnittsalder for den som overtar er vel 50 år.

BOLIGBYGGING

Alle kommunene har boligpolitiske handlingsprogram og det vises til disse. Her har vi sett på tallene for boligbygging i kommunene og sammensettingen av husholdningene.

Tabell 31 Boligbygging fordelt på typer boliger 2010 - 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Nome					
Enebolig, inkl enebolig med hybelleil.	12	5	11	10	6
Del av tomannsbolig, vertikaldelt	0	2	2	6	2
Tomannsbolig, horisontaldelt	0	0	0	0	0
Rekkehus	0	0	0	0	0
Kjedehus inkl. atriumhus	0	0	0	0	0
Andre småhus med 3 boliger ++	0	0	0	0	0
Totalt	12	7	13	16	8
Bø					
Enebolig, inkl enebolig med hybelleil.	12	14	28	14	19
Del av tomannsbolig, vertikaldelt	0	6	6	0	4
Tomannsbolig, horisontaldelt	0	0	0	0	0

Rekkehus	4	2	0	0	0
Kjedehus inkl.atriumhus	0	4	0	0	0
Andre småhus med 3 boliger ++	0	0	0	0	13
Totalt	16	26	34	14	36

Sauherad

Enebolig, inkl. enebolig med hybelleil.	8	14	20	3	13
Del av tomannsbolig, vertikaldelt	0	4	0	0	0
Tomannsbolig, horisontaldelt	0	0	0	0	0
Rekkehus	0	0	0	0	0
Kjedehus inkl.atriumhus	0	0	0	0	0
Andre småhus med 3 boliger ++	3	8	0	0	0
Totalt	11	26	20	3	13

Seljord

Enebolig, inkl. enebolig med hybelleil.	7	11	4	5	5
Del av tomannsbolig, vertikaldelt	0	0	0	0	2
Tomannsbolig, horisontaldelt	0	4	2	2	0
Rekkehus	4	0	0	0	0
Kjedehus inkl.atriumhus	0	0	0	0	0
Andre småhus med 3 boliger ++	0	12	0	0	0
Totalt	11	27	6	7	7

Kilde: SSB

Tabell 32 . Prosentvis fordeling av 1-, 2- og 3-personers husholdninger (2011) (SSB)

	1 person	2 personer	3 personer og over
Bø	43,1	26,5	30,5
Sauherad	35,4	26,5	30,5
Nome	38,1	30,5	31,4
Seljord	39,6	29,9	30,5

Kilde: SSB

Tabell 13 Gjennomsnittlig antall personer pr husholdning (SSB)

	2010	2011	2012	2013	2014
Nome	2,19	2,18	2,17	2,16	2,11
Bø	2,16	2,14	2,13	2,10	2,00
Sauherad	2,33	2,30	2,29	2,28	2,20
Seljord	2,17	2,17	2,17	2,15	2,12
Telemark	2,20	2,19	2,19	2,18	2,12
Noreg	2,22	2,22	2,22	2,21	2,15

Kilde: SSB

Det er manglende sammenheng mellom boligtypene som faktisk blir bygget og det som er behovet. Det store antallet enpersonshusholdninger avspeiles ikke i kommunens areal- og utbyggingspolitikk. Det vil bli en viktig utfordring i kommende periode. Det er også en utfordring at prisen på nye boliger og leiligheter er så høy at fleksibiliteten i boligmarkedet ikke blir så høy som den kunne ha blitt.

TRANSPORT OG INFRASTRUKTUR

Jernbane

Jernbaneverket jobber nå med konseptvalgsutredning (KVU) for sammenkopling av Vestfoldbanen og Sørlandsbanen. Bakgrunnen for KVU-arbeidet er at intercity-utbyggingen vil legge til rette for en fremtidig Grenlandsbane, og at denne vil binde byregionene langs kysten sammen med hovedstadsområdet. Samtidig vil Østlandet og Sørlandet bindes sammen ved at reisetiden reduseres betydelig sammenliknet med i dag. Dette er positivt for Telemark, men utfordringene dette reiser for Midt-Telemark er beskrevet i prosjektplanen for KVU-arbeidet:

Midt - Telemark er bekymret for sitt togtilbud, dersom Sørlandsbanen skal gå over Vestfoldbanen og Grenlandsbanen. Etablering av en Grenlandsbane vil kunne føre til at mye av fjerntrafikken på Sørlandsbanen gjennom Buskerudbyen vil forsvinne. Byggingen av Grenlandsbanen innebærer isolert sett en svekking av jernbaneforbindelsene for tettstedene i Midt-Telemark. En videre utvikling av Bratsbergbanen vil kunne fange opp noe av markedet. I kombinasjon med en togløsning mellom Kongsberg og Neslandsvatn/Tangen/Kragerø vil man kunne ha to pendler som kan gi et fremtidsrettet tilbud i Telemark.

Dette vil også være en utfordring for Vest-Telemark og for koplingen mellom vår region og Kongsbergregionen. Dersom togtilbudet i Midt-Telemark vil bli redusert, kan dette bety en alvorlig svekkelse av Høgskolen i Telemark studiested Bø. En realisering av Grenlandsbanen vil sannsynligvis ligge langt fram i tid, men det er viktig å peke på utfordringen nå, slik at regionen kan delta aktivt i de langsiktige planprosessene som pågår.

I KVU-arbeidet vil ulike konsepter skisseres, bl.a. sammenkoplingspunkt og hvilken funksjon Bratsbergbanen skal ha. For de ulike konseptene skal en vurdere grad av måloppnåelse, virkningen av transport for personer og gods på hele strekningen Oslo-Kristiansand og de samfunnsmessige virkningene av ulike konsept. Utredningen vil gi en anbefaling som angir både valg av konsept og videre planlegging av anbefalt konsept. KVU-en skal være ferdig 1.4.16. Det er positivt for Midt-Telemark at det settes i gang ny KVU (konseptvalgsutredning) for dobbeltspor Hokksund-Kongsberg.

Busstilbudet

Det er en stor utfordring at busstilbudet utenom ekspressbussene er styrt av skoleskyssbehovet. Dette gir ikke nødvendigvis noe godt kollektivtilbud for innbyggerne i kommunene.

I forbindelse med bygging på E134 av Mælefjelltunellen som blir åpnet sommeren 2019 er det varslet at Haukeliekspressen i framtida kan bli styrt om Notodden - Hjartdal og utenom Midt-Telemark. Dette kan by på en stor utfordring for kommunene i Midt-Telemark som vil få redusert kollektivtilbud, men ikke for Seljord som vil få et bedre busstilbud til Øst-Telemark og Kongsbergregionen.

Aktuelle vegprosjekter

Det er mange vegprosjekter på gang i regionen, men bompengegraden er uavklart. En høy bompengegrad vil by på betydelige utfordringer i forhold til et felles arbeidsmarked.

Bø – Seljord rv 36

Figur 29 Utbyggingsprosjekter langs Seljordsvannet kilde: Statens Vegvesen

Planene som er laga er ved Stodi, Bukti og Bjørge. Hver av dem er mellom en og halvannen kilometer lange. Utbedringen tar i hovedtrekk utgangspunkt i gjeldende riksveg og oppgraderer den til 8,5 meter bred veg.

Når vegen blir utbedret vil det bli lagt vekt på å slakke ut svingene, utbedre grøfter og terrenget ved sida av vegen. Sikten skal også bli betre etter utbedringa. Ved både Bukti og Bjørge er det tegnet inn en kort tunnel. Framtidig trafikkstøy og eventuelle tiltak for å skjerme mot dette er handtert i reguleringsplanen etter Miljødepartementets retningslinjer.

Det er ikke planlagt separate tilbud til gående og syklende på strekninga, men det blir utvida vegskulder.

Prosjektet er en del av flere utbedringsprosjekt på riksveg 36 som er tenkt bygd og finansiert 100 prosent ved hjelp av bompengennevning. Dei berørte kommunene og Telemark fylkeskommune har danna et bompengeselskap som skal stå for finansiering av planlegging og bygging fram til prosjektet er nedbetalt 15 år etter innkrevingsstart. Utarbeiding av stortingsproposisjon er satt i gang.

Byggestart er tidligst i 2017.

Rv 36 Ulefoss - Gvarv

Figur 30 kilde: Statens Vegvesen

Strekningen Slåttekås-Årnes ligger mellom Ulefoss og Gvarv på riksveg 36 i Telemark. Den 7,1 kilometer lange vegen skal utbedres, samtidig bygges det sammenhengende gang- og sykkelveg langs hele strekningen..

Utbedring av vegen vil ta utgangspunkt i eksisterende riksveg og oppgraderes med en bredde på 8,5 meter. Slakere svinger, utbedring av grøfter og sideterreng samt en bedring av siktforhold er i planene. Det blir i tillegg gatelys langs hele strekningen. Ved Holte blir det bygd en rundt 220 meter lang tunnel i 10,5 meters bredde.

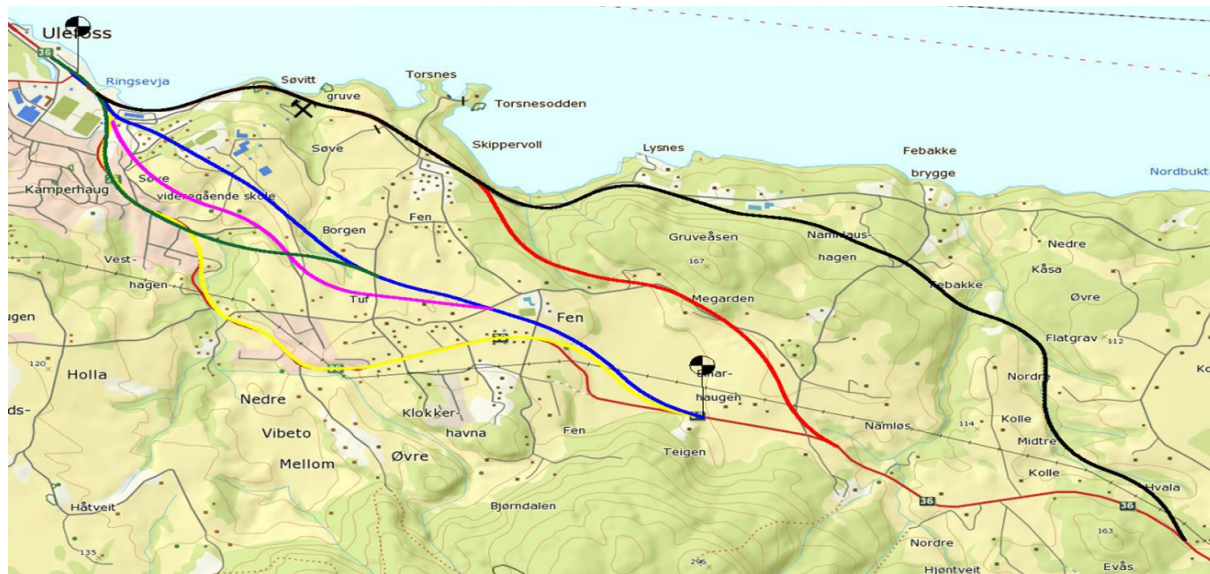
Prosjektet er en del av flere utbedringsprosjekter på riksveg 36 og E134. Prosjektet skal finansieres ved bompengeneinnkreving. De berørte kommunene og Telemark fylkeskommune har dannet et bompengeselskap som skal stå for finansiering av planlegging og bygging frem til prosjektet er nedbetalt til om lag 15 år etter innkreivingsstart.

Reguleringsplan for Slåttekås-Årnes ble vedtatt i 2012. Det jobbes i dag med et konkurransegrunnlag. Vi planlegger utlysning av en totalentreprise tidlig i 2016 og byggestart høsten 2016. Prosjektet skal stå ferdig høsten 2018.

Rv 36 Fen – alternative traseer

Tidligere vedtatt trasé Fen-Ulefoss er nå forkastet pga økt fokus på utfordringer knyttet til naturlig radioaktivitet i berggrunnen i Fensfeltet. Ulike nye trasévalg diskuteres og utredes (se fig 32), inkl.

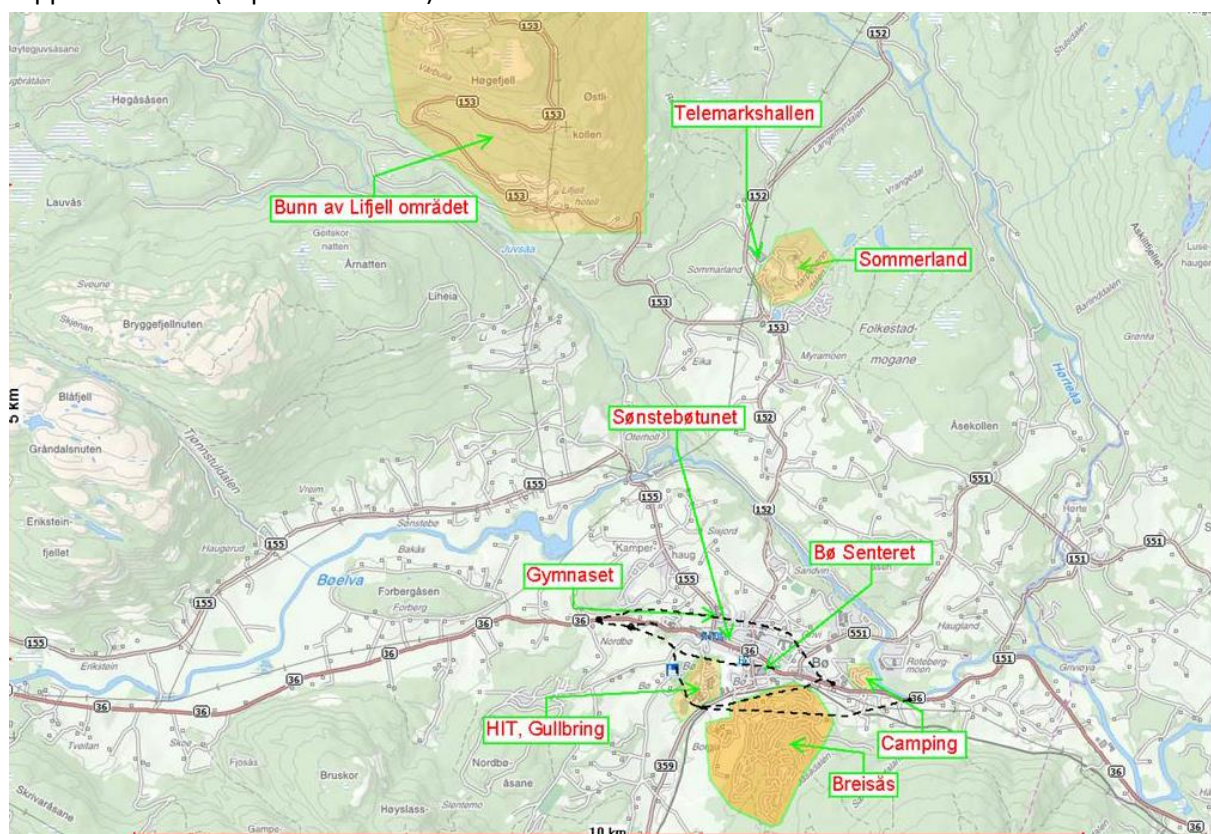
opprustning av eksisterende trasé. Planarbeidet er ikke avsluttet.

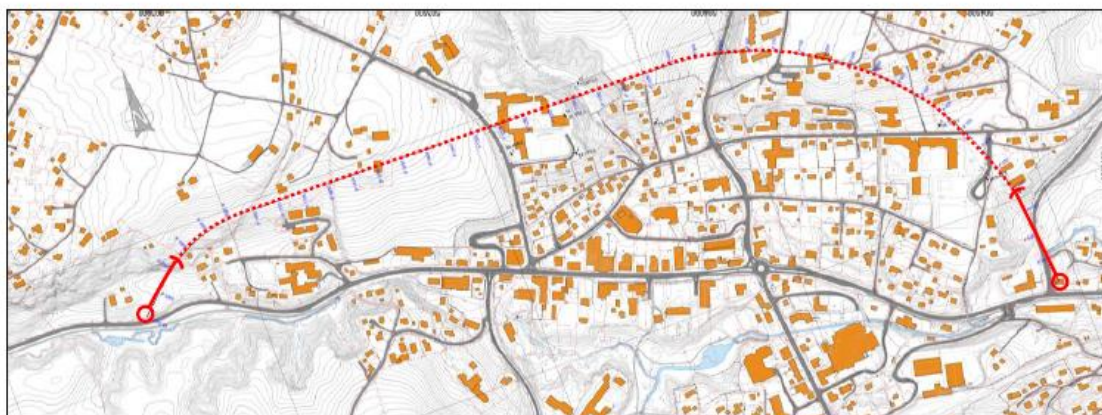
Figur 31– kilde: Statens Vegvesen

Rv 36 Bø sentrum

Det er ikke satt i gang noe planarbeid, men alternativ trasé til rv 36 utenom sentrum er vurdert i rapport fra 2013 (Asplan Viak 2013).

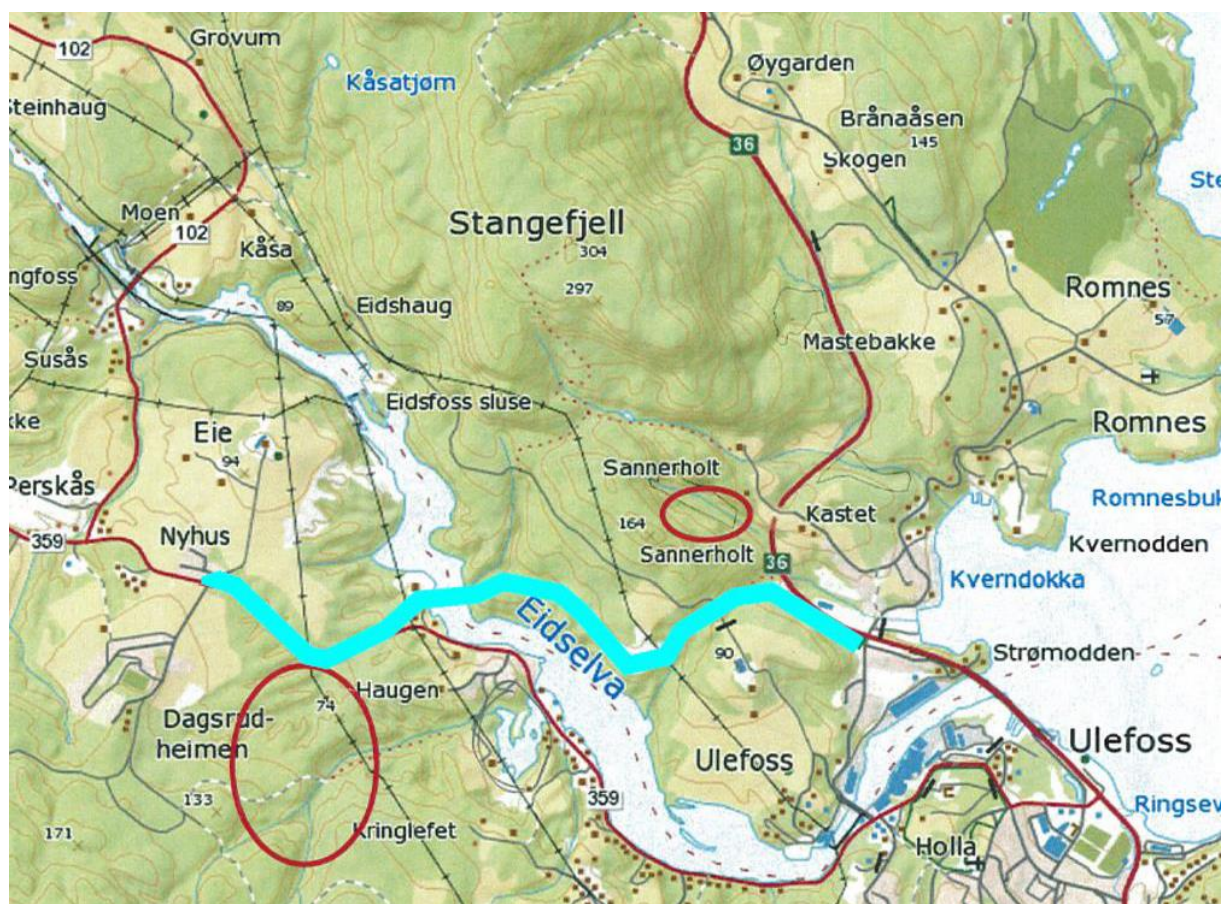
Figur 32 kilde: Statens Vegvesen

Figur 33 kilde: Statens Vegvesen Figuren viser traséen som er vurdert som den mest aktuelle omlegginga av rv 36 utenfor Bø sentrum i rapport fra 2013 (Asplan Viak 2013).

Fv 359 Kaste – Stoadalen

Finansieringen ble avklart i fylkestinget 27.10.2015 og innebærer bompengefinansiering og tilskudd fra Telemark fylkeskommune på 140 millioner kroner.

Figur 33 kilde: Statens Vegvesen

De to røde sirklene viser alternativer for deponi av overskuddsmasser og har ikke noe med selve trasevalget å gjøre.

INTEGRERING OG MANGFOLD

Innvandrere i kommunene

Tabell 34 Bø - innvandrere

	2012	2013	2014	2015
Europa - Tyrkia	304	328	330	385
Afrika	49	60	70	74
Asia med Tyrkia	151	148	152	135
Amerika, Osenia	35	33	29	36

Tabell 35 Sauherad - innvandrere

	2012	2013	2014	2015
Europa - Tyrkia	141	199	225	228
Afrika	31	50	60	66
Asia med Tyrkia	109	110	96	102
Amerika, Osenia	10	1012	12	

Kilde: SSB

Tabell 36 Nome - innvandrere

	2012	2013	2014	2015
Europa - Tyrkia	304	319	364	386
Afrika	90	126	139	119
Asia med Tyrkia	124	132	142	155
Amerika, Osenia	19	23	22	18

Kilde: SSB

Tabell 37 Seljord - innvandrere

	2012	2013	2014	2015
Europa - Tyrkia	129	135	148	153
Afrika	31	29	40	35
Asia med Tyrkia	23	21	15	36
Amerika, Osenia	15	16	14	14

Kilde: SSB

Sysselsatte innvandrere i prosent

Tabell 38 Bø

	2012	2013	2014
Menn EØS/EFTA, Amerika	50,7	47,6	51,2
Menn Asia Afrika	35,0	35,6	39,4
Kvinner EØS/EFTA Amerika	55,7	50,0	44,2
Kvinner Asia, Afrika	43,0	45,8	46,1

Kilde: SSB

Tabell 39 Sauherad – sysselsatte innvandrere i prosent

	2012	2013	2014
Menn EØS/EFTA, Amerika	77,2	73,0	72,7
Menn Asia Afrika	51,4	54,7	44,6
Kvinner EØS/EFTA Amerika	72,3	68,4	62,7
Kvinner Asia, Afrika	47,7	44,0	48,9

Kilde: SSB

Tabell 40 Nome – sysselsatte innvandrere i prosent

	2012	2013	2014
Menn EØS/EFTA, Amerika	75,4	78,0	76,1
Menn Asia Afrika	35,6	32,8	30,7
Kvinner EØS/EFTA Amerika	66,0	67,2	59,0
Kvinner Asia, Afrika	39,6	44,0	41,8

Kilde: SSB

Tabell 41 Seljord – sysselsatte innvandrere i prosent

	2012	2013	2014
Menn EØS/EFTA, Amerika	86,9	84,5	86,3
Menn Asia Afrika	40,9	31,8	24,1
Kvinner EØS/EFTA Amerika	72,5	71,7	67,2
Kvinner Asia, Afrika	42,9	42,9	39,0

Kilde: SSB

Tabellene viser at menn fra Asia og Afrika gjennomgående har en lavere sysselsetting enn kvinner fra samme område!

Nøkkeltall for bosettings- og introduksjonsprogrammet i Bø kommune – tall fra IMDI

Tabell 42

Antall innbyggere	Innvandrere og norskfødte med innvandrer bakgrunn	Andel i %	Gruppe 1	Gruppe 2
5 791	643	11,1	317 = 5,5 %	326 = 5,6 %

Med gruppe 1 menes det borgere fra EU, EØS, USA, Canada, Australia og New Zealand. Gruppe 2 er borgere fra Asia, Afrika, Latin- Amerika, Oseania, unntatt Australia, New Zealand og Europa utenom EU/EØS

Tabell 43 Bosetting av flyktninger

Anmodet 2012	Vedtak 2012	Bosatte 2012	Familiegjenforente 2012	Anmodet 2013	Vedtak 2013
10	10	12	5	20	14

Tabell 44 Bosetting sammenlignet med andre byer

	Anmodet 2012	Vedtak 2012	Bosatte 2012	Anmodet 2013	Ved tak 2013
Tinn	15	10	16	20	10
Risør	15	15	18	25	25
Songdalen	20	20	25	30	20

Tabell 45 Resultater introduksjonsordning

2011	Antall fullførte deltakere	%-andel i arbeid eller utdanning (utenom grunnskole)	%-andel i arbeid eller utdanning (inkludert grunnskole)	Målet på nasjonalt nivå
	15	53,4	53,4	55 %
2012	Antall fullførte deltakere	%-andel i arbeid eller utdanning (utenom grunnskole)	%-andel i arbeid eller utdanning (inkludert grunnskole)	Målet på nasjonalt nivå
	10	50	80	55 %

På landsbasis er gjennomsnittlig resultatoppgåelse 46 % i 2011, og 47 % i 2012.

Tabell 46 Resultater for norskprøve 2 og 3

2012	Norskprøve 2		Norskprøve 3	
Muntlig	Antall møtt	5	Antall møtt	9
	Andel bestått	-	Andel bestått	-
Skriftlig	Antall møtt	11	Antall møtt	7
	Andel bestått	36 %	Andel bestått	-

Tabell 47 Tilskudd fra IMDi 2012, og 5-år perioden 01.01.08- 31.12.12

Tilskudd til:	2012	5 års perioden
Integrering	8 197 100	45 878 700
Skole	88 000	590 400
Funksjonshemmede 1 + 2	150 900	3 816 300
Enslige mindreårige	3 370 906	9 771 903
Kommunale utviklingsmidler 2013		
Jobbsjansen		
Annet*	1 887 700	3 548 400
Sum	13 694 606	63 605 703

*resultattilskudd, barnehage-tilskudd, eldre, frivillig arbeid, Fou-midler,++

Nøkkeltall for bosettings- og introduksjonsprogrammet i Sauherad kommune – tall fra IMDI

Tabell 48

Antall innbyggere	Innvandrere og norskfødte med innvandrer bakgrunn	Andel i %	Gruppe 1	Gruppe 2
4 369	414	9,5	185 = 4,2 %	229 = 5,2 %

Med gruppe 1 menes det borgere fra EU, EØS, USA, Canada, Australia og New Zealand. Gruppe 2 er borgere fra Asia, Afrika, Latin- Amerika, Oseania, unntatt Australia, New Zealand og Europa utenom EU/EØS

Tabell 49 Bosetting av flyktninger

Anmodet 2012	Vedtak 2012	Bosatte 2012	Familiegjenforente 2012	Anmodet 2013	Vedtak 2013
15	15	23	4	20	15

Tabell 50 Bosetting sammenlignet med andre byer

	Anmodet 2012	Vedtak 2012	Bosatte 2012	Anmodet 2013	Vedtak 2013
Bø (Telemark)	10	10	12	20	14
Drangedal	10	0	5	10	5
Froland	10	10	11	15	0

Tabell 51 Resultater introduksjonsordning

2011	Antall fullførte deltakere	%-andel i arbeid eller utdanning (utenom grunnskole)	%-andel i arbeid eller utdanning (inkludert grunnskole)	Målet på nasjonalt nivå
	8	25	25	55 %
2012	Antall fullførte deltakere	%-andel i arbeid eller utdanning (utenom grunnskole)	%-andel i arbeid eller utdanning (inkludert grunnskole)	Målet på nasjonalt nivå
	9	33	67	55 %

På landsbasis er gjennomsnittlig resultatoppgåelse 46 % i 2011, og 47 % i 2012.

Tabell 52 Resultater for norskprøve 2 og 3

2012	Norskprøve 2		Norskprøve 3	
Muntlig	Antall møtt	14	Antall møtt	2
	Andel bestått	64 %	Andel bestått	-
Skriftlig	Antall møtt	15	Antall møtt	2
	Andel bestått	67 %	Andel bestått	-

Tabell 53 Tilskudd fra IMDi 2012, og 5-år perioden 01.01.08- 31.12.12

Tilskudd til:	2012	5 års perioden
Integrering	8 764 000	45 816 500
Skole	187 000	991 600
Funksjonshemmede 1+2	3 144 981	12 433 429
Enslige mindreårige	1 902 600	4 389 989
Kommunale utviklingsmidler 2013		
Jobbsjansen		
Annet*	2 633 376	5 206 376
Sum	16 631 957	68 837 894

*resultattilskudd, barnehage-tilskudd, eldre, frivillig arbeid, Fou-midler,++

Nøkkeltall for bosettings- og introduksjonsprogrammet i Nome kommune – tall fra IMDI

Tabell 54

Antall innbyggere	Innvandrere og norskfødte med innvandrer bakgrunn	Andel i %	Gruppe 1	Gruppe 2
6 625	681	10,3	294 = 4,4 %	387 = 5,8 %

Med gruppe 1 menes det borgere fra EU, EØS, USA, Canada, Australia og New Zealand. Gruppe 2 er borgere fra Asia, Afrika, Latin- Amerika, Oseania, unntatt Australia, New Zealand og Europa utenom EU/EØS

Tabell 55 Bosetting av flykninger

Anmodet 2012	Vedtak 2012	Bosatte 2012	Familiiegjenforente 2012	Anmodet 2013	Vedtak 2013
10	10	10	4	15	10

Tabell 56 Bosetting sammenlignet med andre byer

	Anmodet 2012	Vedtak 2012	Bosatte 2012	Anmodet 2013	Ved tak 2013
Risør	15	15	18	25	25
Songdalen	20	20	25	30	20
Tinn	15	10	16	20	10

Tabell 57 Resultater introduksjonsordning

2011	Antall fullførte deltakere	%-andel i arbeid eller utdanning (utenom grunnskole)	%-andel i arbeid eller utdanning (inkludert grunnskole)	
	<5	-	-	
2012	Antall fullførte deltakere	%-andel i arbeid eller utdanning (utenom grunnskole)	%-andel i arbeid eller utdanning (inkludert grunnskole)	Målet på nasjonalt nivå
	5	80	80	55 %

På landsbasis er gjennomsnittlig resultatoppgåelse 46 % i 2011, og 47 % i 2012. **MARK: Unntatt offentlighet jfr. Off.l. §13 og forv. l. §13.**

Kommuner hvor færre enn 5 deltakere avsluttet program i løpet av kalenderåret er resultat unntatt offentlighet.

Tabell 58 Resultater for norskprøve 2 og 3

2012	Norskprøve 2		Norskprøve 3	
Muntlig	Antall møtt	15	Antall møtt	2
	Andel bestått	87 %	Andel bestått	-
Skriftlig	Antall møtt	15	Antall møtt	2
	Andel bestått	80 %	Andel bestått	-

Tabell 59 Tilskudd fra IMDi i 2012 og 5-år perioden 01.01.08- 31.12.12

Tilskudd til	2012	5 års perioden
Integrering	6 657 000	29 400 000
Skole	186 500	655 100
Funksjonshemmede 1 + 2	1 589 200	2 306 793
Enslige mindreårige		1 042 716
Kommunale utviklingsmidler		
Annet	630 000	892 100
Sum	9 062 700	34 280 472

Tabell 60 Nøkkeltall for bosettings- og introduksjonsprogrammet i Seljord kommune – tall fra IMDI

Antall innbyggere	Innvandrere og norskfødte med innvandrers bakgrunn	Andel i %	Gruppe 1	Gruppe 2
2 945	216	7,3	142 = 4,8 %	74 = 2,5 %

Med gruppe 1 menes det borgere fra EU, EØS, USA, Canada, Australia og New Zealand. Gruppe 2 er borgere fra Asia, Afrika, Latin- Amerika, Oseania, unntatt Australia, New Zealand og Europa utenom EU/EØS

Tabell 61 Bosetting av flyktninger

Anmodet 2012	Vedtak 2012	Bosatte 2012	Familiegjenforente 2012	Anmodet 2013	Vedtak 2013
10	10	1	0	10	10

Tabell 62 Bosetting sammenlignet med andre byer

	Anmodet 2012	Vedtak 2012	Bosatte 2012	Anmodet 2013	Vedtak 2013
Siljan	10	10	15	15	10
Gjerstad	10	10	13	15	10
Drangedal	10	0	5	10	5

Tabell 63 Resultater introduksjonsordning

2011	Antall fullførte deltakere	%-andel i arbeid eller utdanning (utenom grunnskole)	%-andel i arbeid eller utdanning (inkludert grunnskole)	Målet på nasjonalt nivå
	6	83,3	83,3	55 %
2012	Antall fullførte deltakere	%-andel i arbeid eller utdanning (utenom grunnskole)	%-andel i arbeid eller utdanning (inkludert grunnskole)	Målet på nasjonalt nivå
	6	50	50	55 %

På landsbasis er gjennomsnittlig resultatoppnåelse 46 % i 2011, og 47 % i 2012.

Tabell 64 Resultater for norsksprøve 2 og 3

2012	Norsksprøve 2		Norsksprøve 3	
Muntlig	Antall møtt	9	Antall møtt	5
	Andel bestått	-	Andel bestått	-
Skriftlig	Antall møtt	3	Antall møtt	3
	Andel bestått	-	Andel bestått	-

Tabell 65 Tilskudd fra IMDi 2012, og 5-år perioden 01.01.08- 31.12.12

Tilskudd til:	2012	5 års perioden
Integrering	4 417 000	21 192 700
Skole	76 500	321 000
Funksjonshemmede 1+2	718 061	1 280 571
Enslige mindreårige		
Kommunale utviklingsmidler 2013		
Jobbsjansen		
Annet*	1 232 292	1 674 992
Sum	6 443 353	24 469 263

*resultattilskudd, barnehage-tilskudd, eldre, frivillig arbeid, Fou-midler,++

Kommentar: Resultatet av introduksjonsprogrammet viser at alle kommunene unntatt Seljord i 2011 lå under den nasjonale målsettingen, mens det i 2012 bare var Seljord som lå under. Men tallene viser med all tydelighet at alle kommunene har store utfordringer på dette området ikke minst nå som kravet om bosetting av nye flyktninger vil forventes å øke.

KLIMA OG MILJØ

Generelt

Omfanget av dette kapitlet er ikke så stort som viktigheten burde tilsi. Men det finnes lite eller ingen statistikk om klimaforhold som er brutt ned på kommunenivå. I Miljøverndepartementets budsjettproposisjon for 2016 heter det derfor:

«Til utarbeiding av statistikk for kommunale klimagassutslepp foreslår regjeringa å løyve 6,4 mill. kroner. Kommunane er gjennom ei statleg planretningslinje pålagt å drive klima- og energiplanlegging. Å fordele utslepp av klimagassar på enkeltkommunar er svært krevjande. Eit nytt statistikkssystem vil så langt som mogleg vise utviklinga i klimagassutslepp i kommunane, vil kunne lette prioriteringa mellom ulike tiltak, og vil så langt det er mogleg måle effekten av tiltaka.»

Klima- og energiplanlegging vil derfor bli en stor utfordring i kommende periode.

Her er en link til en presentasjon fra Bjerknessenteret om global og regional klimautvikling:

<http://folk.uib.no/ngfhd/01sep2015.html>

Konsekvenser av klimaendringer

Alle kommunene har risiko- og sårbarhetsanalyser som beskriver konsekvenser av klimaendringer i kommunene.

Prognosene for klimaendringene indikerer at Midt-Telemark vil få litt varmere og våtere vintre og litt varmere og tørrere somre, men i sum noe økt nedbør på årsbasis. Større variasjon i vinterværet kan gi økt flomfare om vinteren. Prognosene sier også at sannsynligheten for lokale nedbørsepisoder med høy nedbørsintensitet vil øke. Dette kan forekomme hele året. Flommen i Telemark i september 2015 er godt eksempel på denne type ekstremnedbør som førte til store skader.

Mer intens nedbør utgjør det en kan kalle landskapsomformende klimaendring, som føre med seg økt ravinering, generell jorderosjon og at vannveiene rydder seg / krever mer plass. Mer plasskrevende vannveier på bebygd areal kan medføre store materielle skader og i noen tilfelle fare for liv og helse.

Mulige endringer i klima som kan påvirke vekstforholdene, kan føre til nye betingelser for landbruket. Dette vil kunne påvirke dyrkingsmetoder, hvilke kulturer som kan dyrkes og kvalitetsfaktorer i produksjonene.

Det er og tegn som tyder på at klimaendringen også kan føre til jevnlig inntrengning av kald vinterluft fra Arktis/Sibir over Norge. Ekstrem tørke vil først og fremst ramme landbruk, men kan også påvirke private drikkevannsbrønner. Kommunal drikkevannsforsyning vil bli lite berørt. Ekstrem kulde kan

føre til problemer med vannforsyning ved at vannledninger fryser. Ekstrem kulde kombinert med strømbrudd kan medføre fare for mennesker, spesielt eldre mennesker. Institusjoner med strømbasert oppvarming er utsatt. Risiko knyttet til ekstrem varme vurderes som liten.

Globalt ser vi tegn til at klimaendringer med konsekvenser som indikert lokalt i avsnittene ovenfor, nå skaper konflikter og flyktningestrømmer. Dette vil utfordre lokalt blant annet gjennom økt behov for bosetting av flyktninger.

Klimaendringer og økt nedbør vil og få store konsekvenser for dimensjoneringen av kommunale avløpsanlegg. To kommuner i Telemark har hatt tilsyn fra Fylkesmannen i forhold til dette og det ble avdekket betydelige mangler. Alle kommuner vil få store utfordringer i forhold til kapasiteten på sine avløpsanlegg.

Vannmiljø og vannforvaltning

Vannområde Midtre Telemark som i tillegg til kommunene Nome, Sauherad, Bø og Seljord også omfatter Skien, Notodden, Hjartdal, Kviteseid og Tokke, er en del av en større «Regional plan for vannforvaltning i Vest-Viken 2016-2021».

Vannområde Midtre Telemark omfatter i hovedsak alt areal i de fire kommunene Bø, Nome, Sauherad og Seljord. Tabellen visere en enkel framstilling av hvor mange innsjøvannforekomster og elvevannforekomster det finnes i hver kommune. Videre viser den også antall vannforekomster som befinner seg i kategorien «risiko» (risiko for ikke å oppnå fastsatt miljømål «god økologisk tilstand» innen 2021), og hvor mange vannforekomster som er sterkt modifiserte (SMVF = vannforekomster som har blitt betydelig fysisk endret for å ivareta samfunnsnyttige formål som kraftproduksjon, drikkevann, vannuttak, landbruk, skipsfart, flomvern og lignende.). Jo høyere antall SMVF, jo høyere er graden av kraftpåvirkning i kommunen. For Bø, Nome og Sauherad er det i all hovedsak påvirkninger fra spredte avløp og jordbruk som er årsak til at vannforekomsten er i risiko. Dette er viktig sett i forhold til klimautfordringene man står ovenfor. Økt mengde nedbør og mer ekstremvær vil kunne føre til økte utfordringer med landbrukspåvirkning og påvirkning fra spredte avløp (økt avrenning). I tillegg kan man ved økt nedbør/ekstremvær også oppleve større mengder vann inn på renseanleggene noe som kan føre til dårligere rensing av avløpsvann. Dette er viktig å ha med seg inn i klimadebatten. For Seljords del er påvirkning fra landbruk mindre (i hovedsak bare i Flatdal), men påvirkning fra spredte avløp er som for de andre kommunene. Derimot er kraftpåvirkningen langt større. Det er også viktig å merke seg at det er knyttet stor usikkerhet til risikovurdering av vannforekomstene da det er lite «måledata» å finne. Det er i gang noe overvåking som på sikt vil være med på å bekrefte/avkrefte bekymringen for vannforekomsten. Det vil også bli utarbeidet forurensningsregnskap for Midtre Telemark vannområde, men ferdigstillingen vil ikke skje før årsskiftet 2015 tidligst.

Tabell 66 Vannforekomster

	Antall vannforekomster		Antall vannforekomster i risiko		Antall Sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF)		Hovedutfordring
	Innsjø	Elv	Innsjø	Elv	Innsjø	Elv	
Kommune							
Nome	11	50	2	19	0	2	I stor grad landbruk og spredte avløp
Bø	2	35	1	20	0	2	I stor grad landbruk og spredte avløp
Sauherad	5	28	3	13	2	2	I stor grad landbruk og spredte avløp
Seljord	12	77	4	26	2	12	Større grad av kraftpåvirkning, noe på landbruk og spredte avløp
Totalt	30	190	10	78	4	18	

Kilde: Vannportalen

TABELLER

Tabell nr. 1	Samlet befolkning pr. 1.1.2015
Tabell nr. 2	Bø: Fødselsoverskudd/underskudd – innflytting/utflytting 2014
Tabell nr.3	Sauherad: Fødselsoverskudd/underskudd – innflytting/utflytting 2014
Tabell nr. 4	Nome: Fødselsoverskudd/underskudd – innflytting/utflytting 2014
Tabell nr. 5	Seljord: Fødselsoverskudd/underskudd – innflytting/utflytting 2014
Tabell nr. 6	Samlet: Fødselsoverskudd/underskudd – innflytting/utflytting 2014
Tabell nr. 7	Innbyggere 20-66 år per innbyggere 67 år og over
Tabell nr. 8	Innbyggere 20-66 år i forhold til innbyggere 80 år og over
Tabell nr. 9	Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning og andel barn 1-5 år med barnehageplass
Tabell nr. 10	Andel elever som får spesialundervisning i grunnskolen
Tabell nr. 11	Frafall fra videregående skole
Tabell nr. 12	Kulturbarometeret 2014
Tabell nr. 13	Andel brukere i grunnskolealder av kultur- og musikkskoleelever (%)
Tabell nr. 14	Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (kroner)
Tabell nr. 15	Utlån alle medier per innbygger
Tabell nr. 16	Netto driftsutgifter i prosent av totale driftsutgifter
Tabell nr. 17	Innpendling og utpendling i kommunene i 2013
Tabell nr. 17 A	Arbeidsplassvekst i kommunene i Telemark 2014
Tabell nr. 18	Ledighetstall i prosent av arbeidsstyrken - 2013, 2014 og januar - juli 2015
Tabell nr. 19	Barn med barnevernstiltak (antall)
Tabell nr. 20	Barn med barnevernstiltak (prosent av barn 0-17 år)
Tabell nr. 21	Brutto utbetalt sosialhjelp
Tabell nr. 22	Utvikling av antall jordbruksbedrifter og antall dekar i produksjon
Tabell nr. 23	Utvikling i dyrehold fra 2004 til 2011
Tabell nr. 24	Areal fordelt på vekstgruppe

Tabell nr. 25	Areal, tilvekst, avvirkning og investering i skogen (skjøtselstiltak)
Tabell nr. 26	Verdiskaping fra jordbruk, skogbruk, tilleggsnæringer, bruttoprodukt, millioner kroner
Tabell nr. 27	Årsverk i landbruket
Tabell nr. 28	Elg- og hjortejakt 2000 - 2014
Tabell nr. 29	Omdisponering av dyrka og dyrkbar mark og nydyrka areal, dekar
Tabell nr. 30	Antall landbruks -eiendommer i alt
Tabell nr. 31	Boligbygging i kommunene 2010 – 2014
Tabell nr. 32	Størrelsen på husholdningene i kommunene (tall fra 2011 i prosent)
Tabell nr. 33	Personer pr husholdning i prosent
Tabell nr. 34	Bø: Innvandrere i kommunen
Tabell nr. 35	Sauherad: Innvandrere i kommunen
Tabell nr. 36	Nome: Innvandrere i kommunen
Tabell nr. 37	Seljord: Innvandrere i kommunen
Tabell nr. 38	Bø: Sysselsatte innvandrere i prosent
Tabell nr. 39	Sauherad: Sysselsatte innvandrere i prosent
Tabell nr. 40	Nome: Sysselsatte innvandrere i prosent
Tabell nr. 41	Seljord: Sysselsatte innvandrere i prosent
Tabell nr. 42	Bø: Innvandrere og norskfødte med innvandrer bakgrunn
Tabell nr. 43	Bø: Bosetting av flyktninger
Tabell nr. 44	Bø: Bosetting sammenlignet med andre byer
Tabell nr. 45	Bø: Resultater introduksjonsordning
Tabell nr. 46	Bø: Resultater for norskprøve 2 og 3
Tabell nr. 47	Bø: Tilskudd fra IMDi 2012, og 5-år perioden 01.01.08- 31.12.12
Tabell nr. 48	Sauherad: Innvandrere og norskfødte med innvandrer bakgrunn
Tabell nr. 49	Sauherad: Bosetting av flyktninger
Tabell nr. 50	Sauherad: Bosetting sammenlignet med andre byer
Tabell nr. 51	Sauherad: Resultater introduksjonsordning

Tabell nr. 52	Sauherad: Resultater for norskprøve 2 og 3
Tabell nr. 53	Sauherad: Tilskudd fra IMDi 2012, og 5-år perioden 01.01.08- 31.12.12
Tabell nr. 54	Nome: Innvandrere og norskfødte med innvandrer bakgrunn
Tabell nr. 55	Nome: Bosetting av flyktninger
Tabell nr. 56	Nome: Bosetting sammenlignet med andre byer
Tabell nr. 57	Nome: Resultater introduksjonsordning
Tabell nr. 58	Nome: Resultater for norskprøve 2 og 3
Tabell nr. 59	Nome: Tilskudd fra IMDi 2012, og 5-år perioden 01.01.08- 31.12.12
Tabell nr. 60	Seljord: Innvandrere og norskfødte med innvandrer bakgrunn
Tabell nr. 61	Seljord: Bosetting av flyktninger
Tabell nr. 62	Seljord: Bosetting sammenlignet med andre byer
Tabell nr. 63	Seljord: Resultater introduksjonsordning
Tabell nr. 64	Seljord: Resultater for norskprøve 2 og 3
Tabell nr. 65	Seljord: Tilskudd fra IMDi 2012, og 5-år perioden 01.01.08- 31.12.12
Tabell nr. 66	Antall vannforekomster

FIGURER

- Figur nr. 1 Utviklingen i innbyggertall 1972 - 2015
- Figur. nr. 2 Andel 80+ som del av befolkningen. 2016-2040
- Figur nr. 3 Bø: Framskriving av befolkningsutviklingen i kommunen 2000 - 2030
- Figur nr. 4 Sauherad: Framskriving av befolkningsutviklingen i kommunen 2000 - 2030
- Figur nr. 5 Nome: Framskriving av befolkningsutviklingen i kommunen 2000 - 2030
- Figur nr. 6 Seljord: Framskriving av befolkningsutviklingen i kommunen 2000-. 2030
- Figur nr. 7 Bø: Framskriving av folketallet fordelt på aldersgrupper 2014 - 2040
- Figur nr. 8 Sauherad: Framskriving av folketallet fordelt på aldersgrupper 2014 - 2040
- Figur nr. 9 Nome: Framskriving av folketallet fordelt på aldersgrupper 2014 - 2040
- Figur nr. 10 Seljord: Framskriving av folketallet fordelt på aldersgrupper 2014 – 2040
- Figur nr. 11 Telemark: Framskriving av folketallet fordelt på aldersgrupper 2014 - 2040
- Figur nr. 11 A Hele landet: Framskriving av folketallet fordelt på aldersgrupper 2014 - 2040
- Figur nr. 12 Bø: Pendlingsstrømmer 2013
- Figur nr. 13 Sauherad: Pendlingsstrømmer 2013
- Figur nr. 14 Nome: Pendlingsstrømmer 2013
- Figur nr. 15 Seljord: Pendlingsstrømmer 2013
- Figur nr. 16 Bø: Arbeidsplassutvikling fordelt på næringer - 2014 - 2030
- Figur nr. 17 Sauherad: Arbeidsplassutvikling fordelt på næringer - 2014 - 2030
- Figur nr. 18 Nome: Arbeidsplassutvikling fordelt på næringer - 2014 - 2030
- Figur nr. 19 Seljord: Arbeidsplassutvikling fordelt på næringer - 2014 - 2030
- Figur nr. 20 Bø: Prognose for arbeidsplassutviklingen 2014 - 2030
- Figur nr. 21 Sauherad: Prognose for arbeidsplassutviklingen 2014 – 2030
- Figur nr. 22 Nome: Prognose for arbeidsplassutviklingen 2014 - 2030
- Figur nr. 23 Seljord: Prognose for arbeidsplassutviklingen 2014 - 2030
- Figur nr. 24 Andelen 30-39 år med videregående eller mer som høyeste fullførte utdanningsnivå
- Figur nr. 25 Andelen barn (0-17 år) i lavinntektsfamilier

Figur nr. 26	Andelen uføretrygdede. 18-44 år
Figur nr. 27	Brukere av legemidler mot psykiske lidelser
Figur nr. 28	Andelen ungdomsskoleelever med symptomer på depressivt stemningsleie og som er plaget av ensomhet den siste uken
Figur nr. 29	Brukere av primærhelsetjenesten som følge av muskel- og skjelettplager og -diagnoser
Figur nr. 30	Bø – Seljord rv 36
Figur nr. 31	Rv 36 Ulefoss - Gvarv
Figur nr. 32	Rv 36 Fen – alternative traseer
Figur nr. 33	Rv 36 Bø sentrum
Figur nr. 34	Fv 359 Kaste – Stoadalen

KILDER

Vi har brukt disse kildene for det statistiske materialet og kart:

Statistisk Sentralbyrå - <http://www.ssb.no/>

Telemarksforsking - <https://www.telemarksforsking.no/start/main.asp>

Telemarksbarometeret - <http://www.telemarksbarometeret.no/>

NAV - <https://www.nav.no/>

Ungdata - <http://www.ungdata.no/id/22414>

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) - <http://www.imdi.no/no/Fakta-og-statistikk/>

Statens Vegvesen -

<http://www.vegvesen.no/vegprosjekter?query=&fylke=Telemark&kommune=&veg=&fase=&vegpakke=&submit=S%C3%B8k&sok=S%C3%B8k>

Asplan Viak. 2013. Forstudie. Omlegging av rv 36 gjennom Bø.

Vannportalen - <http://www.vannportalen.no/>

Landbruksdirektoratet -

<https://www.slf.dep.no/no/jsessionid=F6C96708BD82F458B54AD9793730F9FC>

NILF - <http://www.nibio.no/>

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	12/16	14.01.2016
Kommunestyret		28.01.2016

Reglement for politiske møte**Saksdokument:****Saksutgreiing:**

Seljord kommune har ikkje tidlegare hatt reglement for politiske møte. Etter siste kommunestyreval var det ynskje om at det vart utarbeid eit slikt reglement.

Fylgjande framlegg til reglement er utarbeid på bakgrunn av reglement mellom anna i Fyresdal, Nissedal og i Telemark fylkeskommune. I tillegg er ordninga med spørjetime vidareført på bakgrunn av vedtak i kommunestyre i 2004, då ordninga med spørjetime vart vidareført på bakgrunn av tidelgare vedtak frå 1998.

Reglement for Seljord kommunestyre

Reglement for kommunestyret gjeld tilsvarande for andre folkevalde organ, der dette ikkje er i strid med lover, føresegner eller vedtak i kommunestyret.

1. Medlemstalet

Talet på medlemmer i Seljord kommunestyre er fastsett ved eige vedtak til 21.

2. Arbeidsområde

Kommunestyret er kommunen sitt øvste politiske organ og gjer vedtak på vegne av kommunen. Delar av kommunestyret si avgjerdsmyndigheit kan ved delegeringsreglement bli overført til formannskap eller andre utval, til ordførar eller rådmann.

3. Saksførebuing

Rådmannen skal sjå til at dei saker som blir lagt fram for folkevalde organ, er forsvarleg utgreidd, og at vedtak blir sett i verk, jf. kommunelova § 23 nr. 2. Rådmannen syter for at sakene til kommunestyret blir sendt elektronisk saman med naudsynte vedlegg.

Formannskapet gjev innstilling, jf. kommunelova § 8 nr. 3, til økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak. Formannskap, andre utval eller rådmann gjev innstilling i alle saker som desse

legg fram for kommunestyret. Dette gjeld likevel ikkje ved val, der valnemnda innstiller.

Som ledd i politisk saksførebuing, kan kommunestyret opprette ad-hoc utval. Eit ad-hoc utval skal ha minst 3 medlemmer. Eit ad-hoc utval skal arbeide etter eit konkret mandat med tidsavgrensa oppgåver, og skal levere si tilråding/innstilling til kommunestyret. Når oppgåva er fullført vert ad-hoc utvalet automatisk avvikla. Rådmannen skal syte for at ad-hoc utvalet får naudsynt fagleg bistand og sekretærtenester.

4. Innkalling til møte

Kommunestyret held møte etter fastsett møteplan for året. Elles kan det haldast møte når ordføraren finn det naudsynt, eller når 1/3 av kommunestyret sine medlemmer krev det.

Ordføraren kallar kommunestyret saman til møte. Innkallinga skal ha opplysningar om tid og stad for møtet, oversyn over kva for saker som skal handsamast, kopi av saksutgreiing med innstilling og eventuell vedlegg, og opplysning om kvar saksdokumenta er lagde ut for gjennomsyn.

Ordføraren set opp saksliste og er ansvarleg for innkallinga. Innkallinga blir sendt ut elektronisk i høveleg tid, når ikkje lov eller føresegner fastset noko anna.

Innkallinga blir sendt til:

- Medlemene av kommunestyret
- Varamedlemer av kommunestyret
- Leiarane i dei politiske kommunepartia
- Rådmann og medlemmer av leiargruppa
- Kontrollutval og revisor
- Pressa

Innkallinga med oversyn over dei saker som skal opp til handsaming, blir kunngjort på forsvarleg vis.

Innkallinga skal så langt det let seg gjere opplyse om eksterne orienteringar eller andre utgreingar som vil kome i møte.

5. Utlegging av dokument

Samstundes med innkallinga blir eit eksemplar lagt ut på innsynsmodulen på heimesida til Seljord kommune og på sentralbordet på kommunehuset. Dette gjeld ikkje dokument som ut frå lov kan haldast utanom offentleg innsyn.

6. Forfall – varamedlemer

Dersom eit medlem eller eit varamedlem som er innkalla ikkje kan møte i kommunestyret på grunn av lovleg forfall, skal vedkomande utan opphald melde dette til ordføraren. Med lovleg fråfall reknast sjukdom eller andre vektige velferdsgrunnar.

Ordføraren kallar straks inn varamedlem. Det same skal ordføraren gjere når ordføraren er kjent med at nokon må tre ifrå som ugild i sak som skal handsamast i møtet.

Ordførarens myndighet her kan vidaredelegerast til rådmannen.

Medlemen skal sjølv i god tid seie frå om høve som gjer eller kan gjere vedkomande ugild, jamfør forvaltingslova § 8. 3. ledd.

Må nokon på grunn av lovleg forfall gå ifrå møtet under forhandlingane, melder vedkomande straks frå til møteleiaren. Varamedlem som er til stades, eller som viss mogeleg blir kalla inn, trer inn i staden for vedkomande.

Dersom eit varamedlem lovleg har teke sete i møtet, men den som han møter for, eller eit anna vara medlem som står lenger framme i nummerrekkja, likevel kjem til møtet, då skal den førstnemnde vere med i møtet til dei er ferdige med den saka som var påbyrja då den andre kom.

7. Andre deltakarar i møtet enn medlemene i kommunestyret

Rådmannen tek del i møtet med talerett, jf. kommunelova § 23 nr.3.

Revisor tek del med talerett i saker som kjem frå kontrollutvalet.

Andre kan ta del i møtet om det er heimel for dette i særlov.

Ordføraren eller kommunestyret sjølve kan elles kalle inn andre når dette måtte vere naudsynt. Desse kan gje opplysningar, men har ikkje høve til å take del i drøftingane. Rådmannen kan ha med andre tilsette til å utføre naudsynte sekretæroppgåver, eller utgreiingar.

8. Møteleiar

Ordføraren leiar møtet. Om ordføraren har meldt forfall, leiar varaordføraren møtet.

Har baa forfall må kommunestyret velje møteleiar etter reglane i kommunelova § 32 nr.4.

Vil møteleiaren ta del i ordsiftet, skal møteleiaren gje leiinga av møtet til ein annan.

Møteleiaren skal syte for at det er god orden i møteromet.

9. Opne møte og teieplikt i lukka møte

Møta skal haldast for opne dører. Men kommunestyret kan/skal etter § 31 nr. 2-5 i kommunelova gjere vedtak om at einskilde saker skal handsamast for stengde dører, når vilkåra for dette er til stades. Spørsmålet om dette blir drøfta for stengde dører dersom møteleiaren krev det, eller kommunestyret gjer vedtak om det, etter § 31a nr. 1 i kommunelova.

Vedtak om at ei sak skal handsamast for stengde dører tyder ikkje at kommunestyret sine medlemmer og dei kommunale tenestemenn som er til stades har teieplikt om alle opplysningar som kjem fram i møte, teieplikta gjeld berre opplysningar som er underlagt teieplikt jf. forvaltningslova eller andre relevante lover. Eit politisk organ kan ikkje påleggast teieplikt utover dette.

Dokument som er unnateke offentlegheit skal samlast inn etter at møtet er slutt.

10. Møtet tek til

På den tid som er fastsett i møteinnkallinga syter ordføraren for å rope opp dei som er med i kommunestyret og dei varamedlemene som møter for dei som har meldt forfall. Er det lovlege minstetalet tilstade, seier han at møtet er sett.

Når møtet er sett, kan ingen av dei som høyrer til kommunestyret gå ut av salen utan å melde frå til møteleiaren fyrst.

Dei som kjem etter oppropet, skal melde seg til møteleiaren før dei tek sete. Blir det under oppropet reist tvil om noko forfall, skal forfallet drøftast fyrst.

11. Rekkefylgje i sakshandsaming, saker som er teken opp til handsaming og saker som ikkje er nemnd i innkallinga.

Eksterne orienteringar skal takast før opprop.

Etter oppropet og referatsaker skal det setjast av tid til interpellasjonar og innsende spørsmål. Deretter skal kommunestyret handsame dei andre sakene som er nemnde i innkallinga, og i den rekkefylgja dei er sett opp i. Kommunestyret kan ev. gjere vedtak om ei anna rekkefylgje.

Når ei sak er teken opp til handsaming, kan møtet ikkje avsluttast før saka er avgjord med avrøysting eller kommunestyret har gjort vedtak om å utsette drøftingane om saka.

Ei sak som ikkje er nemnd i innkallinga til kommunestyremøtet, kan ikkje takast opp til realitetsavgjerd dersom møteleiaren eller 1/3 av møtelyden set seg imot at saka blir avgjord. Når saka av den grunn ikkje blir avgjord, kan kommunestyret sjølv med vanleg fleirtal avgjere at saka skal sendast til den kommunale instansen som ho høyrer under, eller ho kan førast opp på saklista for eit seinare møte.

12. Ugildskap

Eit medlem som ut frå kommunelova § 40 nr. 3 og forvaltningslova § 6 er ugilde i ei sak, skal ikkje vere med på handsaminga. Varamedlem skal kallast inn om dette er praktisk mogeleg. Kommunestyret si drøfting av spørsmålet om eventuell ugildskap og resultatet av røystinga skal protokollerast.

13. Utgreiing frå ordførar/møteleiar

Ordførar/møteleiar skal lese opp det som saka er kalla i innkallinga.

Ligg det føre tilråding frå formannskap/utval eller rådmann, blir dette lese opp.

Saksopplysningar som har kome etter at innkallinga er sendt medlemene, blir referert.

Ordførar/møteleiar greier elles ut om saka så langt ein finn det naudsynt.

14. Ordskifte

Møteleiar spør om nokon vil ha ordet i saka. Medlemmene får ordet i den rekkefylgja dei be om det. Bed to eller fleire om ordet samstundes, avgjer møteleiaren rekkefylgja.

Be eit medlem om ordet til replikk, får han høve til dette før møteleiar fortset på talarlista.

Talaren skal rette orda sine til møteleiaren, ikkje til møtelyden. Han skal halde seg nøye til saka eller til den delen av saka som ordskiftet gjeld. Det må ikkje seiast noko som er ei krenking mot møtelyden, mot nokon som er med i kommunestyret, eller mot andre. Heller ikkje må nokon lage uro til teikn på at han likar eller mislikar noko. Dersom eit medlem går ut over reglane om orden i reglementet, skal møteleiaren åtvara han. Åtvaring kan gjevast to gonger. Dersom han framleis ikkje rettar seg etter reglementet, kan møteleiaren ta ifrå han ordet, eller ved avstemming la forsamlinga ta avgjerd om denne skal bli stengd ute frå resten av møtet.

15. Replikk

Ein replikk rettar seg mot siste innlegg, og er ein kommentar, eit spørsmål eller ein faktaopplysning. Talaren får høve til å svare på replikken, svaret skal vera så kort som råd. Det er ikkje høve til å gje replikk til ein replikk.

16. Taletid og slutt på ordskiftet

Før ordskiftet i ei sak er starta, og under ordskiftet, kan kommunestyret med vanleg fleirtal vedta at taletida skal vere avgrensa til ei bestemt tid for kvart innlegg. Det kan med vanleg fleirtal bli gjort unnatak frå dette for gruppeleiar for kvar politisk partigruppe i forsamlinga, og for rådmann.

Finn kommunestyret at ei sak er drøfta ferdig, kan det med 2/3 fleirtal vedta å avslutte ordskiftet om saka.

17. Framlegg

Berre dei som er med i kommunestyret kan koma med framlegg, når ikkje noko særleg lovføresegn gjev andre rett til å kome med framlegg.

Framlegget skal gjevast skriftleg til møteleiaren og underskrivast av den som set det fram. Eit framlegg kan gjevast munnleg når det går ut på kven som skal veljast eller tilsetjast, eller på at den saka som er føre skal utsetjast eller sendast til eit anna kommunalt organ, eller går ut på at eit framlegg skal vrakast.

18. Når ei sak blir teken opp til røysting

Når ordskiftet er slutt, eller ingen ynskjer ordet, seier møteleiaren frå at saka er teken opp til røysting. Frå då og til røystinga er gjort må det ikkje vere meir ordskifte om saka eller gjerast nye framlegg. Heller ikkje er det høve til å take opp noko anna sak i denne tida.

Rett til å røyste har bare dei som er med i kommunestyret og som er i salen på denne tid saka blir teken opp til røysting. Medlemmene har krav på å få leggje ei kort forklaring for røystinga ved møteboka.

Er saka delt opp, eller det skal røystast over meir enn eitt framlegg, gjer møteleiaren framlegg om rekkefylgja i røystingane. Blir det ordskifte om dette, skal møteleiaren akte nøye på at talarane held seg til røystingss spørsmålet.

Kommunestyret kan berre treffe vedtak når minst halvparten av medlemmene har vore til stades under forhandlingane og røysta i vedkommande sak. Vedtak vert gjort med alminneleg fleirtall av dei røystene som er gitt, dersom røystetalet er likt i andre saker enn val (loddtrekking), avgjer røysta frå ordføraren. Dei som møter har plikt til å røyste, og dei kan ikkje gå ut av salen før røystinga er ferdig. Ved val og tilsetjing kan kvar enkel medlem krevje skriftleg røysting. I val og tilsetjing kan det nyttast blank røystesetel, jamfør kommunelova § 40 nr. 2.

19. Prøverøysting

Før dei røystar endeleg i ei sak, kan det haldast prøverøystingar som ikkje er bindande. Er den tilrådinga eller det framlegget dei skal røyste over delt opp i postar eller paragrafar, bør dei vanlegvis fyrst røyste førebels over kvar post eller paragraf, og så – med eller utan prøverøysting her og – røyste over heile tilrådinga eller heile framlegget.

20. Røystingsmåten

Møteleiaren skal opplyse om resultatet av røystinga, opplysinga skal og innehalde kva det enkelte medlem har røysta på.

Røysting skal gjerast på ein av desse måtane:

1. Stilleiande godkjenning, når ingen seier seg mot eit framlegg som møteleiaren set fram med spurnad om nokon har noko å seia imot det.
2. At møteleiaren bed dei som er mot eit framlegg om å reise seg eller å rekkje opp handa. Når møteleiaren vil det, eller ein annan i møtelyden krev det, skal det haldast motprov, såleis at dei som er for framlegget reiser seg eller rekkjer opp handa.
3. Namneopprop, med ja eller nei til svar, når møteleiaren ropar opp namna på dei som møter.

Det blir bestemt ved loddtrekking kva for namn som oppropet skal take til med, og så går det etter bokstavrekkeja.

Ein av dei, som møteleiaren nemner opp, kontrollerer røystinga med å merkje av på lista. Namneopprop skal nyttast når møteleiaren vil det, eller når ein i møtelyden krev det og får medhald hjå minst 1/3 av møtelyden.

Likeins skal det vere namneopprop når møteleiaren eller 1/3 av møtelyden meiner at ein ikkje med full visse kan finne ut utfallet av ei røysting etter nr.2 (med motprov).

Over spørsmål om det skal vere namneopprop, blir det røysta utan ordsifte og på den måten som er nemnd under pkt. 2.

4. Med setlar utan underskrift.

Møteleiaren nemner opp to av dei som er med i kommunestyret, til å telje røystene.

Røystesetlar kan berre nyttast når det gjeld val eller tilsetjing. Dei skal nyttast i slike høve dersom nokon av dei som skal røyste, krev det, jf. kommunelova § 38.

21. Førespurnader til ordføraren

Utanom dei sakene som er oppførte i innkallinga til kommunestyret, kan medlemer og vara medlemer som reknar med å møte, kome med førespurnader – spørsmål eller interpellasjonar – til ordføraren. Førespurnadene skal vere skriftlege, og det må gå fram om det er eit grunngitt spørsmål eller ein interpellasjon som blir fremja. I tvilstilfelle avgjer ordføraren, etter samråd med spørjaren om forma skal vere grunngitt spørsmål eller interpellasjon.

Spørsmål

Spørsmålet skal vere skriftleg, og skal vere ordførar i hende seinast 3 virkedagar før kommunestyremøtet. Ved handsaming av spørsmål, kan berre spørjaren og ordførar få ordet. Spørjaren for ordet for å stille spørsmålet og ordførar får ordet for å gi svaret. Taletid er avgrensa til 3 minutt. Kvar av dei kan i tillegg få ordet ein gong med taletid på inntil 2 minutt for å stille eventuelt tilleggsspørsmål og gje svar på dette. Ingen andre har høve til å få ordet eller ta del i handsaminga av spørsmålet. Det er ikkje høve til replikk.

Interpellasjonar

Interpellasjon skal nyttast når ei meir prinsipiell problemstilling eller tilhøve blir reist. Interpellasjonen skal vere skriftleg, skal stilast til ordføraren og skal vere ordføraren i hende seinast 6 virkedagar før kommunestyremøtet. Om mogleg bør ein interpellasjon kome ordføraren i hende så tidleg at den kan sendast ut saman med sakspapira. Ved handsaming av interpellasjonar, kan interpellanten og ordføraren kvar få ordet i inntil 5 minutt for å fremje interpellasjonen og gje svaret. I tillegg kan interpellanten og ordføraren få ordet inntil 2 gonger kvar, kvar gong med taletid inntil 2 minutt. Andre medlemmer av kommunestyret kan få ordet 1 gong med taletid på inntil 2 minutt. Det er ikkje høve til replikk.

22. Sendenemnder (deputasjonar)

Utsendingar eller grupper som vil møte i kommunestyret og kome med uttale i ei sak som er til handsaming, skal sende melding til ordføraren om dette seinast 2 dagar før møtet. Kommunestyret avgjer om utsendingane skal takast imot, og om dei skal få høve til å møte kommunestyret samla eller eit utval av medlemene. Kommunestyret vel 2 representantar til å take imot sendenemnder. Sendenemnder kan takast imot utanfor møtelokalet.

23. Spørjetime

Før møte i kommunestyret blir sett blir det avsett inntil 30 min. til spørjetime. Det er ikkje høve til å stille spørsmål etter at møtet er sett. Spørjetimen skal kunngjerast saman med kommunestyret.

Alle innbyggjarane i kommunen kan stille spørsmål. Spørsmåla kan leverast inn skriftleg til ordføraren eller bli stilt direkte. Ordføraren avgjer kven som skal svare på spørsmåla. Spørsmål som ikkje kan bli svara på direkte blir svara på i neste møte.

Spørsmåla skal gjelde kommunale tilhøve. Spørsmåla skal ikkje gjelde saker som er til handsaming i møte.

Blir det tvil om tolking eller praktisering av retningslinene, avgjer møteleiars spørsmålet.

24. Orden i salen og bygningen

Møteleiaren skal syte for å oppretthalde god orden i møtesalen og i bygningen elles.

Møteleiaren skal såleis sjå til at talarane ikkje blir avbrotne eller uroa frå nokon kant.

Dersom tilhøyrarane ved meningsytring eller på annan måte uroar tingingane, eller ut over dette opptre på ein måte som strir mot god orden, kan møteleiaren la tilhøyrarplassane bli tømde eller vise vedkomande tilhøyrar(ar) ut.

Tilhøyrarar har ikkje lov til å plassere teikningar, tabellar eller liknande i møtelokalet under møta, med mindre møteleiaren eller kommunestyret samtykkjer.

25. Møteprotokoll

Kommunestyret fører protokoll for sine møte. Ordførar/møteleiar har ansvar for protokollen. I protokollen blir det for kvart møte ført inn møtestad, tid, saksliste, møtande medlemmer, fråverande medlemmer, møtande vara medlemmer og dei som møtte frå administrasjonen.

Dersom nokon går frå eller kjem nokon til møtet under tingingane, blir dette bokført slik at protokollen, syner kven som har teke del i handsaminga av kvar sak.

I tillegg blir det bokført det som må til for å vise gangen i tingingane, og at vedtaka blir gjort etter rett framgangsmåte. Sakene blir bokførte i rekkefylgje for kalenderåret, og slik at ein kan sjå kva saka gjeld. Under kvar sak skal dei framlegg som blir sett fram bokførast, bortsett frå dei framlegg som vedkjem saka sin realitet som ikkje er gjort til gjenstand for stemmegjevinga.

Ordførar og ein frå opposisjonen skriv under protokollen.

Etter møtet tek ein utskrift av protokollen. Eit eksemplar av protokollen blir sendt elektronisk til alle medlemene og varamedlemene som var til stades i møtet, og til dei medlemene som hadde forfall.

Protokollen blir lagt elektronisk på heimesida til Seljord kommune.

Originalen av protokollen blir innbunden.

26. Protokolltilføyning

Krav om protokolltilføyning må bli sett fram i møtet og må gjelde ei sak som blir handsama i det same møtet.

Møteleiaren – eller kommunestyret, dersom det blir reist protest mot møteleiaren si avgjerd, vedtek om eventuell protokolltilførsle er godkjend. Møtet kan bare nekte dette, dersom protokolltilføyninga har ein sjikanerande form eller er unødig omfattande.

27. Kontroll av om eit vedtak er lovleg fatta

Tre eller fleire av kommunestyret sine medlemmer kan i medhald av kommunelova § 59 saman sende ei avgjerd gjort av folkevald organ, eller den kommunale administrasjonen, til departementet til kontroll om avgjerda er lovleg.

Krav om dette må setjast fram for det organet som har teke avgjerda.

Om dette organet held ved lag avgjerda, skal saka sendast over til departementet (delegert til fylkesmannen). Fristen for å krevje slik kontroll er 3 veker, jf. forskrift om tidsfristar for lovlegheitskontroll.

28. Klage

Partar i ei sak skal samstundes med utskrift av møteprotokollen informerast om sine rettar til å klage på enkeltvedtak.

Rådmannen si tilråding:

Formannskapet rår kommunestyre til å fatte fylgjande vedtak:

Reglement for politiske møte vert godkjent slik det går fram av saksutgreiinga.

Utskrift til:

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	13/16	14.01.2016
Kommunestyret		28.01.2016

Web-overføring av kommunestyremøta**Saksdokument:****Saksutgreiing:**

Administrasjonen har motteke brev frå Seljord Arbeidarparti ved leiar, der rådmannen vart bede om å legge ei sak fram for kommunestyret, med framlegg til løysing for web-overføring av kommunestyremøta.

Web-overføring vil medverke til aktive og opne politiske prosessar, og gje innbyggjarane høve til å fylgje dei politiske debattane i kommunestyret.

I samband med ny kommunestyresal vart det løyvd kr 1 mill., av dette beløpet står det igjen kr 102 000 på bunde investeringsfond "Prosjekt 111 Kommunestyresal".

Det er førebels ikkje henta inn prisar på web-utstyr, men som ein peikepinne kan nemnast at Hjartdal kommune har investert i web-utstyr til overføring av kommunestyremøte, og dette hadde ein kostnad på om lag kr 75 000 inkl. mva. I tillegg har det ein årleg driftskostnad på om lag kr 8000.

Sidan kommunestyresalen blei ferdigstilt under vedteke budsjett, vil rådmannen tilrår at det vert nytta av bunde investeringsfond til å kjøpe utsyr for web-overføring av kommunestyremøta.

Rådmannen si tilråding:

Formannskapet rår kommunestyret til å vedta innkjøp av utstyr til kr 75 000 til web-overføring av kommunestyremøte. Utstyret vert finansiert av momskompensasjon kr 15 000 og bunde investeringsfond "Prosjekt 111 Kommunestyresal" kr 60 000. Driftskostnadene vert dekt innan ansvar 112 IT.

Utskrift til:

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	14/16	14.01.2016
Kommunestyret		28.01.2016

Oppfylging av ny Arbeidsmiljølov § 14-9, mellombels tilsetting**Saksutgreiing:**

Saka kjem opp etter brev til rådmannen frå Seljord Arbeidarparti, datera 7.12.2015, der dei ber kommunestyret vedta at Seljord kommune ikkje skal fylgje endringa i arbeidsmiljølovas § 14-9 om mellombels tilsetting som trådde i kraft 1.7.2015.

Bakgrunn

Den 24.3.2015 gjorde Stortinget vedtak til lov om endringar i arbeidsmiljølova og sosialtenestelova, som mellom anna omfatta ei opning for utvida bruk av mellombels tilsetting på generelt grunnlag i inntil 12 månader. Dette har ført til reaksjonar frå arbeidstakarorganisasjonar og ein del politiske parti. Mange av landets kommunar har i løpet av 2015 vedteke å fylgje Arbeidsmiljølova slik den var på dette punktet før endringa trådde i kraft 1.7.2015. Mellom anna gjeld dette Trondheim, Tromsø, Voss, Vefsn og Odda kommunar.

I lovendringa opnar ein opp for ei auka bruk av mellombels tilsetting utan vilkår i inntil 12 månader, kombinert med nokre avgrensingar, som kvote og karantenetid. Arbeidstakarar skal ha krav på fast tilsetting etter tre år som mellombels tilsett på generelt grunnlag og ved vikariat. Hovudregelen er framleis at ein skal tilsette fast. I kva for tilfelle det er lov å tilsette mellombels går fram av Arbeidsmiljølova sin § 14-9 fyrste ledd, som sesongarbeid og vikariat. I lovendringa er det ikkje krav til kva for tilfelle det er lov å tilsette mellombels. Oppgåvene som skal bli utført kan vere både mellombelse og varige. Tilsettinga må seinast opphøyre dagen før den har vart i 12 månader, eller bli gjort om til fast tilsetting. Dersom tilsettinga opphøyre etter 12 månader, inntre ein karantenetid på arbeidsoppgåvene i 12 månader. Det inneber eit forbod mot å tilsette nokon mellombels i 12 månader for å utføre oppgåver av same art hos den aktuelle arbeidsgjevaren. Dette gjeld innafor heile verksemda, med unnatak av verksemdar med minimum 50 tilsette.

Det vert i tillegg innført ei kvote som skal avgrense kor mange mellombels tilsette på generelt grunnlag verksemda kan ha. Denne er sett til 15 %. Regelen er utforma slik at det vil vere lov å tilsette minimum ein arbeidstakar mellombels utan vilkår uavhengig av storleiken på verksemda. Arbeidstilsynet vil føre tilsyn med at kvotegrensene blir fylgd.

Vurdering

Sett frå administrasjonen sin side vil det å sørgje for at Seljord kommune etterlever dei nye reglane med tanke på karantenetid og kvote vere ressurskrevjande. Det vil stille ytterlegare krav til oversikt og kontroll både hos den einskilde avdelingsleiar og hos personalavdelinga. Dette blir ikkje mindre komplisert når vi veit at Seljord kommune har mange tilsette i deltidsstillingar som ynskjer seg høgare stilling og derfor aukar på med mellombelse tilsettingar og vikariat når det let seg gjere. denne innvendinga har også Arbeidstilsynet kome med på generelt grunnlag.

Lovendringa kan få negative konsekvensar for arbeidstakarane, mellom anna ved at den grunnleggjande regelen om at mellombels tilsetting ikkje skal skje i bedriftenes ordinære verksmed blir fjerna. Det å ikkje ha ein fast jobb kan føre til større usikkerheit for den einskilde, og kan få konsekvensar både for å få ein stabil familieøkonomi, moglegheit til å få lån og det kan bli vanskelegare å planlegge for framtida.

Arbeidstilsynet har i si høyringsuttale peika på at dette kan føre til meir stress hos arbeidstakarane, som igjen kan føre til sjukdom og ulykker. Erfaring frå andre europeiske land med mindre grad av vern rundt dei mellombels tilsette, syner at det er ein klar helserisiko i det å vere mellombels tilsett, ikkje minst i yrke som tradisjonelt har låg løn. HMS-arbeidet kan bli skadelidande med fleire mellombels tilsette, ved at kunnskapsnivået ikkje blir det same hos alle tilsette og det blir tilfeldig kva for sikkerheitsnivå ein har på jobb den einskilde dag, ut frå kven som er på jobb til ein kvar tid. Dei fryktar og at lovendringa kan leggje til rette for meir arbeidslivskriminalitet.

Vidare peiker forskning frå FAFO og OECD på at ein auka tilgang til mellombelse tilsettingar ikkje skapar auka sysselsetting, men at dei mellombelse tilsettingane går på bekostning av tidlegare faste stillingar. Forsking syner og at mange mellombelse tilsettingar kan utgjere ein sikkerheitsrisiko.

I regjeringa sin proposisjon til lovendringa heiter det at den vil gje arbeidsgjevar auka fleksibilitet til å tilpasse seg konjunkturar og minske risikoen ved nytilsettingar.

Administrasjonen i Seljord kommune opplever at behovet for arbeidskraft er stabilt. Området vi trekker arbeidstakarar frå er begrensa og vi ynskjer, i tråd med Seljord kommunes strategiske målsetting, å vere ein god stad å bu og ein attraktiv tilflyttingsstad gjennom å vere ein jobbtilyddar som arbeidssøkarar føretrekker å vere knytt til. Seljord kommune er den største arbeidsgjevaren i vår kommune og ein tilbyddar til folk i dei næraste kommunane rundt. Vi trur ikkje at ein styrker denne målsettinga ved å utvide bruken av mellombelse tilsettingar, og er opptekne av å fortsette å skape trygge arbeidsplassar i staden for å skape utrygge jobbar.

Rådmannen si tilråding:

Formannskapet rår kommunestyret til å fatte fylgjande vedtak: Seljord kommune som arbeidsgjevar følgjer Arbeidsmiljølovas § 14-9 slik den sto før lovendringa av 1.7.2015.

Utskrift til:

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	15/16	14.01.2016
Kommunestyret		28.01.2016

Innbyggjarhøyring i samband med kommunereform**Saksdokument:**

Vedlegg:

1 medvirkning_og_innbyggerdialog

Saksutgreiing:

I samband med kommunereforma legg Stortinget vekt på at innbyggjarane skal få god informasjon, bli involvert i samanslåingsprosessar og få høve til å kome med synspunkt og seie si meining. Fristen for kommunale vedtak om samanslåing er sett til 1.juli 2016. Høyringar må gjennomførast i god tid før dette.

Kommunane kan gjere eit prinsippvedtak nå, om kva for høyringsmetode dei vil nytte, sjølv om ikkje alternativa for kommunesamanslåing er klare. Sjøelve høyringa kan ein gjennomføre seinare, når det ligg føre noko konkret som ein vil be om innbyggjarane si meining om.

Høyring kan skje til dømes gjennom folkemøte, folkerøysting eller ved å gjennomføre ei innbyggjarundersøking. Det kan nyttast rådgjevande folkeavrøysting, ulike typar opinionsundersøkingar, utvida folkehøyringar og fokusgrupper (gruppeintervju). Kva for metode ein vil nytte, er det opp til kommunen sjølv bestemme. Vedlagt fylgjer utdrag av rettleiar for kommunereforma "Vegen mot ny kommune", utgjeve av Kommunal og moderniseringsdepartementet, som gjev ei utfyllande omtale av dei ulike måtane å høyre innbyggjarane på.

Regjeringa tilbyr ei rammeavtale som kommunane kan nytte, eit opplegg for dei som vil gjennomføre innbyggjarundersøking. Regjeringa støttar alle slag innbyggjarundersøkingar med kr.100 000 i høve til nokre føresetnader. Departementet vil utbetale tilskotet når første del av reformprosessen er ferdig, dvs. når faktainnsamlinga er avslutta og kommunen har fatta vedtak om alternativ og korleis innbyggjarane skal høyrast.

Kommunal - og moderniseringsdepartementet har utarbeidd eit faktagrunnlag som syner korleis ein kan gjennomføre opinionsundersøkingar, og kva for metodar som er aktuelle å nytte. Dette ligg på www.kommunereform.no. Faktagrunnlaget tek for seg val av målgruppe, og samansetting av utvalet respondentar slik at det blir representativt for innbyggjarane. Datainnsamling kan skje gjennom telefonintervju eller spørjeskjema, og det er sett opp konkrete spørsmålsalternativ slik at kommunen på enkel måte kan skreddarsy si eiga undersøking.

Døme på spørsmålsalternativ frå faktagrunnlaget:

Tema 1: SYN PÅ KOMMUNESAMANSLÅING – ALTERNATIV

(Situasjon 1: To kommunar har utarbeidd framlegg til kommunesamanslåing og innbyggjarane skal høyrest om dei er for eller imot denne samanslåinga. Her er to alternativ til korleis ein kan spørje innbyggjarane:)

Q1a: X-kommune er no inne i ein prosess for å vurdere om kommunen bør slå seg saman med Y-kommune. Er du for eller imot denne samanslåinga? (Svaralternativ : For, mot, veit ikkje)

Eller:

Q1b: Kor negativ eller positiv er du til ei samanslåing mellom X-kommune og Y-kommune? (Svaralternativ : Svært negativ, ganske negativ, ganske positiv, svært positiv, veit ikkje)

Faktagrunnlaget syner og eit tredje alternativ Q1c, der ein lister opp ulike alternativ og innbyggjarane vel det alternativet dei meiner er best.

Tema 2: KONSEKVENSAV KOMMUNESAMANSLÅINGA

(Denne sekvensen skal nyttast til å forstå kvifor folk er for/mot ein samanslåing, og måle styrka i argumenta. Nokre eksempel på spørsmål:)

Q2a. Kommunane kan ha fleire mål for ei kommunesamanslåing. Eg ber deg no vele kva du meiner er dei tre viktigaste måla for ein framtidig kommune. (Svaralternativa som blir lest opp eller lista opp: større fagmiljø, økt kvalitet på dei kommunale tenestene, meir kostnadseffektiv drift, osv., fleire alternativ)

Q2b. Du får lista opp nokre kommunale oppgåver, og eg ber deg vurdere korleis du meiner kommunen vil løyse desse etter ein kommunesamanslåing, samanlikna med i dag. (Svaralternativa er på skala frå 1-5, frå *mykje dårlegare* til *mykje betre*)

Q2f. Viss det blir kommunesamanslåing, kor viktig eller uviktig er avstanden til dei følgjande tenestene for deg? Vil du seie at avstanden er svært uviktig, ganske uviktig, (osv.)

I dei to siste spørsmåla som blir synt her, blir det lista opp mange kommunale oppgåver (helsetenester, barnevern, pleie og omsorg i institusjon, pleie og omsorg i heimen, barnehage tilbud, skule og SFO-ordning, byggesakshandsaming, tilbod innafor kultur, idrett og fritid, næringsutvikling, mm.) Ein bør vere merksam på at det kan vere vanskeleg for innbyggjarar å svare på slike spørsmål om kommunale tenester med mindre konsekvensane er godt kjent eller godt gjort greie for. Det kan og vere ulik individuell vurdering av kva som vert opplevd som kort og lang avstand til ei teneste. Slike ting må ein ta omsyn til når ein utformar spørsmål og set saman spørjeskjema, og faktagrunnlaget peiker på dette. Ei høyring som dette kan gjennomførast i løpet av to-fire veker, i samarbeid med ein dataleverandør som planlegg undersøkinga saman med kommunen, utformer spørsmåla, samlar inn data og utarbeider rapport.

Rådmannens vurdering:

Stortinget har sagt at det vert lagt vekt på frivilligprinsippet i kommunereforma. Det inneber at Stortinget vil ha respekt for kommunale vedtak dersom kommunen fattar vedtaket etter ein heilskapleg vurdering og etter å ha høyrte sine innbyggjarar. Det vil derfor vere viktig å greie ut dei ulike alternativa tilstrekkeleg, og høyre innbyggjarane si meining. Folkerøysting som metode vil gje eit klart svar, ja eller nei til samanslåing med andre kommunar, men dersom politikarane i tillegg vil ha råd og innspel frå befolkninga, kan ei innbyggjarundersøking gje meir informasjon og tilbakemeldingar om kva som er viktig for innbyggjarane. Folkerøystinga kan vera ein del av innbyggjarundersøkinga. Med kr. 100 000 i økonomisk støtte til gjennomføringa, kan kommunen inngå avtale med ein dataleverandør som kan gjennomføre undersøkinga for kommunen.

Rådmannen si tilråding:

Formannskapet rår kommunestyret til å fatte fylgjande vedtak:
Innbyggjarane si meining skal høyrast i samband med kommunereforma.
Kommunestyre vel å nytte innbyggjarundersøking som metode når alternativa til kommunesamanslåing ligg føre.

Utskrift til:
Fylkesmannen i Telemark.

Medvirkning og innbyggerdialog¹

Inndelingsloven regulerer fastsettelse og endring av kommune- og fylkesgrenser. Lovens formål er som følger: *«Formålet med denne lova er å leggje til rette for ei kommune- og fylkesinndeling som innafor ramma av det nasjonale fellesskap kan sikre eit funksjonsdyktig lokalt folkestyre og ei effektiv lokalforvaltning. Endringar i kommune- eller fylkesinndelingar bør medverke til å skape formålstenlege einingar som kan gi innbyggjarane og næringslivet tilfredsstillande tenester og forvaltning».*

Inndelingslova § 10 sier at innbyggerne bør høres før kommunestyrene gjør vedtak om en eventuell sammenslåing. Slike høringer kan skje ved folkeavstemning, opinionsundersøkelser, møte eller lignende.

Juridisk sett pålegges altså ikke kommunene å holde innbyggerhøring, og kommunene står i tilfelle fritt til å velge høringsmetode. Det er videre klart at en innbyggerhøring kun vil være rådgivende for kommunene, og at kommunestyret i prinsippet kan velge å se bort fra det rådet som gis. Dette innebærer at loven åpner for andre beslutningsprosesser enn de som har vært vanlige i de siste 12 årene. Ved frivillige kommunesammenslåinger har flesteparten av kommunene valgt å gjennomføre folkeavstemninger for å få fram innbyggernes syn. I praksis har også lokalpolitikere vanligvis forpliktet seg til å følge folkemeningen. I forbindelse med kommunereformen vil det fortsatt være opp til kommunene selv å avgjøre om de ønsker å spørre om innbyggernes råd ved folkeavstemning eller ved for eksempel å benytte en spørreundersøkelse. Departementet vil dekke 100 000 kroner til hver kommune i forbindelse med høring av og informasjon til innbyggerne.

Den enkelte kommune bør vurdere hvor godt egnet en folkeavstemning er som høringsmetode i forbindelse med kommunesammenslåinger. Ulike høringsmøter kan ha ulike effekter på beslutningsprosessene. Valg av høringsmåte må derfor vurderes utfra hvilke krav som det er naturlig å stille til en høringsprosess. Dette dreier om hvorvidt den aktuelle høringsmåten bidrar til:

- å frembringe representativ informasjon
- å skape dialog
- at innbyggernes standpunkter bygger på kunnskap og innsikt
- å gi informasjon om styrken i innbyggernes standpunkter og hvilke argumenter som er utslagsgivende

Når det gjelder innbyggermedvirkning og dialog kan man bl.a. skille mellom strukturelle, prosessuelle og forvaltningsorienterte virkemidler. De strukturelle virkemidlene er

¹ Brandtzæg, B. A. (2014) Hvordan gjennomføre en kommunesammenslåing. Erfaringer og innspill fra frivillige sammenslåinger TF-notat 35/2014 – Kapittel 2

permanente organer hvor brukerne/innbyggerne gis plass, og hvor de kan være med å fremme sine synspunkter. De prosessuelle virkemidlene har avgrenset varighet og benyttes for å innhente opplysninger og synspunkter fra innbyggerne i bestemte saker eller prosesser. I forbindelse med forvaltningsorienterte virkemidler, er det i første rekke forvaltningen selv som setter seg mål og standarder som de skal forsøke å oppnå for å gi innbyggerne et best mulig tilbud. I forhold til en kommunesammenslåing er det de prosessuelle virkemidlene som er av størst relevans. Dette fordi dette er virkemidler som har avgrenset varighet, og som benyttes i den løpende dialogen mellom innbyggerne og kommunen.

Aktuelle prosessuelle virkemidler kan være:

- Folkeavstemming
- Opinionsundersøkelser
- Utvidede folkehøring, søkekonferanser og visjonsseminar
- Fokusgrupper
- Høring
- Referansegrupper og innbyggerpanel

Vi vil i det følgende foreta en gjennomgang av de aktuelle virkemidlene.²

1.1 Folkeavstemming

Folkeavstemming er som nevnt den tradisjonelle måten å innhente innbyggernes syn på en kommunesammenslåing. Selv om makten for å avgjøre sammenslåingsspørsmålet er lagt til kommunestyrene, har det vært mest vanlig med rådgivende folkeavstemming ved sammenslåing fordi spørsmålet er viktig for folk flest. I representative demokrati er valg og folkeavstemming den viktigste formelle kommunikasjonskanalen mellom styrende og styrte. Norge har imidlertid ingen sterk tradisjon for å benytte folkeavstemming som demokratisk virkemiddel. I andre land, som f.eks. Danmark, Sveits og USA, er dette et instrument som er benyttet i større grad.

Bruk av folkeavstemminger berører en del demokratiske problemstillinger som det kan være viktig å være oppmerksom på. Folkeavstemminger kan ha en tendens til å støtte opp om de motsetningsorienterte trekkene knyttet til politiske spørsmål. Det vil si at de ikke legger godt til rette for dialog og vurderinger av ulike sider av en sak av en sak hvor man i fellesskap og søker gode løsninger gjennom bred, omforent konsensus. Deltakelse i demokratiske prosesser blir gjerne sett på som viktig for å bidra til demokratisk læring, for å skape politisk engasjement og derigjennom bidra til å styrke og videreutvikle demokratiet. Det kan stilles spørsmål ved hvorvidt folkeavstemminger bidrar til å støtte opp om disse idealene. Gjennom folkeavstemming kan velgeren utføre sin deltakelse alene og for seg selv, uten en debatterende deltakelse. I dette ligger at avveininger i stemmeboksen ikke nødvendigvis er et resultat av dialog, og at mange kan ha vært passive tilhørere av eventuelle offentlige debatter i forkant.

² Basert på: Bolkesjø, T. & Brandtzæg, B.A. 2005. Den vanskelige dialogen. Om innbyggerhøring og evaluering av forsøket på kommunesammensluting i Valdres i 2004. - Telemarksforskning-Bø. Rapport nr. 224 2005.

Gjennom folkeavstemming har alle muligheter for å uttrykke sin mening, men folkeavstemminger innebærer at det er klare valgalternativ. I spørsmål om kommunesammenslutninger er alternativet ja eller nei. Folkeavstemminger kan være mindre egnet for å få fram meninger og bakgrunn for synspunkter samt styrken i disse. Ved lav valgdeltakelse kan det også reises spørsmål ved hvorvidt stemmeresultatet er representativt for innbyggernes syn. I slike tilfeller kan det være grunn til å stille seg spørsmål om hvilke synspunkter den store andelen som *ikke* stemte hadde. Var de positive, negative, usikre eller likegyldige?

Ved å gjennomføre en «politisk bindende» folkeavstemming overlater politikerne til innbyggerne å fatte en avgjørelse, selv som slike folkeavstemminger i utgangspunktet er rådgivende. Dersom politikerne gjennom dette frasier seg ansvaret, kan det også gjøre det vanskelig å få til politisk engasjement og debatt rundt spørsmålet, både mellom politikerne og mellom politikere og innbyggerne. Dette kan medføre liten bevissthet om hva som er utfordringsbildet, målsetninger og effekter av en kommunesammenslåing, og at folkeavstemmingen blir en kanal for spesielt engasjerte interessegrupper.

Som grunnlag for å gjennomføre en folkeavstemming er det på forhånd viktig å gjennomføre en bred og inkluderende prosess der positive og negative sider ved ulike alternativer er belyst. Dette vil være en forutsetning for at innbyggerne skal kunne gjøre seg opp et veloverveid standpunkt. Dersom det er usikkerhet om hva en sammenslåing vil innebære, kan sannsynligheten for å stemme for den eksisterende situasjonen være større – «man vet man har, men ikke hva man får». Prosessen fram mot en folkeavstemming må derfor legge vekt på å få til en dialog om det framtidige utfordringsbildet, målene for framtidig utvikling og i hvilken grad man sammen kan løse felles utfordringer. Det vil være viktig å unngå at prosessen blir en «skyttergravsdebatt», der hver side kun er opptatt av finne argumenter for eller mot. En slik prosess kan også være uheldig for det videre samarbeidet dersom en mulig sammenslåing ikke blir realisert.

1.2 Opinionsundersøkelser

Opinionsundersøkelser er en vanlig metode for å hente inn folk synspunkter og oppfatninger i forhold ulike spørsmål og problemstillinger. Opinionsundersøkelser kan legges opp slik at de gir et representativt inntrykk av befolkningens synspunkter med relativt små feilmarginer. Slike undersøkelser forutsetter at man trekker et representativt utvalg av den befolkningsgruppen man ønsker å undersøke. I tillegg gir slike undersøkelser også muligheter for å fange opp mer nyansert synspunkter blant innbyggerne, f.eks. grad av sikkerhet, hvorfor de stemmer det ene eller andre, styrken i standpunktene, forutsetninger for å endre standpunkt o.l. Sønn sett kan en opinionsundersøkelse gi et mer representativt uttrykk for folkemeningen enn en folkeavstemming.

En ulempe kan være at spørsmålene i stor grad vil være forhåndsdefinerte, noe som kan medføre at undersøkelsen fokuserer på spørsmål som ikke innbyggerne er opptatt av. Dersom spørsmålene som stilles har vært lite debattert og fokusert på forhånd, kan man også her risikere å få lite gjennomtenkte svar, noe som innebærer at folk kan endre synspunkt etter hvert som de får satt seg grundigere inn i spørsmålene. Her kan postale spørreskjema eller nettbaserte spørreskjema ha en fordel i forhold til telefonintervju, ved at innbyggerne får bedre tid til å vurdere spørsmålene samtidig som det i større grad er

muligheter for mer åpne spørsmål og svar. Det siste gir større muligheter for å fange opp synspunkter som ikke dekkes av de forhåndsdefinerte spørsmålene. Dersom man benytter spørreundersøkelse som alternativ til folkeavstemming, krever dette at dataene blir grundig analysert og kommunisert til innbyggerne. Dette krever også at man har et bevisst forhold til hvordan en spørreundersøkelse skal benyttes før den settes i gang. Dersom innbyggerne får en følelse av at resultatene ikke blir tatt hensyn til, eller at undersøkelsen blir benyttet for å forsøke å legitimere visse synspunkter, kan dette bidra til å skape mistillit og irritasjon blant innbyggerne.

Ved at opinionsundersøkelser gjør det mulig å få kjennskap til styrken i innbyggernes synspunkter samt årsaker og forutsetninger for å stemme det ene eller andre, kan dette bidra til å gi politikerne bedre muligheter for å ta egne beslutninger. Samtidig kan beslutningene begrunnes utfra, og ivareta, innbyggernes synspunkter.

I forhold til folkeavstemminger gir opinionsundersøkelser muligheter for innbyggerne til å uttrykke mer nyanserte synspunkter i forhold til en kommunesammenslutning, men de gir ikke uten videre et grunnlag for bedre dialog. Dersom opinionsundersøkelser skal fungere som et redskap for å styrke innbyggerdialogen, bør slike undersøkelser også gjennomføres i en tidlig fase av sammenslåingsprosessen. Spørsmål og synspunkter fra innbyggerne kan da danne grunnlag dialog-, debatt- og informasjonstiltak i en senere fase.

1.3 Utvidede folkehøringer, søkekonferanser og visjonseminar

Utvidede folkehøringer er et opplegg der man samler en tilfeldig utvalgt gruppe og presenterer gruppen for synspunkter og argumenter for og mot et forslag om f.eks. kommunesammenslåing. Gruppen bør være så stor at det kan gi mening å snakke om representativitet. En slik samling kan starte med en paneldebatt der representanter med ulike synspunkter deltar. Hoveddelen av samlingen bør imidlertid brukes til gruppearbeid. En fordel med utvidede folkehøringer, er at de lettere kan fange opp synspunkter til personer og grupper som for øvrig er lite representert i den offentlige debatten. Selve opplegget kan bidra til å styrke kunnskapsgrunnlaget, og gi beslutningstakerne inntrykk av styrken i de ulike synspunktene, og i hvilken grad deltakerne er tilbøyelige til å endre mening.

Utvidede folkehøringer minner mye om det som ellers bærer navn som visjonsseminar, søkekonferanser og forventningseminar. Slike tiltak benyttes gjerne som startkonferanser der man ønsker å gå i gang med prosjekter eller utviklingsarbeid, hvor man gjennom bred medvirkning er ute etter informasjon, ideer, forslag til løsninger og tiltak som danner et grunnlag eller «kick off» for videre arbeid. Slike konferanser utgjør en arrangert møteplass for politikere, ansatte og innbyggere. Selve konferansen legger vekt på gruppearbeid, der deltakerne får medvirke i en prosess. Et hovedformål er å legge forholdene til rette slik at man får fram synspunkter og meningsutveksling mellom de ulike gruppene. Det er viktig å få fram at virkeligheten oppleves forskjellig. Ved at folk som representerer ulike grupper settes sammen, er hensikten å få et mer fullstendig virkelighetsbilde. Denne arbeidsformen brukes på de fleste områder innenfor kommunen, f.eks. innenfor enkelttjenester, på tvers av tjenester, i politikkutformingen eller i nærmiljøarbeidet. Den kan også utnyttes i forbindelse med utarbeidelse av planer, i prosjektarbeid, i utviklingsarbeid, i endringsprosesser og i omstillingsarbeid hvor medvirkning fra innbyggere er en forutsetning. Slike konferanser kan også være aktuelle for å kartlegge spørsmål, holdninger, synspunkter og forventninger til en

kommunesammenslåing, og kan ha positiv betydning for å skape engasjement og for å forankre prosessen i befolkningen. Slike konferanser kan være en positiv opplevelse for de fleste deltakerne, uavhengig av om de er ansatt, politiker, innbygger eller bruker. Selv om konferansen er vellykket, vil det være en utfordring å videreføre arbeidet slik at konferansen ikke bare blir en «happening». Dersom oppfølgingen svikter, kan man risikere at entusiasme og forventninger blir snudd til det motsatte.

Gjennom utvidede folkehøringer kommer man i direkte dialog med innbyggerne. Dette gir muligheter for å fange opp synspunkter og holdninger som ikke kommer fram gjennom opinionsundersøkelser og den offentlige debatten. Gjennom gruppearbeid og samtaler kan deltakerne få bedre innsikt og forståelse av hva en kommunesammenslåing innebærer. Folkehøringer vil ikke gi et like representativt inntrykk av holdningene til bestemte spørsmål som en opinionsundersøkelse, men man kan få et godt inntrykk av hvilke argumenter og spørsmål som er framtrædende, og hva som vil være utslagsgivende for å stemme det ene eller andre. Slike folkehøringer kan danne et viktig grunnlag for en politisk debatt, og bidra til å gi politikerne et bedre grunnlag for å ta egne standpunkt og begrunne sine valg.

1.4 Fokusgrupper

Fokusgrupper er en form for gruppeintervju, der formålet er få fram ulike grupper sine synspunkter. Dynamikken i slike grupper kan gi et godt bilde på holdningene til temaet man ønsker å fokusere på. Det som framheves som den ideelle størrelsen på fokusgrupper er 8-10 medlemmer. Alle har da muligheter for å komme til orde samtidig som det blir lettere får til god gruppedynamikk enn hvis gruppa er større. I sammensetningen av gruppene bør det legges vekt på at disse har relevante fellestrekk, f.eks. i forhold til alder, bosted, yrkesgruppe o.l. I forhold til utvida folkehøringer blir det pekt på at fokusgrupper kan være et bedre virkemiddel for mer inngående kartlegging av holdninger blant ulike befolkningsgrupper. Ved at man observerer samtalen i en slik gruppe, kan man få inntrykk av hvilke argumenter og synspunkter som har størst gjennomslagskraft.

Fokusgrupper muliggjør direkte dialog med innbyggerne, men det er ikke sikkert at de synspunkter som kommer fram, nødvendigvis er representativ for de innbyggerne gruppen er ment å representere. Dersom man ønsker å få fram representative synspunkter, vil man imidlertid være avhengig å etablere mange flere grupper, noe som kan være arbeidskrevende.

1.5 Høring

Høring er også en måte å samle inn innbyggernes synspunkter på, men det vil på samme måte som ved folkeavstemming være opp til den enkelte å engasjere seg. En høring gir imidlertid også muligheter til å komme med mer begrunnede syn og kommentarer. Høringen kan gjennomføres med bruk av ulike metoder. Innbyggerne kan f.eks. gis anledning til å tilkjenne sine synspunkter gjennom internett, brev til kommunen, telefon eller personlig kontakt.

Høringer er en metode hvor alle innbyggerne i prinsippet har anledning til å uttale seg, og innbyggerne står fritt til å fremme det de måtte ha på hjertet. Høringer kan således være en

metode for å få inn ulike synspunkter fra innbyggerne, men problemet vil igjen være at det som oftest er de mest engasjerte og ressurssterke som uttaler seg. Man har således ingen garanti for at synspunktene som kommer inn er representative for ulike befolkningsgrupper eller befolkningen som helhet. Dersom høringer skal være et redskap for å skape dialog, er man avhengig av at synspunkter og spørsmål som kommer inn gjennom høring, følges opp og diskuteres i etterhånd.

1.6 Referansegrupper og innbyggerpanel

Med referansegrupper og innbyggerpanel menes fora hvor man oppnevner faste representanter for brukerne til å komme med innspill til hele eller deler av virksomheten/prosessen i en mer eller mindre avgrenset periode. Den mest kjente ordningen her er bruk av referansegrupper. I referansegrupper vil brukerne normalt være representert med én eller noen få representanter, mens et innbyggerpanel normalt er bredere sammensatt. I forhold til en kommunesammenslåing kan man tenke seg det opprettes slike grupper som har til hensikt å følge prosessen. Formålet vil da være å sikre at prosessen legges opp slik at den involverer og tar hensyn til innbyggerne, fanger opp deres synspunkter og behov, og at disse blir fulgt opp på en hensiktsmessig måte. Avhengig av sammensetning, kan slike grupper også benyttes til å formidle ønsker og behov i forhold til framtidig tjenesteutvikling i en eventuell ny kommune.

1.7 Samlet vurdering

I forbindelse med en kommunesammenslåingsprosess kan det være aktuelt å bruke ulike former for innbyggerhøring i ulike faser av prosessen. Ved valgt av høringsmåte vil det derfor være viktig å være bevisst hvilke hensyn som ivaretas med ulike måter å høre på.

Som nevnt innledningsvis, kan viktige vurderingskriterier for å vurdere ulike høringsmetoder være hvorvidt de gir:

- representative svar fra befolkningen
- innbyggerne kunnskap og innsikt om konsekvenser av en sammenslutning
- muligheter til å skape god dialog mellom kommunen og innbyggerne
- muligheter for innbyggerne til å fremme sine synspunkter
- politikerne et godt beslutningsgrunnlag for selv å avgjøre spørsmålet om kommunesammenslåing eller ikke

Nedenfor har vi foretatt en klassifisering av hvordan ulike høringsmøter ivaretar ulike kriterier. Klassifiseringen representerer en faglig skjønnsmessig vurdering som bl.a. baserer seg på teoretiske og empiriske erfaringer. Tabellen viser at folkeavstemminger og opinionsundersøkelser er de høringsformene som gir mest representative data. Hvorvidt folkeavstemminger gir representative data er imidlertid avhengig av valgdeltakelsen. Ved flere gjennomførte folkeavstemminger har valgdeltakelsen vært lav, noe som gjør at det kan reises tvil om hvorvidt folkeavstemminger er egnet til å gi uttrykk for folkemeningen. Opinionsundersøkelser vil således høyst sannsynlig gi vel så representative data som folkeavstemminger. Samtidig gir opinionsundersøkelser muligheter for å fange opp mer

nyansert synspunkter blant innbyggerne, f.eks. grad av sikkerhet, hvorfor de stemmer det ene eller andre, styrken i standpunktene, forutsetninger for å endre standpunkt o.l. Dette øker politikernes handlingsrom i forhold til å fatte egne beslutninger.

Tabell 1 Ulike høringsmåter vurdert ut fra aktuelle kriterier. 5 betyr at kriteriet er godt ivaretatt. 1 betyr at kriteriet er dårlig ivaretatt.

Høringsmåter	Kriterier				
	Repre- sentativitet	Kunnskap og innsikt om konse- kvenser	Be- tydning for dialog	Innbyggernes muligheter til å fremme sine synspunkter	Politikernes muligheter til å ta en selvstendig avgjørelse
Rådgivende folke- avstemming	4	1	1	1	1
Opinionsunder-søkelse ved telefonintervju	5	1	2	2	3
Opinionsundersøkelse ved postale eller nettbaserte skjema	4	1	2	3	3
Utvida folkehøringer	3	3	4	4	4
Fokusgrupper	2	4	5	5	4
Høring	2	2	2	3	4

I forhold til opinionsundersøkelser gir utvida folkehøringer og fokusgrupper bedre muligheter for innbyggerne til å uttrykke sine synspunkter, etablere dialog mellom kommunen og innbyggerne og for å skape bedre innsikt og forståelse av hva en kommunesammenslåing vil innebære. Disse høringsformene gir mindre representative data enn opinionsundersøkelser, men de kan være egnet for å fange opp en større bredde av synspunkter, samtidig som de gir et inntrykk av hvilke holdninger som er fremtredende og som har gjennomslagskraft. Slike høringsformer kan gi grunnlag for en debatt som fokuserer på spørsmål som innbyggerne er opptatt av, og øker mulighetene for politikernes muligheter for å ta en selvstendig avgjørelse, og til å begrunne denne ut fra befolkningens synspunkter og behov.

Gjennomgangen tyder på andre høringsformer enn folkeavstemming kan være bedre egnet for å fange opp innbyggernes synspunkter, involvere innbyggerne, skape dialog og for å fremme en felles virkelighetsoppfatning. Erfaringene fra gjennomførte sammenslåingsprosesser viser at det er behov for å finne fram til gode modeller for å fremme bedre medvirkning, dialog og debatt i forbindelse med en sammenslåingsprosess. Dersom man velger folkeavstemming som høringsmetode, vil det, dersom man skal skape en god dialog og forståelse av utfordringsbildet og de muligheter og utfordringer som ligger i ny kommunestruktur, være nødvendig med bruk av andre høringsmetoder i en tidlig fase av prosessen. Scenarieprosesser kan være nyttige for å tydeliggjøre ulike utfordringer og fremtidsbilder som følger av ulike kommunestrukturalternativer.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	16/16	14.01.2016
Kommunestyret		28.01.2016

Intensjonsavtale mellom kommunane Kviteseid, Nissedal og Seljord**Saksdokument:**

Vedlegg:

- 1 Utkast til intensjonsavtale for SKN (versjon etter møtet 231115)

Saksutgreiing:

Forhandlingsutvala i Nissedal, Kviteseid og Seljord har blitt samde om ei intensjonsavtale som grunnlag for bygging av ny kommune. Intensjonsavtala skal danne grunnlag for innbyggjarhøyring og ev. kommunesamanslåing og fylgjer vedlagt denne saka.

Kommunane Nissedal, Kviteseid og Seljord vil ha intensjonsavtala opp som sak i sine respektive kommunestyret den 28. januar. Nissedal skal ha saka direkte i kommunestyret, medan Kviteseid legg opp til at saka også skal opp i formannskapet. Her vert det lagt opp til ei drøfting i formannskapet, men at vedtak fyrst vert fatta i kommunestyret den 28. januar.

Telemarkforskning har lagt rapporten om kommunestruktur i Vest-Telemark, med utgreiing av aktuelle alternativ, fram for styringsgruppa for arbeidet med kommunereform i Vest-Telemark. I kommunestyret den 28. januar vil Telemarkforskning vera til stades og leggje fram rapporten om kommunestruktur i Vest-Telemark. Rapporten vert tilgjengeleg i dropboks.

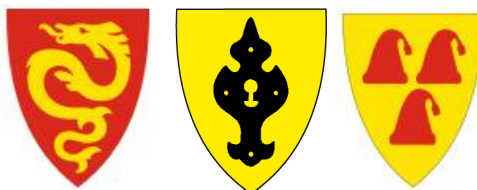
Rådmannen si tilråding:

Formannskapet drøftar intensjonsavtala mellom Nissedal, Kviteseid og Seljord, vedtak i saka vert fatta i kommunestyret den 28. januar.

Utskrift til:

INTENSJONSAVTALE

Sist revidert 23.11.15

Bygging av ny kommune sett saman av Seljord, Kviteseid og Nissedal

1 Innleiing

Seljord, Kviteseid og Nissedal går saman om å danne ein ny kommune med verknad frå 01.01.2020. Namnet på den nye kommunen er førebels ikkje bestemt, men det skal skipast ein namnekonkurranse blant innbyggjarane som grunnlag for det endelege valet.

2 Overordna mål med bygginga av ein ny kommune

Det viktigaste for ein kommune er å sikre vekst og utvikling, noko som krev at kommunen leverer tenester av god kvalitet til innbyggjarane og sikrar næringslivet gode vilkår. Hovudmåla med den nye kommunen er å

- etablere ein livskraftig og attraktiv kommune med god vekst i talet på arbeidsplassar og auke i innbyggjartalet
- sikre og vidareutvikle kvaliteten i tenestilbodet til innbyggjarane
- vere ein utviklande og attraktiv arbeidsplass for dei tilsette med større og sterkare fagmiljø
- gje grunnlag for eit aktivt lokaldemokrati med god politisk deltaking og engasjement
- få mynde til avgjersler som i dag ligg til andre forvaltingsnivå (stat og fylkeskommune), slik at fleire oppgåver løysast kommunalt

Det skal i den samanheng takast sikte på å

- vidareføre det beste frå dei tre kommunane inn i den nye kommunen
- utvikle kompetente fagmiljø som er i stand til å møte auka krav, fleire oppgåver og forventingar frå innbyggjarane og regionale og sentrale myndigheiter
- etablere ei sunn, berekraftig økonomisk forvalting og styring

- utvikle attraktive nærmiljø, gje trygge oppvekstvilkår og gode, nært tilgjengelege basistjenester (som oppvekst og helse/omsorg) i heile den nye kommunen
- få til ei balansert utvikling av vekst i arbeidsplassar og innbyggartal i heile den nye kommunen
- fylle rolla som samfunns- og næringsutviklar på ein god og offensiv måte
- syte for at omsynet til klima og miljø har ein sentral plass i den kommunale tenesteproduksjonen og forvaltinga
- tilby varierte kultur- og fritidstilbod

Intensjonsavtala legg klart til grunn at det er tre likeverdige partar/kommunar som skal etablere den nye kommunen. I dette ligg òg at dei kommunale tenestetilboda skal vere tilgjengelege og godt lokaliserte rundt omkring i den nye kommunen – i utgangspunktet med like god tilgang og nærleik som gjeld i dag i kvar av kommunane. Mellom anna leggst det opp til at kommunehusa både i Seljord og Nissedal framleis skal ha funksjonar som vil tene som ein «publikumsportal», dvs. ha servicetorg-oppgåver for informasjon, rettleiing og kontakt med sakshandsamarar.

3 Lokalisering av politisk og administrativ leiing

Kviteseid skal vere sete for rådmannen og tilhøyrande stab- og støttefunksjonar i sentraladministrasjonen. Ordføraren skal òg ha base i Kviteseid. Rådmannen si leiargruppe vil forutan rådmannen omfatte økonomisjef, personalsjef og tre kommunalsjefar – på områda oppvekst og integrering, helse, omsorg og velferd samt samfunnsutvikling og infrastruktur. Alle desse vil ha base i Kviteseid.

For dei som kjem til å arbeide i administrasjonen (rådgjevarar og administrativt fagpersonell elles) på områda oppvekst og integrering samt helse, omsorg og velferd, vil kontorbasen i hovudsak vere i Seljord. Nissedal (Treungen) vil i hovudsak vere kontorbasen for dei som kjem til å arbeide i administrasjonen (rådgjevarar og administrativt fagpersonell elles) innanfor samfunnsutvikling og infrastruktur.

Det skal vere servicetorg i kommunehusa både i Kviteseid, Seljord og Nissedal (Treungen), og det er eit klart siktemål at òg NAV-tjenester vil bli tilbydd ved desse servicetorga.

4 Lokalisering/organisering av tenestetilbod og forvaltingsoppgåver

Det skal altså framleis vere servicetilbod og arbeidsplassar både på kommunehusa i Treungen og Seljord. Det er elles ein klar intensjon og eit sterkt ønskje for strukturen i den nye kommunen at tenestetilboda (som t.d. barnehagar, skular, pleie- og

omsorgssenter, legekontor) framleis kjem til å verte lokalisert etter same struktur som er gjeldande i dei tre kommunane per 1.1.2020.

Den nye kommunen kjem til å bli organisert med einingar under det einskilde kommunalsjef-området. Kvar eining vert leia av ein einingsleiar som vil ha eit gjennomgåande, delegert fag-, personal- og økonomiansvar.

Den nye kommunen vil vere med i interkommunale samarbeid i Vest-Telemark, både på dei tenesteområda som i dag omfattar alle dei seks kommunane i regionen og på eventuelt nye tenester og forvaltingsoppgåver det vil vere ønskjeleg å samarbeide om. På renovasjon vil den nye kommunen både vere knytta til Renovest og IATA.

5 Politisk organisering og omfang

Kommunestyret skal ha 27 medlemer, mot 59 (=21+21+17) representantar som er i dei tre kommunane i dag. Kommunestyremøta vil jamleg bli halde i Seljord, Kviteseid og Nissedal (Treungen). Formannskapet skal vere eit økonomiutval og ha 7 medlemer. Det skal dessutan vere eit plan- og utviklingsutval i den nye kommunen, som òg skal ha 7 medlemer. Utover dette kan den nye kommunen sjølv vedta andre sektor- eller hovudutval. Ved særskilte tilfelle kan det òg settast ned ad hoc-arbeidsgrupper i det politiske arbeidet med større saker.

Kommunen kjem dessutan til å ha eit administrasjonsutval, arbeidsmiljøutval, ungdomsråd, eldreråd og råd for menneske med nedsett funksjonsevne – i tillegg til eit kontrollutval og klagenemnd.

Ved etableringa av den nye kommunen kjem det elles til å bli utarbeida eit nytt reglement for godtgjersle til politikarar, der ein vil prøve i så stor grad som råd å harmonisere dei vilkåra som i dag gjeld i dei tre kommunane.

6 Tilsette

Ei viktig målsetjing er å få til ein effektiv og føremålstenleg tenesteproduksjon med attraktive og utviklande arbeidsplassar for tilsette. For å nå dette målet vert det avgjerande å utvikle ein løysingsorientert og fleksibel organisasjon. Reduksjonar i talet på årsverk skal ein i så stor grad som råd prøve å løyse gjennom omplassering og naturleg avgang. Ingen skal seiast opp som ein konsekvens av at dei tre kommunane vert slått saman, jf arbeidsmiljølova.

Over tid tilseier dei økonomiske overføringane frå staten trong til å effektivisere i form av reduksjon i talet på samla stillingsheimlar. Spesielt skal den nye kommunen

søke å redusere talet på årsverk innanfor administrative funksjonar. Den nye kommunen vil ha ein relativt lang overgangs- og tilpassingsperiode på seg (15-20 år) før reduserte overføringar frå staten slår inn. Det er likevel eit klart siktemål å kunne realisere innsparingar på administrasjonsutgiftene kort tid etter at ny kommune er i drift.

Den nye kommunen vil vere betre rusta til og ønskjer å bli tilført fleire oppgåver frå stat og fylkeskommune framover.

7 Økonomiske styringsprinsipp og målsetjingar

Den nye kommunen skal årleg forvalte sine tilgjengelege økonomiske midlar på ein sunn og berekraftig måte. Økonomien skal styrast etter gitte handlingsreglar – m.a. konkretisert i form av at netto driftsresultat skal minst utgjere rundt 2 % og at frie reserver (midlar på disposisjonsfond) minst skal utgjere 5 % av samla driftsinntekter.

Kommunen har ein klar intensjon om å tilpasse drifta si – alt fom. 2020, slik at ein unngår å skrive ut eigedomskatt på anna enn verk og bruk. Den nye kommunen ønskjer difor ikkje å ha eigedomskatt på korkje annan næringseigedom, bustadeigedomar eller hytter/fritidseigedomar.

8 Prosessen fram mot ein ny kommune

Med heimel i inndelingslova skal det opprettast ei fellesnemnd til å samordne og ta seg av førebuinga fram til ny kommune er ein realitet.

Det overordna målet for fellesnemnda er å førebu og gjennomføre arbeidet med å bygge den nye kommunen. Fellesnemnda vil vere samansett av sentrale politikarar frå kvar av kommunane.

Ei av oppgåvene til fellesnemnda vil vere å tilsette prosjektleiar for prosessen, basert på ei ekstern utlysing. Fellesnemnda vil, i samråd med prosjektleiaren, òg fastsette den administrative organisasjonsstrukturen for den nye kommunen – mellom anna talet på einingar og tilhøyrande einingsleiarar.

Prosjektorganisasjonen vil få utløyst 30 mill. kr i statleg tilskot til dekking av eingongskostnadene ved etableringa av den nye kommunen. Det leggst opp til at det heller ikkje skal koste noko meir å etablere kommunen. Kommunestyret i den nye kommunen vil ta stilling til korleis dei andre statlege eingongsmidlane – i form av ei reformstøtte på 5 mill. kr, skal nyttast.

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	17/16	14.01.2016
Kommunestyret		28.01.2016

Initiativ frå Kviteseid kommune om utvida samarbeid innan helsetenesta**Saksdokument:****Saksutgreiing:**

Kviteseid kommune fatta fylgjande verbal vedtak i sitt kommunestyremøte 17. desember 2015:

"Kviteseid kommune og Seljord kommune har i lang tid hatt eit godt samarbeid innan legevakt og vaktordning for jordmortenester. Samhandlingsreforma stiller stadig større krav til kommunale helsetenester om høg fagleg kompetanse og kommunane får tillagt fleire oppgåver. Kommunestyret ynskjer at det blir sett i gang eit arbeid for å sjå på mogelegheitene for eit utvida samarbeid mellom Kviteseid kommune og Seljord kommune innan helsetenester som bl.a. ordinære legetenester, helsestasjon, jordmor, fysioterapi og psykisk helse. Målet er betre tenester til innbyggjarane i begge kommunane til ein rimelegare pris. Resultat av arbeidet leggst fram for kommunestyret september 2016."

Ved tidlegare høve har det vore arbeid med å få på plass ei felles legeteneste i Kviteseid og Seljord, og det har vore gode argument for dette i båe kommunane. Då saka var til politisk handsmaning i Kviteseid fekk ikkje framlegget om felles legeteneste fleirtal, og saka vart derfor ikkje realitetshandsama i Seljord.

Dette initiativet frå Kviteseid (verbalvedtak i kommunestyret 17. des.) er meir omfattande, og gjeld ordinære legetenester, helsestasjon, jordmor, fysioterapi og psykisk helse. Det er eit omfattande arbeid å utgreie mogelegheitene og konsekvensane av eit utvida samarbeid innan eit så stort og omfattande teneste område, men det er viktig å sjå på moglegheiter til å utvikle helsetenestene i dei to kommunane.

For å avgrense arbeidet noko, meiner rådmannen at det vil vera fornuftig å dele dette arbeidet inn i to fasar

1. det vert sett ned ei administrativ og fagleg arbeidsgruppe for å vurdere potensiale for eit utvida samarbeid innan helsetenestene i Kviteseid og Seljord

2. tilbakemelding frå arbeidsgruppa blir vurdert politisk i dei to kommunane og dannar grunnlag for vidare prioritering og vurdering av utvida samarbeid.

Seljord kommune vil innan sommaren ha gjennomført ei innbyggjarhøyring og fatta eit vedtak om kommunesamanslåing. Kommunen er nå i forhandlingar om intensjonsavtaler i to ulike retningar, og resultatet av desse forhandlingane vil spele ei rolle når det gjeld vidare samarbeid med Kviteseid. Seljord kommune bør ha eit kontinuerleg fokus på utvikling av tenestene og ikkje vera avventande pga. kommunereforma, men det bør leggjast ein realisme til grunn, slik at det ikkje vert nytta ressursar på planar som ikkje let seg realisere.

På bakgrunn av dette meiner rådmannen at initiativet frå Kviteseid før fylgjast opp av ei arbeidsgruppe, som utarbeider eit grunnlaget for å vurdere eit ev. vidare samarbeid mellom Seljord og Kviteseid.

Rådmannen si tilråding:

Formannskapet rår kommunestyret til å fatte fylgjande vedtak:

Rådmannen sett ned ei arbeidsgruppa som består av medisinsk fagleg rådgjevar og kommunalsjef for helse –og omsorg i kommunane Kviteseid og Seljord.

Arbeidsgruppa får i mandat å vurdere mogeleg utvida samarbeid innan helsetenestene i dei to kommunane. I prioriteringane skal det takas omsyn til økonomi og kvalitet. Arbeidsgruppa si vurdering skal danne grunnlag for ev. vidare utgreiing av samarbeid.

Kommunestyret fattar endeleg avgjer om vidare oppfølging av arbeidsgruppa si tilråding.

Utskrift til:

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	18/16	14.01.2016

Byggekomité, anbod og byggeprosess m.v. i samband med bukollektiv og dagaktivitetssenter i Nesvegen 7, samt tilbygg demensavdelinga.**Saksdokument:****Saksutgreiing:**

Kommunestyret vedtok 17.12.15 å bygge eit bukollektiv med 9 plassar og eit dagaktivitetssenter med tilhøyrande fasilitetar i Nesvegen 7. Likeeins ei utviding av demensavdelinga frå 6 til 8 pasientrom. Vedtaket er forankra i omsorgsplanen frå hausten 2014 og ligg i K-sak 140/15. Dei økonomiske konsekvensane og løyvingane er ein del av budsjett og økonomiplansaka som vart vedteke i same møte, jfr. K-sak 145/15.

Utbyggingsvedtaket er basera på eit detaljert utgreiingsarbeid gjennomført av ei eigen prosjektgruppe. Grappa sitt arbeid er gjort greie for i ein eigen rapport i saka. I tillegg ligg det føre eit detaljert romprogram, planløyser og fasadeteikningar utarbeida av arkitektfirma 3D arkitekter AS med tilhøyrande pris og kostnadsoverslag.

Finansieringa er basera på eit førebels vedtak om investeringstilskot frå Husbanken. Samla brutto kostnad for prosjektet er anslått å vera om lag kr. 39 mill. Etter frådrag av investeringstilskot og momskompensasjon blir netto kostnad om lag kr. 15 mill.

Kommunestyret sitt vedtak har ein føresetnad om at byggeplanane skal vera gjennomført og fasilitetane sett i drift medio/ultimo 2017. For å få dette til er det viktig raskt å kome vidare.

Føremålet med saken til formannskapet i denne omgangen er primært å få nedsett ein byggekomité, som i samarbeid med teknisk avdeling, arkitektfirma og andre involvera får ansvaret for å slutføre prosjektet.

Allereie før byggekomiteen startar sitt arbeid, må det fremjast ei sak for planutvalet, med søknad om mindre endring av reguleringsplan for området. Det aktuelle arealet i Nesvegen 7 er i dag regulera til bustadbygging og ikkje til helseinstitusjon/ offentlig føremål.

Teknisk avdeling rår til at ein i dette prosjektet nyttar hovudentreprise-modellen og ikkje totalentreprise. Det inneber m.a. at byggherre/kommunen har kontrakt direkte med arkitekt og

fagkonsulentar og tek eit meir direkte ansvar undervegs i planlegginga. Modellen gjer det m.a. enklare å fylgje opp brukarbehov enn det vil vera med ein totalentreprise.

Byggekomiteen bør settast saman av representantar for aktuelle einingar/avdelingar, representant for tilsette, verneombod samt representant frå teknisk avdeling. Så snart komiteen har konstituera seg, må komiteen utarbeide ein meir detaljert framdriftsplan med tidspunkt/milepælar.

Hovudpunkta i komiteens arbeid vil vera som følgjer:

- Initiere utarbeiding av tilbodsgrunnlag i høve til dei ulike delane av prosjekteringsarbeidet slik som arkitekt, rådgjevande ingeniørar, konsulent mv. samt gjennomføre offentlig tilbodskonkurranse i samsvar med "forskrift om offentlige anskaffelser".
- Når prosjekteringsgruppa er etablert må arbeidet med tilbodsgrunnlaget for byggearbeida settast i gang.
- Kommunen må engasjere eigen byggeleiar i h.h.t. reglar i "forskrift om offentlige anskaffelser". Dette må gjerast etter at kontrahering av arkitekt og konsulentar er gjennomført, men likevel før tilbodskonkurransen for byggearbeida tek til.

Som ei oppsummering vil det altså vera snakk om å gjennomføre tre tilbodskonkurransar, fyst i høve til rekruttering av arkitekt og fagkonsulentar(vinter/vår 2016) derneist rekruttering av byggeleiar (vår/sommar 2016) og til slutt tilbodskonkurranse i høve til byggearbeida(sommar/haust 2016). Førstebels forventet byggestart vil vera 1. desember 2016. Det må påreknast inntil eit års byggetid.

Så snart byggekomiteen er nedsett må det også settast saman ei parallell brukargruppe, der fleire representantar for dei som skal nytte seg av og arbeide i bygga til dagleg deltek, til dømes representantar frå reinhald, teknisk personell mv. Gruppa vil bli konsultera undervegs i prosessen på utvalde problemstillingar. Det kan til dømes vera i høve til detaljutforming av interiør og faste installasjonar, materialval, inventar og utstyr mv.

Rådmannen si tilråding:

Formannskapet opprettar ein byggekomité til å gjennomføre byggeprosjektet i Nesvegen 7 og ved demensavdelinga. Komiteen skal bestå av representant for teknisk avdeling, tillitsvald, verneombod, kommunalsjef for helse og omsorg, avdelingsleiar ved heimetenesta og avdelingsleiar ved Heddali bu og servicesenter. Representanten for teknisk avdeling veljast som leiar av komiteen.

Byggekomiteens mandat er å gjennomføre prosjektet i samsvar med kommunestyrets vedtak i sak 140/15 og innafor dei økonomiske rammene som ligg i vedteke budsjett og økonomiplan. Det skal gjevast fortløpande informasjon til formannskapet om framdrifta i prosjektet.

Utskrift til: